

**T.C.**  
**YAŞAR ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**  
**İŞLETME ANABİLİM DALI**  
**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**KATILIM BANKALARININ CAMELS ANALİZİ**

**RESUL KUŞOĞLU**

**Danışman**

**DOÇ. DR. FATMA DİLVİN TAŞKIN**

**İzmir, 2016**



Bu tezi okuduğumu ve görüşüme göre yüksek lisans derecesi için bir tez olarak kapsam ve nitelik açısından tam olarak yeterli olduğunu onaylarım.

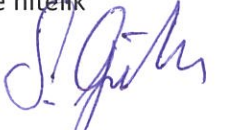
  
F. Dilvin Tarkan

(Danışman)

Bu tezi okuduğumu ve görüşüme göre yüksek lisans derecesi için bir tez olarak kapsam ve nitelik açısından tam olarak yeterli olduğunu onaylarım.

  
Saban Celile

Bu tezi okuduğumu ve görüşüme göre yüksek lisans derecesi için bir tez olarak kapsam ve nitelik açısından tam olarak yeterli olduğunu onaylarım.

  
Sevinç GÜLER  
ÖZGALIK

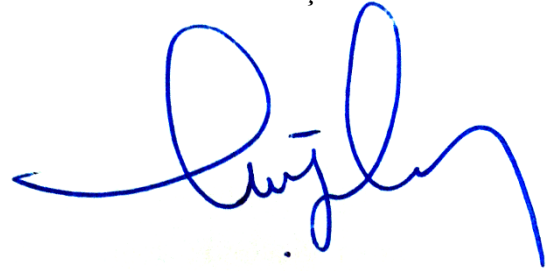
  
-----  
Doç.Dr. Çağrı BULUT  
Enstitü Müdürü

## YEMİN METNİ

Yüksek Lisans/Doktora Tezi olarak sunduğum “Katılım Bankalarının CAMELS Analizi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

02/08/2016

Resul KUŞOĞLU



## ÖNSÖZ

Bu çalışmamda bana yol gösteren, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, beni sabırla dinleyen ve değerli danışmanım Sayın Doç. Dr. Fatma Dilvin TAŞKIN'a, tanıştığım ilk günden itibaren her anlamda yanımda olan sevgili eşim Meltem KUŞOĞLU'na teşekkürlerimi sunarım.



**ÖZET**  
**Yüksek Lisans**  
**KATILIM BANKALARININ CAMELS ANALİZİ**

**Resul KUŞOĞLU**

**Yaşar Üniversitesi**  
**Sosyal Bilimler Enstitüsü**  
**İşletme Yüksek Lisans Programı**

Türkiye’de bankacılık sistemi ticari bankalar, yatırım bankaları ve katılım bankaları olmak üzere üçlü bir yapıya sahiptir. Katılım bankacılığı, faizsizlik prensibine göre çalıştığı için bazı noktalarda ticari bankalardan ayrılıyor olmakla birlikte birçok faaliyetlerinde ticari bankaların faaliyetlerine benzerlik göstermektedir.

Dünya’da faizsiz bankacılık ile ilgili ilk girişim 1963 – 1967 yılları arasında geliştirilen “Tasarruf Sandığı” biçiminde ortaya konulan uygulamaya dayanmaktadır. Dünyadaki ilk faizsiz ticari banka ise 1972 yılında Mısır’da kurulmuştur. 1975 yılında da İslami bankacılığı dünyaya yaymak ve kamusal projelerinin finansmanını çözmek nedeniyle Suudi Arabistan’da ‘İslam Kalkınma Bankası’ kurulmuştur. Günümüzde faizsiz bankacılık yapan bankalar sadece Müslüman ülkelerde değil Japonya, İngiltere, ABD, Almanya, Danimarka ve Hollanda gibi ülkelerde faaliyet göstermektedir.

Faizsiz bankacılık kavramı Türkiye’de ilk olarak 1983 yılında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname ile "Özel Finans Kurumu" adı ile kurulan kuruluşlar sayesinde gündeme gelmiştir. 1983 – 2005 arasında “Özel Finans Kurumu” olarak faaliyet gösteren bu kuruluşlar 2005 yılında çıkarılan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile banka statüsü kazanmışlar ve 2006 yılından bu yana "Katılım Bankaları" adı ile varlığını sürdürmektedirler.

İslam dinine göre faiz'in haram olması nedeni faiz hassasiyeti olan insanlar faizli bankacılık sisteminden uzak kalmaktadırlar. Katılım bankaları, mali sektörde bir yenilik olarak, faiz endişesi nedeniyle klasik bankalara gitmeyen fonları ekonomiye kazandırmak ve tasarruf sahiplerinin fonlarını güvenle saklamalarına ve değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur.

Bu çalışmanın amacı çalışma prensipleri açısından konvansiyonel bankalardan ayrılan ve hem dünyada hem de ülkemizde gelişmekte olan katılım bankalarının performansının ölçülmesi ve birbirleri ile performanslarının karşılaştırılmasıdır.

Çalışmada 2010 – 2014 yılları arasında ülkemizde faaliyet gösteren dört katılım bankasının performansı CAMELS analizi ile değerlendirilmiştir. Analiz kapsamında 6 bileşene ait toplam 21 değişken belirlenmiş ve elde edilen sonuçlar ilk başta statik analize tabi tutularak yıllık veriler tek olarak incelenmiş daha sonra ise dinamik analiz ile birbirini izleyen yıllar içerisinde performans eğilimleri saptanarak ve diğer katılım bankaları ile karşılaştırılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Katılım Bankacılığı, Faizsiz Bankacılık, CAMELS Analizi

## **ABSTRACT**

**Master**

### **CAMELS ANALYSIS OF PARTICIPATION BANKS**

**KUŞOĞLU, Resul**

**Yaşar University**

**Social Sciences Institute**

**Department of Business Administration Master Program**

Banking system in Turkey has trio frame which are named as commercial banks, investment banks and participation banks. Because of working interest-free, although participation banking is differentiating from commercial banking in some cases, in much working order it corresponds with commercial banks.

First attempt for participation banking in world is seen between 1963-1967 years called “Saving Chest” policy. The first participation bank in the world was established in 1972 in Egypt. Also in 1975 “Islamic Development Bank” was established in Saudi Arabia for propagating participation banking to world and solving public project’s financial problems. Participation Banking is not only in Muslim countries, also it operates in Japan, England, U.S.A. , Germany, Denmark and Netherlands.

Participation Banking in Turkey firstly came into existence by “Private Finance Foundations” in 1983 decrees. Between 1983-2005 these “Private Finance Foundations” are change to bank status by 5411 Banking Law in 2005, and since 2006 they call “Participation Banks”.

According to Islam’s rule, interest rate is forbidden. Because of this, people are avoiding commercial banking system. Participation banks are established for to collect funds, to bring them to economy and save them securely for the people who have fears about interest rates.

Objective of this research, determining and comparing performance between commercial and participation banking which has different working methods than others and both developing in the world and Turkey.



In this research, 4 participation bank's performance is evaluated by CAMELS analyses which are exist between 2010-2014 in Turkey. 21 variables of 6 components are designated and results are firstly put static analysis and data are examined individual per year. After, in consecutive years, their performance trends are determined and compared with other participation banks by dynamic analysis method.

**Key Words:** Participation Banking, Interest-free Banking, CAMELS Analysis.



**İÇİNDEKİLER**  
**KATILIM BANKALARININ CAMELS ANALİZİ**

YEMİN METNİ	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	xii
TABLO LİSTESİ	xiii
ŞEKİL LİSTESİ	xiv
KISALTMALAR	xv

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**KATILIM BANKACILIĞI**

<b>GİRİŞ</b> .....	<b>1</b>
<b>1.1. Katılım Bankacılığının Ortaya Çıkış Nedenleri</b> .....	<b>5</b>
1.1.1. Katılım Bankacılığının Tanımı .....	6
1.1.2. Katılım Bankacılığının Ortaya Çıkış Nedenleri .....	8
1.1.2.1. İslami Nedenler.....	9
1.1.2.2. İktisadi Nedenler.....	9
1.1.2.3. Politik Nedenler .....	10
1.1.2.4. Sosyal Nedenler .....	11
<b>1.2. Katılım Bankalarının Tarihsel Gelişim Süreci</b> .....	<b>11</b>
<b>1.3. Katılım Bankalarının Fon Toplama ve Fon Kullanırma Yöntemleri</b> ....	<b>14</b>
1.3.1. Fon Toplama Yöntemleri.....	15
1.3.1.1. Katılım Fonları Yoluyla Fon Toplama .....	15

1.3.1.2. Sendikasyon Yoluyla Fon Sağlama .....	16
1.3.1.3. Sukuk/Kira Sertifikası (İcara) Yoluyla Fon Sağlama .....	17
1.3.1.4. Vekalet Yöntemiyle Fon Toplama .....	19
1.3.2. Finansman/Kredi Kullandırma Faaliyetleri .....	20
1.3.2.1. Nakdi Fon/Kredi Kullandırma Faaliyetleri .....	20
1.3.2.1.1. Mudaraba .....	21
1.3.2.1.2. Muşaraka .....	23
1.3.2.1.3. Murabaha .....	24
1.3.2.1.4. Kurumsal Finansman Desteği .....	25
1.3.2.1.5. Bireysel Finansman Desteği .....	26
1.3.2.1.6. İcara (Leasing) .....	27
1.3.2.1.7. Selem ( İleriye Dönük Satın Alma) .....	30
1.3.2.1.8. Karz-ı Hasen .....	31
1.3.2.1.9. Fon Sağlama Yöntemi Olarak Sukuk .....	32
1.3.2.1.9.1. Muşareke Yatırımına Endeksli Sukuk .....	33
1.3.2.1.9.2. İcara (Kiralama) Endeksli Sukuk .....	34
1.3.2.1.9.3. Mudarebe (Risk Sermayesi) Endeksli Sukuk .....	35
1.3.2.1.9.4. Murabaha Endeksli Sukuk .....	36
1.3.2.1.9.5. İstisna Endeksli Sukuk .....	37
1.3.2.1.9.6. Selem (İleri Vadede Teslim) Sözleşmesi Endeksli Sukuk .....	37
1.3.2.2. Gayri Nakdi Kredi Kullandırma Faaliyetleri .....	38
1.3.2.2.1. Teminat Mektubu .....	39
1.3.2.2.2. Akreditif .....	40
1.3.2.2.3. Aval/Kabul Kredileri .....	41
1.3.3. Diğer Bankacılık Faaliyetleri .....	41

## İKİNCİ BÖLÜM

### TÜRKİYE’DE KATILIM BANKACILIĞININ GELİŞİMİ

<b>2.1. Türk Bankacılık Sistemi.....</b>	<b>43</b>
2.1.1. Türk Bankacılık Sektörünün Büyüklüğü (Aralık, 2015).....	43
<b>2.2. Katılım Bankalarının Gelişimi.....</b>	<b>44</b>
2.2.1. Aktif Gelişimi (Bin TL) .....	44
2.2.2. Toplanan Fon Gelişimi (Bin TL) .....	45
2.2.3. Kullanılan Fon Gelişimi (Bin TL) .....	46
2.2.4. Toplanan Fonların Kullanılma Nispeti (%) .....	47
2.2.5. Özkaynak Gelişimi (Bin TL) .....	47
2.2.6. Katılım Bankalarının Başlıca Finansal Büyüklükleri (Milyon TL) .....	48
2.2.7. Katılım Bankaları Şube ve Personel Gelişimi.....	48
<b>2.3. Katılım Bankalarında Bireysel Ve Kurumsal Finansman Desteği</b>	
<b>Mekanizması.....</b>	<b>49</b>
<b>2.4. Türkiye’de Katılım Bankacılığı Gelişimi.....</b>	<b>49</b>
2.4.1. Türkiye’de Faaliyet Gösteren Katılım Bankaları .....	49
2.4.2. Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. ....	52
2.4.2.1. Albaraka Bankacılık Grubu (ABG) .....	53
2.4.3. Asya Katılım Bankası A.Ş. ....	54
2.4.4. Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş. ....	56
2.4.4.1. Kuwait Finance House KSC.....	57
2.4.4.2. Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türkiye.....	58
2.4.5. Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş. ....	59
2.4.5.1. National Commercial Bank (NCB) hakkında;.....	60
2.4.6. Vakıf Katılım Bankası A.Ş. ....	60
2.4.7. Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ....	61

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM CAMELS ANALİZİ

<b>3.1. CAMELS Analizi .....</b>	<b>63</b>
3.1.1. CAMELS Değerlendirme Sisteminin Oluşturulması .....	63
3.1.2. CAMELS Puanının Hesaplanması .....	65
3.1.3. CAMELS Bileşenleri .....	66
3.1.3. 1. C (Capital) Sermaye yeterliliği .....	67
3.1.3. 2. A (Asset) Varlık kalitesi .....	68
3.1.3. 3. M (Management) Yönetim kalitesi .....	69
3.1.3. 4. E (Earnings) Kazançlar .....	69
3.1.3. 5. L (Liquidity) Likidite durumu .....	70
3.1.3. 6. S (Sensitivity to market risk) Piyasa riskine duyarlılık .....	71
3.1.4. CAMELS Analizinde Kullanılan Oranlar .....	72
3.1.5. Katılım Bankalarının CAMELS Derecelendirme Sistemine İlişkin Literatür İncelemesi .....	73

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### KATILIM BANKALARININ CAMELS ANALİZİ

<b>4.1. Analizin Amacı .....</b>	<b>76</b>
<b>4.2. Analiz Yöntemi .....</b>	<b>76</b>
<b>4.3. Analiz Verilerinin Toplanması .....</b>	<b>77</b>
<b>4.4. Statik Analiz .....</b>	<b>83</b>
4.4.1. 2010 yılı analizi .....	83
4.4.2. 2011 yılı analizi .....	85
4.4.3. 2012 yılı analizi .....	87

4.4.4. 2013 yılı analizi.....	89
4.4.5. 2014 yılı analizi.....	91
<b>4.5. Dinamik Analiz.....</b>	<b>93</b>
4.5.1. Albaraka Türk Dinamik Analizi.....	95
4.5.1.1. Sermaye Yeterliliği Analizi .....	95
4.5.1.2. Varlık Kalitesi Analizi .....	95
4.5.1.3. Yönetim Kalitesi Analizi .....	96
4.5.1.4. Karlılık Analizi .....	96
4.5.1.5. Likidite Durumu Analizi.....	96
4.5.1.6. Piyasa Riskine Duyarlılık Analizi .....	97
4.5.2. Bank Asya Dinamik Analizi .....	99
4.5.2.1. Sermaye Yeterliliği Analizi .....	99
4.5.2.2. Varlık Kalitesi Analizi .....	99
4.5.2.3. Yönetim Kalitesi Analizi .....	100
4.5.2.4. Karlılık Analizi .....	100
4.5.2.5. Likidite Durumu Analizi.....	100
4.5.2.6. Piyasa Riskine Duyarlılık Analizi .....	100
4.5.3. Kuveyt Türk Dinamik Analizi .....	102
4.5.3.1. Sermaye Yeterliliği Analizi .....	102
4.5.3.2. Varlık Kalitesi Analizi .....	102
4.5.3.3. Yönetim Kalitesi Analizi .....	102
4.5.3.4. Karlılık Analizi .....	103
4.5.3.5. Likidite Durumu Analizi.....	103
4.5.3.6. Piyasa Riskine Duyarlılık Analizi .....	103
4.5.4. Türkiye Finans Dinamik Analizi.....	105
4.5.4.1. Sermaye Yeterliliği Analizi .....	105

4.5.4.2. Varlık Kalitesi Analizi .....	105
4.5.4.3. Yönetim Kalitesi Analizi .....	106
4.5.4.4. Karlılık Analizi .....	106
4.5.4.5. Likidite Durumu Analizi .....	106
4.5.4.6. Piyasa Riskine Duyarlılık Analizi .....	107
<b>GENEL DEĞERLENDİRME .....</b>	<b>108</b>
4.6.1. Albaraka Türk .....	109
4.6.2. Bank Asya .....	110
4.6.3. Kuveyt Türk .....	111
4.6.4. Türkiye Finans .....	112
<b>SONUÇ .....</b>	<b>113</b>
<b>KAYNAKÇA .....</b>	<b>118</b>
<b>EKLER: .....</b>	<b>123</b>

## TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Türk Bankacılık Sistemi.....	43
Tablo 2: Türk Bankacılık Sektörünün Büyüklüğü (Aralık, 2015).....	43
Tablo 3: 2000–2015 yılları arasında katılım bankaları ve bankacılık sektörü aktif gelişimi .....	44
Tablo 4: 2000 – 2015 yılları arasında katılım bankaları ve bankacılık sektörü fon gelişimi .....	45
Tablo 5: 2000–2015 yılları arasında katılım bankaları ve bankacılık sektörünün kullandırılmış olduğu fon gelişimi.....	46
Tablo 6: 2000–2015 yılları arasında katılım bankaları ve bankacılık sektörünün özkaynak gelişimi .....	47
Tablo 7: Katılım Bankalarının Başlıca Finansal Büyüklükleri (Milyon TL) .....	48
Tablo 8: 2010 – 2015 yılları arasında katılım bankalarının şube ve personel gelişimi .....	48
Tablo 9: 31.12.2015 Tarihi İtibari ile Albaraka Türk Sermaye ve Ortaklık Yapısı ...	53
Tablo 10: 30.09.2015 tarihi itibari ile Asya Katılım Bankası A.Ş. Ortaklık Yapısı...55	
Tablo 11: 30.09.2015 tarihi itibari ile A grubu nitelikli pay sahiplerinin listesi .....	56
Tablo 12: 31.12.2015 tarihi itibari ile Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş. Ortaklık Yapısı.....	57
Tablo 13: 31.12.2015 tarihi itibari ile TFKB Ortaklık Yapısı .....	60
Tablo 14: Vakıf Katılım Bankası Ortaklık Yapısı .....	61
Tablo 15: Ziraat Katılım Bankası Ortaklık Yapısı .....	62
Tablo 16: CAMELS Dereceleri ve Açıklamaları .....	64
Tablo 17: Çalışmada İzlenen Aşamalar (Bileşik CAMELS Derecesinin Hesaplanması).....	65
Tablo 18: CAMELS Analizinde Kullanılan Oranlar .....	72
Tablo 19: Katılım Bankalarının 2010 yılı CAMELS Değerleri .....	78
Tablo 20: Katılım Bankalarının 2011 yılı CAMELS Değerleri .....	79
Tablo 21: Katılım Bankalarının 2012 yılı CAMELS Değerleri .....	80
Tablo 22: Katılım Bankalarının 2013 yılı CAMELS Değerleri .....	81
Tablo 23: Katılım Bankalarının 2014 yılı CAMELS Değerleri .....	82
Tablo 24: 2010 yılı CAMELS Değerleri .....	83
Tablo 25: 2011 yılı CAMELS Değerleri .....	85
Tablo 26: 2012 yılı CAMELS Değerleri .....	87
Tablo 27: 2013 yılı CAMELS Değerleri .....	89
Tablo 28: 2014 yılı CAMELS Değerleri .....	91
Tablo 29: Albaraka Türk Katılım Bankası 2010-2015 CAMELS Değerleri.....	94
Tablo 30: Bank Asya 2010-2015 CAMELS Değerleri.....	98
Tablo 31: Kuveyt Türk 2010-2015 CAMELS Değerleri.....	101
Tablo 32: TFKB 2010-2015 CAMELS Değerleri .....	104
Tablo 33: Katılım Bankalarının 2010-2015 arası toplam CAMELS Değerleri.....	108
Tablo 34: Albarak Türk CAMELS bileşenlerinin seyri .....	109
Tablo 35: Bank Asya CAMELS bileşenlerinin seyri .....	110
Tablo 36: Kuveyt Türk CAMELS bileşenlerinin seyri.....	111
Tablo 37: TFKB CAMELS bileşenlerinin seyri .....	112



## ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Katılım Bankalarının Bankacılık Sektöründeki Aktif Payı %.....	44
Şekil 2: Katılım Bankalarının Bankacılık Sektöründeki Toplanan Fon Payı %.....	45
Şekil 3: Bankalarının Bankacılık Sektöründeki Kullandırılan Fon Payı %.....	46
Şekil 4: Toplanan Fonların Kullandırılma Nispeti %.....	47
Şekil 5: Katılım Bankalarında Bireysel Ve Kurumsal Finansman Desteği Mekanizması.....	49
Şekil 6: Katılım Bankaları 2010-2014 Arası CAMELS Değerleri Grafiği .....	108
Şekil 7: Albaraka Türk CAMELS Değerleri Grafiği.....	109
Şekil 8: Bank Asya CAMELS Değerleri Grafiği .....	110
Şekil 9: Kuveyt Türk CAMELS Değerleri Grafiği.....	111
Şekil 10: TFKB CAMELS Değerleri Grafiği.....	112

## KISALTMALAR

A.Ş.	: Anonim Şirket
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ABG	: Albaraka Bankacılık Grubu
ADK	: Alternatif Dağıtım Kanalları
ATM	: Asynchronous Transfer Mode (Elektronik Para Çekme Makinesi)
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
Bkz	: Bakınız
CAMELS	: Capital, Asset, Management, Earnings, Liquidity, Sensitivity to market risk
DESİAB	: Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senedi
EFT	: Elektronik Fon Transferi
FDIC	: Federal Deposit Insurance Corporation
IFQ	: Islamic Finance Qualifications
İKB	: İslam Kalkınma Bankası
KAP	: Kamuyu Aydınlatma Platformu
KSC	: Kuwait Finance House
MÖ	: Milattan Önce
NASDAQ	: National Association of Securities Dealers Automated Quotations
NCB	: National Commercial Bank
OPEC	: Organization of Petroleum Exporting Countries
ÖFK	: Özel Finans Kurumu
POS	: Point of Sale (Kredi Kartı ile Satış noktası)
SPV	: Special Purpose Vehicle (Özel Amaçlı Kuruluş)
SYR	: Sermaye Yeterlilik Rasyosu
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TFKB	: Türkiye Finans Katılım Bankası
TKBB	: Türkiye Katılım Bankaları Birliği
TL	: Türk Lirası
TMSF	: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TP	: Türk Parası
USD	: Amerikan Doları
VGM	: Vakıflar Genel Müdürlüğü
VÖK	: Vergi Öncesi Kar
YP	: Yabancı Para

## GİRİŞ

Ülkelerin gelişiminde ekonomik büyümenin ekonomik büyümede ise o ülkeye yapılan yatırımların büyük etkisi bulunmaktadır. Bir işletmenin veya ülkenin güçlü olup olmaması sermayesi veya kaynaklarının ne kadar güçlü olup olmadığı ile ilgilidir. Sermaye güçlüğü çeken işletmelerin veya ülkelerin en temel ihtiyacı yabancı kaynaklar, yabancı kaynakların sağlayıcısı ise bankalardır.

Ancak klasik manada faaliyet gösteren bankalar faiz hassasiyeti olan fon sahibi ve fona ihtiyacı olan kişilerin / işletmelerin bir araya gelmesinde önemli bir sorun teşkil etmektedir. Gelişen ekonomik şartlar din olarak İslamiyet'i seçmiş olan ve faiz hassasiyeti olan insanların işlem yapabilmeleri için "Faizsiz Bankacılık" faaliyetlerini yapabilecek kurumların kurulmasını zorunlu hale getirmiştir.

Dünya'da faizsiz bankacılık ile ilgili ilk girişim 1963 – 1967 yılları arasında geliştirilen "Tasarruf Sandığı" biçiminde ortaya konulan uygulamaya dayanmaktadır. 1970'li yıllarda petrol fiyatları sürekli artmıştır. Petrol fiyatlarındaki bu sürekli artış, petrol ithalatçısı konumunda olan ülkeleri negatif yönde etkilemiş, bu ülkelerin elindeki fonların başka alanlara aktarabileceği fonların azalmasına sebebiyet vermiştir. Bunun neticesinde petrol arz eden konumundaki ülkelerin dışarıda yatırım alanları aramaya yöneltirken, arz edilen bu petrolün talepçisi konumunda bulunan ülkeleri de söz konusu fonları ülkelerine çekme hususunda çalışmalar yapmaya sevk etmiştir. Ancak petrol yönünden zengin olan ülkeler tutarları birkaç trilyon dolara ulaşması sonucu söz konusu paraların konvansiyonel bankalarda tutulması yerine tamamen İslami esaslara uygun olarak faaliyet gösteren bankaların kurulması kararını benimsemişlerdir. İslam âlimlerinin faizsiz ve İslami prensiplere ters düşmeyecek şekilde bir bankacılık modeli üzerine yapmış oldukları çalışmalar sonunda kar ve zarara katılma esasına göre fon toplayıp yine İslami usullere göre kredi kullanılacak bankaların kurulabileceği kararını vermişlerdir.

Dünyadaki ilk faizsiz ticari banka ise 1972 yılında Mısır'da kurulmuştur. 1975 yılında da İslami bankacılığı dünyaya yaymak ve kamusal projelerinin finansmanını çözmek nedeniyle aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 19 ülke tarafından Suudi Arabistan'da 'İslam Kalkınma Bankası' kurulmuştur. Günümüzde

faizsiz bankacılık yapan bankalar sadece Müslüman ülkelerde değil Japonya, İngiltere, ABD, Almanya, Danimarka ve Hollanda gibi ülkelerde faaliyet göstermektedir.

Faizsiz bankacılık kavramı Türkiye'de ilk olarak 1983 yılında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname ile "Özel Finans Kurumu" adı ile kurulan kuruluşlar sayesinde gündeme gelmiştir. 15.12.1983 tarih, 7506 sayılı kararnamenin yürürlüğe girmesinin hemen ardından Albaraka Türk ve Family Finans Kurumu A.Ş. 1984 yılında kuruluş aşamalarını tamamlayarak 1985 yılında faaliyete geçmişlerdir. 1989 yılında Kuveyt Türk Evkaf Kurumu A.Ş., 1991 yılında Anadolu Finans Kurumu A.Ş.,1995 yılında İhlas Finans Kurumu A.Ş. , 1996 yılında Asya Finans Kurumu A.Ş., 2015 yılında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ve 2016 yılında Vakıf Katılım Bankası A.Ş. kurulmuş ve faaliyete geçmiştir. Ancak İhlas Finans Kurumu'nun 9 Şubat 2001 tarihinde faaliyetlerinin durdurulmasına karar verilerek tavsiye kapsamına alınmıştır. 16 Mayıs 2005 tarihinde birleşme kararı alarak 01.01.2006 tarihinden itibaren fiilen birleşen Family Finans Kurumu A.Ş. ve Anadolu Finans Kurumu A.Ş.'nin %50'şer iştirakle oluşturdukları Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş. halini almıştır. 1983 – 2005 arasında “Özel Finans Kurumu” olarak faaliyet gösteren bu kuruluşlar 2005 yılında çıkarılan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile banka statüsü kazanmışlar ve 2006 yılından bu yana "Katılım Bankaları" adı ile varlığını sürdürmektedirler.

Faizsiz bankacılıkta paradan para kazanma yerine toplanan fonların reel sektöre kredi olarak kullanılması ve elde edilen karın fon sahiplerine dağıtılması esasına dayanmaktadır. İslami bankacılık sayesinde elinde fonu bulunan ancak faiz hassasiyeti nedeni ile klasik bankalarda bu fonu değerlendiremeyenlerin paralarının değerini kaybetmeden reel sektörde değerlendirilerek gelir elde edilmesi hedeflenmektedir. Faizsiz bankacılık yapan kuruluşlar burada aracı konumunda olmakla birlikte en temel görevleri tüm işlemlerin İslami usullere göre yapılmasıdır. Katılım bankaları konvansiyonel bankalardan ayıran en temel özellik kar / zarar ortaklığı olduğu için fon sahiplerine bankaya yatırılan fonlardan vadesinde ne kadar gelir elde edeceğini söyleyemiyor olmasıdır. Fonların reel ekonomiye yatırılıp reel ekonomiden kazanma esası vardır ancak reel ekonomideki para kazanamama riski de fon sahibince başta kabul edilen bir durumdur. Reel sektörde kar söz konusu olduğu

gibi zararda söz konusu olduğu için önceden belirlenmiş bir kâr mevzubahis değildir. Yani katılım bankacılığında fonlarını değerlendirenlerin para kaybetmeleri de mümkündür.

Son yıllarda tüm sektörlerde olduğu gibi bankacılık sektöründe de performans çok önemli bir unsur haline gelmiştir. 2005 yılında yapılan düzenleme ile banka statüsün kazanan faizsiz finans kuruluşlarının bu tarihten sonraki performanslarında ciddi artışlar olduğu gözlenmektedir. Ticari bankalara göre kısa süre önce faaliyet göstermeye başlayan katılım bankalarının bankacılık sektöründeki göstermiş oldukları gelişim ekonomik sistem için önem teşkil etmektedir. Bu gelişmelerden sonra katılım bankalarının finansal bilgileri bankacılık sektöründe performans analizlerinde dikkate alınmaya başlanmıştır. Bu bilgilerin analizinde birçok yöntem olmakla birlikte ilk olarak 1970’li yılların başında Amerika’da geliştirilen CAMELS analizi en önemli yöntemlerinden birisi olarak görülmektedir. CAMELS analizinde temel olarak bankaların sermaye yeterliliği, varlık kalitesi, yönetim kalitesi, kazançları, likidite durumu ve piyasa risklerine duyarlılığı incelenmektedir.

Çalışmamızın amacı; katılım bankalarının son 5 yıllık (2010 – 2014) performanslarının CAMELS performans yöntemiyle değerlendirilmesidir. Bu amaca yönelik olarak çalışmamızın varsayımı; “katılım bankalarının performanslarının yüksek ve birbirlerine yakın olması halinde sektöre yeni katılımcıların girmesi ve reel sektörün desteklenmesi ile ekonominin gücünün artacak olması” şeklindedir. Çalışmamızın sınırları 2010 – 2014 yılları arasında ülkemizde faaliyet gösteren dört katılım bankasının performans analizi ile ilgilidir. Performans analizi katılım bankalarının kendi içerisinde ve belirlenen dönemler için altı bileşen yirmi bir değişken kapsamında yapılmıştır. Çalışmamızda hem statik hem de dinamik analize yer verilmiş olup her bir bankanın bu beş yıllık süre zarfındaki performansı ise ayrıca ele alınmıştır.

2010 – 2014 yılları arasında ülkemizde faaliyet gösteren dört katılım bankasının performansını ve katılım bankalarının birbirleri ile karşılaştırılmasını içeren bu çalışma, dört bölümden oluşmaktadır;

Birinci bölümde, katılım bankacılığının tanımı, ortaya çıkış nedenleri, tarihsel gelişim süreci, fon toplama ve kullandırım yöntemleri üzerinde durulmuştur.

İkinci bölümde, Türkiye’de katılım bankacılığının gelişimi, Türkiye’de faaliyet gösteren bankalara ait bilgilere yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde, CAMELS analizi ve puan hesaplaması, CAMELS bileşenleri, CAMELS analizinde kullanılan oranlar ve katılım bankalarının CAMELS analizi ile ilgili literatür taramasına yer verilmiştir.

Dördüncü bölümde, katılım bankalarının CAMELS analizi ile ulaşılan değerlerin statik ve dinamik analizi yapılarak yapılmıştır.



## BİRİNCİ BÖLÜM

### KATILIM BANKACILIĞI

#### 1.1. Katılım Bankacılığının Ortaya Çıkış Nedenleri

İslamiyet'in tebliğinin ve geniş yerlere yayılmasının hemen akabinde; dönemin halifelerinden Hz. Ömer ile başlayan fetihler, Emeviler ve Abbasilerle sürdürülmüş; Müslüman toplumu coğrafyasının yaşam yelpazesi Atlas Okyanusundan Çin Seddi'ne, Hint Okyanusundan Hazar Denizine kadar genişlemiştir. Bu fetihlerin sonucunda ise; Avrupa, Ortadoğu, Orta Asya ve Kuzey Afrika'daki önemli ekonomik merkez ve yapılanmalar Müslümanların olmuş, bu bölgeler adeta İslam ortak pazarı şekline bürünmüştür (Eskicioğlu, 1999:99).

Müslümanlığın yayılması ve İslam Dininin güçlenmesiyle birlikte birçok toprak ve bölge de fethedilmişti. Bu bölgeler içerisinde Yahudilik, Hıristiyanlık ve Mecusiliğin önemli dini ve kültürel merkezleri de yer almaktaydı. Ruhbanların kilise ve tapınaklarda, idarecilerin saraylarında muhafaza ettikleri çok sayıda para ve kıymetli madenler vardı. Neticede biriktirilip muhafaza edilen bu para ve kıymetli madenleri savaş neticesinde elde eden Müslümanlar piyasaya sunmuşlardır. Bunun sonucu olarak, finansal anlamdaki sıkıntılarından dolayı durmuş olan pazarlar tekrar faaliyete geçti, envai çeşit mala karşı talepler alınarak, daha geniş bir perspektifte ekonomik anlamda durgunluktan kurtulup gelişme kaydedildi. Ticari işlemler bir taraftan Uzak Batı'ya, Endülüs'e ve Doğu Afrika'ya, diğer bir taraftan Rusya ve Baltık kıyısına, bir taraftan da Hindistan'a, Çin'e ve Kore'ye kadar sınırları uzandı. Gittikçe güçlenen Müslüman tüccarlar, ticari anlamda hayati öneme sahip kara ve deniz yolları ile limanları hâkimiyetleri altına alıp neticesinde büyük bir gelire sahip oldular. Bunun neticesinde Müslüman tüccarların servetleri gün ve gün katlanarak artış gösterdi. Devletin gelir ve giderlerinin takibi, para siyasetinin yönlendirilmesi, değişik metotlara ait madeni paraların ayar ve miktarının ne olduğu tarzında ki işlemleri ifa edecek kurumlara ihtiyaç hissedilmesi sonucunda ticaretin gelişmesi ve hızla büyümesi ile beraber modern bankaların yürüttüğü faaliyetleri dönemin şartlarına göre ifa eden mali aracı kurumlar oluşmaya başladı. Bunun dışında

girişimci ve tüccarlara anapara veya anamal temin edecek, işlemlerinin hızlı ve güvenli yapılması noktasında kolaylık sağlayacak kurumlara ihtiyaç hissedildi. Tarihe bu ve benzeri hizmetler Beyt'ül Mal, Sarraflar, Cehbezler, Dostluk ve Yardımlaşma Kurumları ile Müdarebe şirketleri tarafından ifa edilmiştir (Bayındır, 2005: 31).

Bankaların en temel faaliyeti, yatırımcıdan fon toplayarak mali piyasalarda ve reel sektörde işlerliği sağlamaktır. Bir başka deyişle elinde fon fazlası bulunan kişilerden alınan bu fonları fon ihtiyacı hisseden kişilere aktarmak suretiyle bu iki taraf arasında mali aracılık yapmaktır. Fakat katılım bankaları ile konvansiyonel bankalar karşılaştıracak olursak, bu iki yapı tasarrufları toplama ve bunları kullandırma yöntemleri açısından birbirlerinden farklılık göstermektedirler.

Katılım bankalarının ortaya çıkmasında en temel motivasyon şüphesiz İslami inanışlarından ötürü faize tepkili olan insanların fonlarını çekebilmek olmuştur. Fakat bu tutum zaman içerisinde farklılık göstermeye başlamış ve katılım bankacılığı sektörüne nakit girişleri artma eğilimine girmiştir. Artık katılım bankaları faiz hassasiyeti olmayan kesimlerden de fon toplamaya başlamıştır.

### **1.1.1. Katılım Bankacılığının Tanımı**

Katılım bankacılığı, faizsizlik prensiplerine göre çalışan, bu prensiplere uygun her türlü bankacılık faaliyetlerini gerçekleştiren, kar ve zarara katılma esasına göre fon toplayıp, ticaret, ortaklık ve finansal kiralama yöntemiyle fon kullandıran bir bankacılık modelidir (TKBB, “Katılım Bankacılığı Nedir? Nasıl Çalışır?”:s1). Bu model, İslam toplumlarında dini hassasiyet ve gerekçelerle faizden kaçınmayı tercih eden kesimler için alternatif bir finansman yöntemi olmuştur. Bu kurumlar, İslam inancının bir gerekliliği olan faizden kaçınma temeli üzerine inşa edildiğinden var olduğu günden beri hızlı bir şekilde gelişmiştir. İslam dini inancı gereği faizin yasak olması sebebiyle katılım bankaları kâr ve zarara katılma ilkelerine göre çalışan kurumlar olarak İslam toplumlarında hem ekonomik hem de sosyal bir işlev üstlenmişlerdir. Katılım bankacılığı yapan kurumların doğuşu tarihsel olarak çok geriye dayanmamakla birlikte içinde faizin yer almadığı finansman ve ticaret biçimleri İslam toplumlarında İslamiyet'in doğuşu ile birlikte hep var olmuştur.



Katılım Bankacılığı, uluslararası dilde genellikle Faizsiz Bankacılık/İslami bankacılık (Islamic Banking) diye isimlendirilir ve faiz kelimesinin dahi bu bankaların literatüründe olmaması ile birlikte klasik bankacılıktan farklı bir finansal modeldir. Faiz modelinin olmadığı finans kurumları ülkemizde “Özel Finans Kurumu” ismiyle faaliyet göstermeye başlamış ve 2006 senesinden bu yana çalışma prensiplerinden olan kâr ve zarara katılma ilkesi ışığında “katılım bankası” olarak faaliyetlerine devam etmiş ve etmektedirler. Gerek ortaya çıktığı ülkeler gerekse tabii bulunduğu prensipler doğrultusunda bu kurumları en iyi şekilde tanımladığına kanaat getirdiğimiz kavram “İslami Bankacılık”tır. Bu bankacılık modelinin önemi, İslami toplumlardaki dini hassasiyetten dolayı bazı kesimin inançlarına ters düşen faizli çalışmaları sebebiyle finansal kurumlara yanaşmaması veya bu kesimin inançlarına rağmen mensubu olduğu dinin faiz ile alakalı getirdiği yasaklarına uymaması sonucu yok edecek şekilde yeni bir alternatif finansal model arz etmesinde yatmaktadır. Kurumların ortaya çıkması yeni olmakla beraber kullandıkları araçlar İslam’ın doğuşundan bu yana devam eden yöntemlerdir (murabaha, sukuk vs.).

Burada bankaların gelirlerinden en önemlisi verdikleri kredilere uygulanan faiz ile elde ettikleri fona ödedikleri faiz arasındaki farktan oluşmaktadır. Günümüzde bankalar birçok yeni hizmet sunmasına karşın, en temel faaliyeti, elinde atıl fon fazlası olan kişilerin bu fon fazlalarını, fon ihtiyacı hisseden kişilere ulaştırılması noktasında aracılık etmektir. Bunu yaparken de bu hizmetin bedeli olarak ta faiz gelirleri elde etmektedirler.

Örnek verecek olursak bir banka mudisine ihtiyaç duyduğu fonu temin ederken, temin edilen bu borcu, vade sonunda saptanmış bir faiz ile birlikte anaparasını tahsil etmektedir. Nakdî borcun karşılığında fazlalık alınmasıyla dinen izin verilmeyen faizli bir işlem yapılmış olmaktadır. Bunun aksine İslami tarzda bankacılık hizmeti sunan bir kurum müşterisinin ihtiyaç duyduğu malı, kendisi peşin bir şekilde satın alıp müşterisine belirli vade ve katkı payı ile satmakla ticari bir faaliyet gerçekleştirmiş ve sonuçta da kâr elde etmiş olacağından İslami açıdan sakıncası olmayan bir kazanç elde etmiş olacaktır.

### 1.1.2. Katılım Bankacılığının Ortaya Çıkış Nedenleri

Hem Türkiye'de hem de dünyada çoğunluğu İslami kesim olmakla birlikte halkın bir kesimi, faiz gelirinden kaçınmaktadır. Dolayısıyla klasik bankalara kullandırılmayan ve verilmeyen, bu kesimin elindeki fonlar atıl kalmaktadır. Böylesi bir durum hem genel ekonomi açısından, hem de tasarruf sahibi açısından bir kayıptır. Katılım bankaları, mali sektörde bir yenilik olarak, faiz endişesi nedeniyle klasik bankalara gitmeyen fonları ekonomiye kazandırmak ve tasarruf sahiplerinin fonlarını güvenle saklamalarına ve değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur. Kuruluş aşamasında, dalında uzman kişilerin oluşturduğu heyetlerin görüşlerine paralel olarak ve dünyadaki uygulamalarından örnek alınarak, bu bankaların topladığı fonları değerlendirmek için yöntemler tespit edilmiştir. Bu yöntemlerle elde edilen kazancın faizden esaslı olarak farklılık gösterdiği konusunda bir görüş birliği oluşmuştur.

1970'li yıllarda petrol fiyatları sürekli artmıştır. Petrol fiyatlarındaki bu sürekli artış, petrol ithalatçısı konumunda olan ülkeleri negatif yönde etkilemiş, bu ülkelerin elindeki fonların başka alanlara aktarabileceği fonların azalmasına sebebiyet vermiştir. Bunun neticesinde petrol arz eden konumundaki ülkelerin dışarıda yatırım alanları aramaya yöneltirken, arz edilen bu petrolün talepçisi konumunda bulunan ülkeleri de söz konusu fonları ülkelere çekme hususunda çalışmalar yapmaya sevk etmiştir.

Gelişmiş olan bazı İslam ülkelerinde gelir fazlası varken, diğer kısmında da zengin tabii kaynaklar veya beşeri güç mevcuttur. Bu iki farklı grup arasında sağlanabilecek bir işbirliği, İslam ülkelerinin hemen hemen hepsi için büyük kazanç elde etmelerini temin edebilirdi. Elleriindeki sermaye, teknolojiyle birleşince kalkınmalarını için herhangi bir neden kalmazdı (Özsoy, 1987:72).

Katılım bankacılığı değerlendirilirken, alternatif bir sistem olması yanında, mevcut bankacılık sistemini tamamlaması, özellikle reel kesim üzerinden ekonomiye olan katkısı, finansal sisteme getirdiği çeşitlilik, derinlik, güvenilirlik ve bu kurumların etkinliği açısından farklı analizler yapılabilir (Polat, 2009:90).

### **1.1.2.1. İslami Nedenler**

İslam dininde faizin yasak olması Katılım Bankacılığı'nın ortaya çıkmasındaki en büyük neden olmuştur desek yanılmış olmayız. Bu sebeple Müslüman halkın bir kısmı, tabii oldukları dinin inancına uygun hareket etme adına tasarruflarını bankalarda değerlendirmemişlerdir. Bu anlayışa paralel olarak Müslüman ülkelerde faizle çalışan bankalara talep beklenenin oldukça altında kalmıştır. Birleşmiş Milletler istatistiğine göre Avrupa ülkelerinde bankalarla ilişkisi olanların oranı %80-%100 arası iken, bu oran İslam ülkeleri ve kalkınmamış ülkelerde ise oran %2-%6 arasındadır. Böylelikle sermaye birikiminin ülke kalkınmasındaki payı oldukça yüksektir.

Bu düşünceden yola çıkarak Müslüman ülkelerin sermaye birikimini arttırmak ve birikimleri finansal pazarlara yönlendirmek adına Müslüman halkın dini inançları ile uyum sağlayan bankacılık sistemi oluşturmaya ve var olan bankaları ise faizsiz çalışma kurallarına göre yeniden düzenlemeye çalışmışlardır (Polat, 2009: 14-15).

### **1.1.2.2. İktisadi Nedenler**

İktisadi nedenlere bakıldığında bilhassa 1970'li yıllarda petrol fiyatlarına yapılan zamlar ile büyük bir artış gösteren petrol-doların Müslüman ülkelerini birleştirip iktisadi iş birliği yapmaya yönlendirmesi başta gelmektedir ( Budur, 2003:15). OPEC ülkelerinin petrol fiyatlarını yükseltmesiyle birlikte ihrac yapan Müslüman ülkelerin petrol gelirlerinin artmasıyla birlikte birikimlerinde de artış olmuştur ve büyük tutarlara ulaşmış refah zenginliği artmıştır. Fakat bu birikim ve sermayeler tasarruf olarak batı ülkelerine akmıştır. Müslüman ülkelerin gelişme ve kalkınmaların da bir fayda sağlamamakla beraber birçok olumsuz etki yaratmıştır. Müslüman ülkelerdeki bu eksiklik zamanla ülkeler arasına yayılmış ve çözüm aranmaya başlanmıştır. Ayrıca petrol zengini olmayan ancak insan gücü ve doğal kaynaklara sahip yeteri kadar sermayesi olmadıkları için ellerinde bulunan kaynakları aktif hale getiremeyen geri kalmış veya gelişmekte olan Müslüman ülkeleri de bulunmaktadır. Elleri sermaye fazlası olan Müslüman ülkeler ile sermaye açığı bulunan Müslüman ülkeleri arasında yapılacak anlaşmalar ile her iki

taraf için olumlu sonuç doğurabileceği düşüncesi de etkili olmuştur (Öztiñ, 1989:146).

Bu nedenlerden kaynaklı Müslüman ülkelerde bir arayış başlamış ve bunun sonucunda 1974 yılında Kalkınma Bankası kurulmuştur. Bu bankanın yanı sıra zamanla birçok faizsiz banka kurulmaya başlamıştır. Böylelikle Müslüman ülkeleri arasında ticaret ve mali piyasaların gelişmesi sağlanarak hem gelişmekte olan Müslüman ülkelerinden az gelişmiş Müslüman ülkelere sermaye akışı ve hareketliliği sağlanmıştır. Yani ekonominin dışında kalmış ya da verimsiz alanlara yönlendirilmiş sisteme ellerindeki tasarrufları faizsiz bankacılık kurumları ile iktisadi sisteme dahil edilmesi gibi düşünceler Faizsiz Bankacılığın oluşma nedenleri arasında yer almaktadır.

Türkiye’de ise Katılım Bankalarının kurulma nedenlerine göz atıp anlamaya çalıştığımızda birkaç madde altında toplamak mümkün olacaktır. Bunlar; zengin kaynak ve sermaye birikimine sahip gelişmekte olan bazı Ortadoğu ve Arap ülkelerinden kaynak elde etmenin yanı sıra faizden uzak durarak ekonomik sistemin dışında yer alan ya da elverişsiz değerlendirilen tasarrufların ekonomik sistem içine dahil edilmesi ile kalkınmanın sağlanması şeklinde özetlemek mümkündür.

### **1.1.2.3. Politik Nedenler**

Birçok Müslüman ülkelerinde faizsiz bankacılık sisteminin yaygınlaşmasını da politik nedenler de etkili olmuştur. Dini kurallara göre devlet yönetimi Pakistan ve İran’da; petrolden elde ettikleri gelirleri ile de zenginleşen Sarrafları kontrol altında tutma isteği de Suudi Arabistan da faizsiz bankacılığın kurulma nedenleri arasında yer almaktadır. Aslında bakıldığında bir başka neden olarak alternatif ekonomi arayışı da böyle bir finans sisteminin kurulmasında etkili olmuştur.

Uluslararası bir çerçeveden bakıldığında Müslüman ülkeleri kalkınma ile büyümeyi destekleyecek, ülkeler arası politik yarışta güç sahibi olabilmek için faizsiz bankacılığın getirdiği birçok avantajı kullanmaya çalışmışlardır. İslam Kalkınma Bankasının kuruluş nedenlerinden bir diğeri ise uluslar arası düzeyde güçlü bir politik iradeye sahip olmaktır.

#### **1.1.2.4. Sosyal Nedenler**

Faizsiz bankaların kurulmasın da dini, ekonomik ve politik nedenler kadar sosyal nedenlerde etkili olmuştur.

Toplumun en küçük parçası bireylerdir. Bireylerin bir araya gelmesi ile de toplum oluşmuştur. Bireylerin sahip olduğu yaşam kaliteleri eşit olmamakla birlikte farklı özellikte ekonomik sınıflar oluşturmaktadır. Toplumun huzuru, barışı ve refahı için bu oluşan farklı özelliklere sahip sınıfdaki bireylerinin arasındaki ilişkilerin iyi kurulup oluşması ve bu sınıflar arasındaki ekonomik uçurumların kapatılması hedef olmalıdır. Faizsiz bankacılık bu evrede yeni istihdam alanları açmakta ve tüm üretim faktörlerini harekete geçirmektedir. Böylece toplumsal bütünlüğün ve barışın sağlanmasında önemli rol oynamaktadır.

Faizsiz bankacılık ile sosyal tabakalar arasındaki dengesizliğin azaltılması sağlanmakta ve faizden kaynaklı ortaya çıkabilecek sebepsiz zenginleşme ve sonucunda emek arz edenlerin zararına gelişebilecek sosyal adaletsizliğin önüne geçilmektedir.

#### **1.2. Katılım Bankalarının Tarihsel Gelişim Süreci**

Bankacılık tarihinin geçmişi, M.Ö. 2123-2081 yılları arasındaki Babil İmparatorluğuna kadar uzanmaktadır. İnsanlar mallarının güvenliğini sağlamak amacıyla buldukları dönemlerdeki tapınakların dokunulmazlığı ve din adamlarının güvenilirliğinden faydalanıp mallarını tapınaklara emanet ederek güvenliklerini sağlamışlardır. Böylelikle bankacılık ilk zamanlarda tapınak bankacılığı şeklinde ortaya çıkan bir olgudur. Tapınaklara emanet edilen malların zamanla rahiplerce başkalarına emanet olarak verilmesi ile birlikte aracılık görevi de kazandırılarak bankacılık faaliyetlerinin ilk temelleri bu dönemde atılmıştır. Fakat Ortaçağda da faiz ve kredinin kilise tarafından yasaklanması, savaşların artması ve siyasi karışıklıklar sebebiyle Avrupa'da ekonomik faaliyetler ve bankacılığın gelişim süresi yavaşlamaya başlamıştır. Tekrar faizin serbest bırakılması ise ancak reform hareketlerinden sonra sağlanabilmiştir (Urgancı, 1982:49).

‘‘Banka’’ kelimesinin kökeni ise tarihte ilk bankerler olarak bilinen Lombardiyalı Yahudiler’in bankacılık işlemlerini pazarlara koydukları tezgâh üzerinde yapmaları ile ortaya çıkmıştır. ‘‘Banco’’ kelimesi İtalyancadaki masa, tezgâh anlamına gelmektedir (Parasız, Modern Bankacılık, s. 5.). Bir diğer gelişme ise Modern Bankacılık alanındaki 1852’de Fransa’da kurulan Credit Mobilierdir. Bu bankalar sanayileşme için ihtiyaç duyulan sermayeyi sağlayan bir iş bankası özelliği taşıması yönüyle yeni bir bankacılık türüne örnek olmuştur.

Bankalar ortaya çıktıkları andan itibaren toplumlar üzerinde gün geçtikçe önemlerini arttırmış ve günümüzde ekonominin vazgeçilmez bir parçası haline gelmişlerdir.

Faizsiz bankaların kuruluş temellerinin atılmasında ve çalışma kurallarının oluşmasındaki faaliyet ve atılan ilk büyük adım 1970 yılında ki İslam Kongresi Teşkilatı’nın çalışmaları olmuştur. Fakat bu faaliyetlerden önce 1950’lerden itibaren Hintli ve Pakistanlı bilginler; iktisadi doktrin ve ideolojilerin toplumlara yol gösterdiğinin ve kalkınmanın önemli unsurlarından olduğunu varsayarak ders verilen iktisat ilminin unsurlarının, politikalarının ve kurulan kurumların İslam dininin değer ve hükümleriyle birlikte tahlil edilmenin çözümlerini bulmaya çalışmışlardır. Bu sorulara cevap bulmak istenirken bugün ki manada faizsiz bankacılık olgusunu oluşturan düşünce yapıları ortaya çıkmıştır (Eskici, 2007).

Dünya’da ki ilk girişim Mısır Arap Cumhuriyetinde ki ‘‘Mit Gamr’’ kasabasında meydana gelmiştir. Bu girişim bütün bankaların devletleştirilmesi akımına karşı alternatif olarak Devlet Başkanı Cemal Abdül Nasır döneminde 1963-1967 yılları arasında geliştirilen sınama yolu sonucu ortaya çıkmıştır. İlk defa sınırlı ölçüde olmasına rağmen bu faaliyette bankacılığı, ticari ortaklığı, sigorta, barter (takas), leasing vb gibi finansmanın alt metotlarını aynı çatı altında ve bir arada toplamayı başarmıştır. Aynı döneme denk gelen zaman diliminde ise Hindistan’ın Müslüman bölgelerinde rastlanan birtakım ‘Kooperatif Bankacılık’ uygulamaları da dünyadaki ilk faizsiz finansman modelleri arasında yer aldığı söylenebilir (Karakas,2002: 43-44).

İslam Dünyasının ilk büyük faaliyetine ve girişimine dönecek olursak tekrardan İslam Kongresi Teşkilatı’nın ülkelerarası düzeyde büyük çaplı bir bankanın

kurulması çabası defalarca yapılan görüşme ve toplantılar sonucunda' İslam Kalkınma Bankası'nın' kurulması ile sonuçlandırılmıştır. Bu faaliyetlerin yanı sıra Dünyada ki ilk faizsiz ticari banka ülkenin sosyal güvenlik sistemini geliştirmek amacıyla 1972 yılında Kahire de kurulan' Nasser Sosyal Bankası'dır' (Karakaş, 2002: 48).

İslami bankacılığı dünyaya yaymak ve kamusal projelerinin finansmanını çözmek nedeniyle; Türkiye, Libya, Suudi, Arabistan, Pakistan, Ürdün, Sudan, Fas, Cezair, Yemen, İran, Mısır, Afkanistan, Endenozya, Malezya, Gine, Senegal, Somali ve Mali gibi ülkelerce Suudi Arabistan'ın 1975 yılında Cidde vilayetinde 'İslam Kalkınma Bankası (İKB)' kurulmuştur ( Akgündüz ve Öztürk, 1999:479).

İslam Kalkınma Bankasının yetersiz kaldığı konuları tamamlaması için ise 1975 yılında Dubai İslam Bankası'nın kurulması ile Faizsiz bankacılık dünyada hızla yayılmaya başlamıştır. 1977 yılında Mısırdaki kurulan faysal İslam bankası, Sudan da kurulan Faysal İslam Bankası ve Kuveyt'te kurulan Kuveyt finans kurumu Dubai İslam Bankasını takip etmiştir. İslami Bankacılığın ortaya çıktığı ülke olan Mısır da dahil olmak üzere Kuzey Afrika ve Arap Yarımadası'nda yer alan birçok ülkeyi denetiminde tutan ve İslam coğrafyasında baskın güç olan Osmanlı imparatorluğunda finans ve bankacılık gelişmemiştir. Ancak devlet, "siyasi ve iç nedenlerle aşırı servet yoğunluğunu kaygıyla karşılıyordu. Bütünlük için tehlike oluşturacak zenginleşmelere ve siyasi güce sebep olabilecek ekonomik güçlenmelere imkân tanııyordu (Akgündüz ve Öztürk, 1999:479).

Finansal Kapitalizm Evresinin Dünya ekonomisi üzerinde yaygın olmaya başlamasıyla bankalar da ekonomide yer oluşturmuşlardır. Ancak bu kurumlar, Batıda gördükleri ilgiyi İslam ülkelerinde hedeflenen düzeyde sağlayamamışlardır. Nedeni ise Müslüman halkın faizin haram olduğu gerekçesiyle bankalara soğuk davranması ve ellerindeki tasarrufları altın, döviz veya gayrimenkule yönelerek ekonomi dışı alanlarda yatırım yapmaya başlamalarıdır. Müslüman halkın bu tutumları ile İslam ülkeleri kalkınmak için ihtiyaç duyduğu sermayeden mahrum kalmış ve bunun sonucunda ihtiyaçlarını karşılamak için dış borçlanmaya yönelmişlerdir. Bu sebeple dış borç birçok İslam ülkesini ekonomik ve siyasal açıdan dışa bağımlı hale getirmiştir. Enteresan olan ise zengin olan Müslüman halkın sermaye sıkıntısı çekenlere doğrudan borç vermek yerine fonlarını yabancı ülke

bankalarına yatırıp, sermaye ihtiyacı olanların ise bu ülke bankalarından borç alarak daha yüksek maliyetlere katlanmak zorunda olmalarıdır.

Günümüzde İslami Bankalar ve Faizsiz Finansman kurumlarının gelişmesi sadece İslam ülkeleriyle sınırlı kalmamış bu kurumlar Japonya, İngiltere, ABD, Almanya, Danimarka ve Hollanda gibi ülkelerde faaliyet göstermektedir. İslami Bankacılığın yayılması pek çok faizsiz finansal aracın ortaya çıkışını sağlamıştır ve dünya da mevcut araç ve ürün çeşidini artırarak ek bir finansman biçim olmuş ve küresel Finansal sistemin önemli bir unsuru haline gelmiştir. 2006 yılı itibari ile 18 milyar dolarlık piyasa değeri ile 300'ü aşkın faizsiz banka mevcuttur. 600 milyar doları aşkın finansal yatırımlar yanında, 350 milyar doların üstünde toplam varlıklara sahiptirler.

Dünyada İslami bankacılık aktif büyüklüğünün 2013 yılında 1.7 trilyon doları aştığı ve son dört yıllık dönemde artış oranının %17.6 seviyesinde gerçekleştiği tahmin edilmektedir (Dünya İslami Bankacılık Rekabet Raporu 2013–14:5).

Katılım bankaları'nın geçmişi dünya'da "Faizsiz Bankacılık" ve "İslam Bankacılığı" adı altında 1960'lı yıllara kadar uzanırken, Türkiye'de ancak 1980'li yılların başlarında "Özel Finans Kurumu" olarak gündeme gelmiştir. Türkiye'de 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda yapılan değişiklikle 2006 yılından bu yana "Katılım Bankaları" (Participation Banks) adı ile varlığını sürdürmüştür.

### **1.3. Katılım Bankalarının Fon Toplama ve Fon Kullandırma Yöntemleri**

Katılım bankaları, yasal düzenleme gereği asgari bir sermaye ile kurulmak zorundadırlar. Asgari sermaye tutarı yine yasal düzenlemelerle zaman zaman güncellenmektedir. Fakat bu bankaların müşterilerine sağladıkları finansmanın asıl kaynağı, tasarruf sahiplerinden toplanan fonlardır. Fon toplamama usul ve esasları da Bankacılık Kanunu ile düzenlenmiştir. Buna göre söz konusu bankalar esas olarak iki tür fon toplayabilirler yani katılım bankalarına fon yatırmak isteyen gerçek ya da tüzel kişiler olmak üzere tasarruf sahipleri, muhtelif para cinsleriyle esas olarak iki tür hesap açtırabilirler: *Cari hesaplar* (Vadesiz), *Katılma Hesapları* (Kâr ve zarara katılım). Her iki tür hesapta biriken paralara ise katılım fonu denilmektedir ve bu fon nama yazılı olarak açılır (5411 Sayılı Bankacılık Kanunu, Madde 3).



Belirtildiği üzere İslami bankacılıkta hangi hizmetlerin ne şekilde hayat geçirilmesi gerektiği İslam dininin koyduğu emir ve yasaklara göre saptanmaktadır. Bu sebepten ötürü bu konularla ilgili, İslami bankacılık mali sisteminin prensiplerine yer verilmesinin doğru olacağı düşünülmektedir. Aslında bu prensipler sadece mali bir model değildir, genel anlamda toplumun ekonomik, sosyal, politik ve kültürel hayatı bakımından da geçerliliği vardır. Bu prensiplerin kaynağını ise; Kur'an-ı Kerim, hadis ve sünnet oluşturur. Belirtmiş olduğumuz bu hükümlere bağlı kalmak şartı ile İslam âlimlerinin oluşturduğu içtihat ve uygulamalar ile de kurallar ve yöntemler geliştirilmiş ve yayılmıştır. Mali sistemin içerisinde faizin olmadığı bir işleyişe ait temel prensipler aşağıdaki gibi özetlenebilir.

### **1.3.1. Fon Toplama Yöntemleri**

Katılım bankaları fon temin etme faaliyetlerinin gerektirdiği kaynakları farklı yöntemlerle piyasalardan tedarik etmektedir. Genel anlamda ele alındığında, yurtiçinden daha fazla katılım fonları aracılığı ile fon elde edilirken özellikle yurtdışı finansal kuruluşlardan daha değişik yöntemlerle fon elde edilmektedir. Katılım bankalarınınca gerçekleştirilen hem yurtiçinden hem de yurtdışı her türlü mali kurum ve kuruluşlardan kaynak temin etme yöntemlerine detaylı bir şekilde değinilmiştir.

#### **1.3.1.1. Katılım Fonları Yoluyla Fon Toplama**

Hem mevduat bankaları hem de katılım bankaları, kendilerinden fon talep eden müşterilerine fon temin edebilmek adına en önemli fon kaynağını olarak yerli ve yabancı bireysel ve kurumsal tasarruf sahiplerinin biriktirmiş olduğu fon fazlalarını kullanmaktadırlar. Bankaların penceresinden bakıldığında en sağlam ve istikrarlı kaynak mevduattır. Şüphesiz katılım bankaları açısından da mevduat hesapları büyük önem arz etmektedir. Mevduat sahiplerinin mevduatlarını ticari bankalar yerine katılım bankalarına yatırmalarındaki en temel neden faiz ile ilgili olan hassasiyetlerinden kaynaklanmaktadır. Bu noktadan hareketle katılım bankalarının mevduat elde edebileceği hedef kitlesi faiz hassasiyeti bulunan elinde fon fazlası bulunan tasarruf sahipleridir.

Katılım bankaları Özel Cari Hesaplar ve Kar ve Zarara Katılma Hesapları olmak kaydıyla iki yöntem ile piyasadan fon elde etmektedir (Takan, 2001:18).

5411 sayılı Bankacılık Kanunu, katılım bankaları bünyesinde açtırılan gerçek ve tüzel kişilere ait özel cari hesap ve katılma hesaplarındaki mevcut parayı “Katılım Fonu” diye adlandırılmıştır (5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 3. maddesi).

### **1.3.1.2. Sendikasyon Yoluyla Fon Sağlama**

Katılım bankalarının, fon talep edenlere kaynak temin etme hususunda klasik bankalara oranla daha az enstrümanı bulunmaktadır. Kuruluş amaçlarının dışına çıkmamaları adına prensipleri gereğince faiz içeren ürünlere yatırım yapmamaları, katılım bankalarının fon toplama faaliyetlerinde de klasik bankalara benzer bir şekilde faiz karşılığı fon toplayamamaları neticesini ortaya koymaktadır. Faizsizlik ilkesi, katılım bankalarının tüm faaliyetleri için geçerliliği olan hayati bir ilkedir. Bu ilke kaynak temini noktasında çalışma prensiplerine uygun yeni fonlama çeşitleri üzerinde çalışılması sonucunu meydana getirmiştir. Bundan dolayı kaynak farklılığının olmaması veya kaynakların kısıtlı olması bu tarz bankaların büyümelerini engelleyecek en büyük etkenlerden birisidir. Katılım bankaları bu sorunun üstesinden gelebilmek ve büyümelerini destekleyecek kaynak çeşitliliğine ulaşmak adına zaman ilerledikçe yeni ürünler geliştirme yoluna gitmişlerdir. Buna istinaden Sendikasyon metoduyla, bilhassa uluslar arası finansal piyasalardan faizsizlik prensiplerine uygun fon temin etme yöntemini geliştirmişlerdir.

Sendikasyon yöntemi ile fon temin etme, katılım bankasının fon kullandırma yöntemlerinden birisi olan kurumsal finansman desteği yönteminin, katılım bankası müşterisinin yerine özellikle katılım bankasının geçtiği bir modeldir. Benzer şekilde "Sendikasyon işlemi katılım bankalarının fon kullandırırken başvurdukları murabaha yönteminin bu sefer kendileri için bir fon kullanma işlemine dönmesinden ibarettir (Tunç, 2010:166.)"

Klasik bankalarca da benzer şekilde yurtdışı finansal piyasalardan fon temin etme yöntemi olarak çoğunlukla kullanılan bu metot, katılım bankaları için değişik bir operasyonel süreç olarak işlemektedir. İlk olarak sendikasyon vasıtasıyla fon

tedarik etmek isteyen katılım bankası tarafından cinsi ve fiyatı saptanan bir emtianın sendikasyona katılan banka/finans kuruluşlarınca uluslararası mal piyasalarından peşin satın alınıp mevzu bahis katılım bankasına vadeli olarak satılması, satılmasının hemen ardından ise ilgili katılım bankasının vadeli olarak finanse etmek kaydıyla almış olduğu bu emtiayı yine aynı mal piyasasında peşin olarak satmak kaydıyla erişmek istediği likiditeye ulaşmasıdır. Klasik bankalarda ise bu süreç, sendikasyona katılan finansal kurum ve kuruluşların ilgili tutarı sendikasyonu talep eden bankanın hesabına yatırmaları ile gerçekleşmektedir.

Katılım bankalarınca gerçekleştirilen sendikasyon metodunu ters murabaha olarak da isimlendirilebilir. Normal bir murabaha işleminde fonu talep edip kullanan kredi müşterisiyken ters murabahada fonu/krediyi kullanmakta olan katılım bankasının kendisidir. Bu yöntemle elde edilen kaynaklar katılım bankalarının bilançosunun kaynak çeşitliliğini temin ederken bununla beraber en temel bankacılık faaliyeti olan kredi sağlama fonksiyonuna da destek temin etmektedir. Başka bir deyişle katılım bankasınınca ters murabaha metoduyla uluslararası finansal piyasalardan temin edilen bu fonlar bu kez murabaha metoduyla fon talep eden kredi müşterilerine kullandırılmaktadır (Hüseyin Tunç, 2010:155).

### **1.3.1.3. Sukuk/Kira Sertifikası (İcara) Yoluyla Fon Sağlama**

Sukuk kelimesi Arapça sak kökünden türemiştir, ayrıca sertifika ve vesika manalarını da bünyesinde bulundurur. Arap sermaye piyasalarında bono ve tahviller için senet kelimesi telafuz edilirken, faizsiz sertifikalar içinse sukuk kelimesi kullanılmaktadır (Ayub, 2010:392).

Sukuk, varlığa dayalı olarak ihraç edilebilen bir menkul kıymet olması nedeniyle diğer senetlerden farklılık göstermektedir. Sukuk sertifikalarının temelinde gerçek bir ticari ilişki ve gözle görülebilir maddi bir gerçeklik bulunmak zorundadır (Tunç, 2010:152).

Sukuk kiralanan varlıklar ya da tahmin edilebilir herhangi bir gelir akışı üzerindeki mülkiyeti temsili sebebiyle yatırımcılara has bir menkul kıymet yatırımı

olanağı temin etmektedir. Sukuk yatırımı neticesinde edinilen kar üzerine dayanılarak oluşturulan varlık ya da projelerin işleyişindeki güce bağlıdır.

Sukuk, İslami bankaları için aktif varlıkların menkul kıymetleştirilmesi kaydıyla, fon temini açısından uygulayacakları yeni finansman faaliyetlerine yön vermesi noktasında büyük önem arz etmektedir. İslami bankalarca daha evvelki dönemlerde yapılan sabit kıymet yatırımları veya finansman faaliyetlerinden meydana gelen itibari (kredi) portföyü sukuk ihracı vasıtasıyla tekrar finansal anlamda akışkanlığı sağlanmaktadır. Böylesi bir metotla elde edilen fonlar ise İslami bankalarca yeni sabit kıymet ve/veya kredi portföylerinin oluşturulmasında kullanılmaktadır. Bu faaliyet sonucunda sukuk yatırımcıları memnun edici düzeyde menkul kıymet kazancı elde etmektedirler. Bunun neticesinde İslami bankalar da aktiflerini büyütmek ve faaliyetlerini genişletmek kaydıyla karlılıklarını fazlalaştırmaktadırlar.

Bu işlemde icara (sukuk) belgesi, bu belgeyi elinde bulunduran kişiye bir kıymetin akar'ınıya da mülkiyet hakkına sahip olma yetkisini verir. Mali kiralamalarda kullanıldığı gibi operasyonel kiralamalarda da kullanılabilir. Sukuk belgesinin kontrolü ve yürütülmesi işlemi oldukça basittir. İşlem konusu kıymetin tanımlanabilir, gerçek ve alakalı kurumun finansal durum tablosunun aktifinde bulunması gerekmektedir. Kiralama endeksli sukuk işleminin faydalanma hakkı veren vadeli mülkiyet türü olduğu gibi, sürekli mülkiyet hakkı veren kıymete dayalı uygulaması da vardır. Belirtilen bu işlemlerden ikincisi daha çok konutlar için kullanılır (Tunç, 2010:152).

İcaraların yapısı incelendiğinde icara yatırımcılarının muhtemel getirileri dayanak varlıklarının getiri performansı ile yakından ilişkilidir. İcara bu tarafıyla diğer sukuklarla kıyaslanacak olursa daha avantajlı olup düzenli bir şekilde akar getirmeleri açısından ön plana çıkmaktadır. İcara sukuku, kiracının haklarını etkilemeyecek biçimde ikincil piyasadan ciro edilebilme hakkı verir. Sukuk sahipleri mevzu bahis gayrimenkulün bakım maliyetlerine de sahiplilikleri miktarınca sorumluluk sahibidir. İcara sukuk, ihraç edenlere yönetim ve pazarlama açısından oldukça fazla kolaylık temin eder. Hükümetler, belediyeler özel ve kamu sektöründe faaliyet gösteren varlık sahipleri icara sukuk ihraç edebilmektedirler. Bunun dışında mali aracı kuruluşlar ya da doğrudan varlık sahipleri de ihracı gerçekleştirebilirler.

#### 1.3.1.4. Vekalet Yöntemiyle Fon Toplama

‘‘Wakala’’, köken olarak Arapça dilinden gelmektedir. Arapça kökenli bu kelime ‘‘vekâlet’’ anlamına gelmektedir. Bu modelde iştirakçilerin yani sigortalıların yatırdığı sigorta primleri ‘‘havuz’’ olarak nitelendirilen bir yerde toplanıp, genel tekafül fonu meydana getirilir. Sigorta şirketi, meydana getirilen bu fonu yönetme işine istinaden, önceden yapılan anlaşmaya gereğince saptanmış bir oranda yönetim masrafı kesmektedir. Vekalet yani Wakala ücretini tahsil ettikten sonra sigorta şirketi, fondan geriye kalan kısmı İslamiyet’in ön gördüğü kuralların dışına çıkmada yatırımlara yönlendirmektedir. Katlanılan yatırımların getirisi fona aktarılıp, operasyonel harcamalar fondan karşılandıktan sonra geriye kalan kısım tamamıyla katılımcılara katkı payları oranında ödenir. Eğer bir zarar söz konusu ise katılımcılar yine katkı payları oranında sorumludurlar. Bu modelde tekafül şirketi sadece vekâlet ücreti alır.

Oluşturulan fonun arta kalanından ve yapılan yatırımlardan pay almaz. Mudarebe modelinden tek farkı da budur. Anlaşma sürecinde tekafül şirketi, fonda herhangi bir bütçe açığı yaşarsa ‘‘karz-ı hasen’’ ve faizsiz borç ile bu açığı kapatmak zorundadır. Ayrıca mudarebe modelindeki gibi tekafül şirketi, anonim şirket gibi bir hukuki yapıya sahiptir ve hisselerle pay dağıtımını aynı şekilde yapar. Vekalet yöntemiyle fon toplama yöntemi; daha yüksek getiri elde etmek ve/veya katılma hesabının genel işleyişinden kaynaklanabilecek riskleri minimize etmek isteyen tasarruf sahiplerinin fonlarını bankaya çekmek amacıyla geliştirilen bir yöntemdir.

Vekalet sisteminde; tasarruf sahibi/yatırımcı katılım bankası ile yapmış olduğu vekalet sözleşmesi çerçevesinde, başlangıçta taraflarca anlaşılan ‘tahmini kar’ beklentisi çerçevesinde, fonunu bankaya teslim eder, katılım bankasının buradaki sorumluluğu ise almış olduğu bu fonu başlangıçta belirlemiş oldukları kar hedefine ulaşabilmek için ‘‘en iyi gayret aracılığı’’ göstermek suretiyle, kredilendirme ilkeleri çerçevesinde değerlendirmekten ibarettir. Toplanan fonun katılım bankasınca değerlendirilmesi neticesinde ortaya çıkan sonuca, vekalet sözleşmesi gereğince, her iki taraf da rıza göstermektedir. Sistemin devamını sağlamak için katılım bankasının tahmin etmiş olduğu kar hedefini yakalaması ve dolayısıyla yatırımcısını memnun etmesi gerekmektedir. Böyle bir sorumluluk bilinci de doğal olarak katılım

bankasının bu tarz fonların değerlendirilmesinde daha hassas davranması sonucunu doğurmaktadır.

Bu yöntem özellikle fonlarını faizsiz enstrümanlarda değerlendirmek isteyen kurumsal yatırımcıların fonlarının katılım bankasına çekilmesinde etkin olarak kullanılmaktadır.

### **1.3.2. Finansman/Kredi Kullandırma Faaliyetleri**

İslami bankaları daha önceki bölümlerde detaylı olarak açıklanan yöntemlerle sağlamış oldukları fonları değişik yöntemlerle kredilendirme faaliyetlerinde kullanmaktadırlar. İslami bankalarınca sürekli kullanılan fon kullandırma yöntemlerine aşağıda yer verilmiş ve değinilmiştir.

#### **1.3.2.1. Nakdi Fon/Kredi Kullandırma Faaliyetleri**

İslami bankalarının temel bankacılık fonksiyonlarından bir tanesi de fon/finansman faaliyetlerinde bulunmasıdır. Hem konvansiyonel bankalar, hem kalkınma ve yatırım bankaları hem de katılım bankaları değişik yöntemlerle fon elde etmekte ve bu fonları yine kendi çalışma prensipleri uygun şekilde reel ve/veya finansal sektöre arz etmektedir. Tüm bankacılık tarzlarının plasman kapasitesi, öz kaynak tutarları ve sağladıkları yabancı kaynaklar tarafından saptanır. Bankaların getiri noktalarını esasen, mevduat/yabancı kaynak maliyeti ile kredi/finansman getirisi arasındaki olumlu farklar oluşturmaktadır. Özü itibari ile yukarıda belirtilen bu bankalar kendi öz kaynaklarıyla kredilendirme faaliyetlerini gerçekleştiremezler. Bunun sonucu olarak da finansal hedeflerinden olan sürdürülebilirlik sağlamak adına karlılıkları düşecekleri için pek mümkün olmayacaktır.

Katılım bankalarının kredi kullandırma yöntemlerini diğer bankaların yöntemlerine kıyaslayacak olursak aralarında ciddi anlamda farklılıklar vardır. Katılım bankalarının fon/kredi kullandırma yöntemi esasen ticari bir faaliyet olan al-sat mantığına dayandırılmıştır. Başka bir deyişle faizin Müslümanlıkta yerinin hiç olmaması ayrıca ticaretin de helal kılınmış olması münasebetiyle, katılım

bankalarının kredi/fon kullandırma yöntemi, ihtiyacı hissedilen malın katılım bankası tarafından satıcısından bedeli peşin olarak satın alınıp, katılım bankasının kredili müşterisine vadeli satılması şeklinde gerçekleşmektedir (Haron ve Wan Azmi, 2009:134).

### 1.3.2.1.1.Mudaraba

Mudaraba'nın tarihi irdelendiğinde İslamiyet öncesine kadar uzandığı görülmektedir. Bu yönüyle Avrupa'daki komandit şirket tipine benzeyen eski bir ticaret şekli olduğu ortaya çıkmaktadır. İki taraf arasında birinin sermayesini, diğerinin de emeğini ortaya koyduğu güvene dayalı bir ortaklık şeklidir. Mudabara, özel sektörün kredi ihtiyacını karşılamak üzere kurulan ortaklık şeklidir (Akbula ve Özgüç, 2004:3).

İktisadi anlamda“mudaraba” kelimesini ele alacak olursak, taraflardan birinin emek ve tecrübesini, diğerinin ise sermayesini ortaya koyarak ifa ettikleri bir işlem türüdür.

*“Mudaraba İslamiyet öncesinde Hz. Peygamber (s.a.v.)'in evlenmeden önce, Hz. Hatice (r.a.)'nin malı ile yaptığı ortaklık türüdür Burada Peygamber efendimiz (s.a.v.) emeğini, Hz. Hatice anamız (r.a.) ise sermayesini ortaya koymuştur. (Özsoy 1997: 38).”*

*“İslamiyet sonrasında mudaraba yaygın şekilde kullanılmıştır. VII. yüzyılda Irak'ın vergi gelirleri mudaraba şeklinde Medine'ye gönderilmiştir. Ayrıca, Hz. Ömer(r.a.)'in, yetimhanelere ait olan paraları Medine ve Irak arasında ticaret yapan tacirler aracılığı ile işletmesi mudarabaya örnek olarak gösterilebilir (Çizakça 1999:5).”*

*“Mudarabada sermayesini veren kişiye rabbu'l-mal veyasahibu'l mal, emek ve tecrübesini paylaşan kişiye demudarib denmektedir. Mudarib, rabbu'lmal'den mudaraba akdi ile aldığı parayı belli esaslar dahilinde ekonomiye kazandırmaktadır. Mudaraba'da sermaye bir kişiye ait olabileceği gibi daha fazla kişiye de ait olabilir (Bayındır, 2007:230).”*

Sermayeyi elinde bulunduran sermaye sahibi ile iş gücüne (beden gücü) sahip kişinin emeğinin ortaklaşa bir şekilde harmanlandığı ortaklık türü olan ‘mudaraba’, kar ve zarara katılma metoduyla kredi kullandırma sisteminin iki farklı biçimiyle sermayeyi başkasının emrine vermektir. Banka mudaraba yöntemiyle, fonu talep eden ve bu fonun kullanıcısı durumunda olan tüzel kişiliğin akla ve mantığa uygun, kendisine mali anlamda zarar vermeyecek bir şekilde davranmasını için kullandırılan bu sermayenin geriye dönüşünü sağlamak adına teminat alabilir.

Katılım bankası mudâraba sözleşmesi esnasına fon talep eden kişiye kar oranını beyan eder. Kullanılacak fonun miktar ve şartlarına göre faizsiz banka müşterilerinden değişik kâr payları isteyebilir. Bu yöntemle fon kullandırmak ve finansal destek sağlamak, proje uygulama alanına, daha değişik bir söyleyişle piyasada yeni, müteşebbisliğin gereklerini iyi bilen, basiretli ama finansal anlamda kaynak sıkıntısı içerisinde bulunan müteşebbislerin bu yeteneklerinden yararlanma amacına en uygun düşen yoldur (Yılmaz, 2010:15).

Girişimcilik neticesinde edinilen kâr önceden saptanan oranlarda banka ile müşteri arasında pay edilir. Ortada ne kâr ne de zarar varsa, banka kullandırdığı anaparayı tekrardan geri alır. Böylece banka ve de müşteri herhangi bir kâr elde etmemiş olur. Ortada bir zarar söz konusu ise, bu zararın yükünü banka üstlenir. Fon talep eden girişimci bu zaman içinde zaten boşa emek harcamış olmakla birlikte yeterli derecede zarara katlanmış olduğundan onun da zararının karşılığı emeği olmuş olacaktır. Ama meydana gelen bu zararda girişimcinin kasıt ve ihmali varsa, bu zarar banka müşterisi olan bu girişimciden tazmin ettirilir.

Banka, meydana gelebilecek herhangi bir zarar ihtimaline mahal vermemek adına ya da bu zararı minimum seviyeye çekmek gereken önlemleri alır. Böylece, elinde projesi olan fakat anaparaya muhtaç girişimcinin elindeki bu projesini çok yönlü bir şekilde uygunluğu kontrol ederek fizibilitesini yapar. Projenin uygun ve kârlı bulunması durumunda, banka müşterisi konumundaki girişimciye kredi kullandırır.

Mudaraba'nın temel özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir (Öztin 2010:141).

a) Sermaye sahibi olan kişi ile emeğini bilgi ve tecrübesini ortaya koyan kişinin ortak olmaları,



b) Tarafları kar payı gelirinin miktarı önceden belirli olmaması, elde edilecek karın taraflar arasında önceden belirlenmiş bir orana bölünmesi,

c) Zararın tamamen sermayedara ait olması,

d) Sermayenin emeğini koyan taraftan yönetilmesi,

e) Sermayedarın ise sadece denetim yetkisine sahip olmasıdır.

### **1.3.2.1.2. Muşaraka**

Sermayenin ve iş gücünü faal bir şekilde ortaya konduğu yapısı itibari ile tam bir ortaklık yöntemi olan ‘‘Muşaraka’’ de olarak adlandırılır. Katılım bankacılık sisteminin, kârlı olarak değerlendirdiği çeşitli alanlarda çalışma yürüten girişimlere, İslam bankasının kendi anaparasıyla katılmasıdır.

Bu bir tür öz sermaye iştiraki olup, özü itibariyle Mudarabadan ayrılan yönü sermayenin her iki tarafça sağlanması ve yönetime iki tarafında birlikte katılmasıdır. Kâr ve zarar bölüşümüne dayalı bu yöntem, tarafların kâra ortak olduğu, aynı zamanda zarara da ortak olduğu bir sistemdir. Kâr bölüşümü herhangi bir tarafa sabit bir getiri belirlenmeksizin önceden belirlenmiş oran üzerinden yapılırken, zarar paylaşımı sermaye oranında yapılmaktadır (Parlakkaya ve Çürük, 2011:398).

Bir işletmenin sermayesine bankanın da kendisi de sermayesini ekleyerek ona ortak olma yöntemi olan müşaraka, özü itibariyle sermaye hem de ortaklık üzerine kurulmaktadır. Muşaraka'nın mudaraba'dan ayıran en temel özellik ise, mudaraba faal olmayan bir anapara sahibi iş gücünü, bilgi birikimini ortaya koyan bir teşebbüs bulunurken, müşarakada hem sermaye sahibi hem de etkin bir müteşebbis bulunmaktadır. Bununla birlikte, mudarabada muhtemel finansal bir zarar anapara sahibine aitken, müşaraka'da zarar pay edilmemektedir. Muşaraka'da faaliyet alanı ile ilgili bir kısıtlama yoktur.

Genellikle sanayinin finansmanında kullanılmaktadır. Makine ve ekipman temin edilmesinde Muşaraka yöntemi başarılı bir şekilde uygulanabilir. Bunun dışında ticaretin finansmanı da bu yöntemle yapılabilmektedir (Küçükkocaoğlu, 2005:9).

*‘‘Muşaraka finansmanına ait karşılıklı ilişki zinciri, aşağıda verildiği şekilde açıklanabilir (Bulut ve Er, 2009:29).’’*

- Banka ile girişimci iş planını müzakere eder ve ortak bir şekilde girişime fon yatırırlar.*
- Banka ve girişimci ortak girişim şeklinde bir girişim kurarlar; banka ile girişimci arasında ortaklık müzakerelerinde varılan anlaşmadaki koşullara bağlı olarak girişimin faaliyetlerini yönetirler ve sorumluluk taşırlar. Ortak girişim kar veya zarar ile sonuçlanır.*
- Kar edilmesi durumunda; kar, önceden anlaşılmış oranlar üzerinden banka ve girişimci arasında paylaşılır.*
- Zarar edilmesi durumunda; zarar, ortak girişime yatırılan fon oranında banka ve girişimci tarafından karşılanır. Bunun sonucunda ortak girişimdeki bankanın ve girişimcinin payında bir değişiklik olmaz, ancak ortak girişim değer kaybeder.*

Bu ortaklığın temelini oluşturan faktör gücün ve karşılıklı güvenin birleştirilmesidir. Her ortak anlaşmada belirtilen ölçüler içinde sermayeyi kullanma yetkisi hakkını saklı tutar ve kullanabilir. Ortaklar sermayede eşit ya da eşit olmayan paylara sahip olabilirler.

#### **1.3.2.1.3. Murabaha**

Bu yöntem de herhangi tür bir mala ihtiyaç duyan kişi veya kuruluşun talepleri doğrultusunda tedarik edilen mal, mal'a ihtiyacı olan kişi veya kuruluşa, tedarik ediliş ederi üzerinde bir fiyattan vadeli bir biçimde satılması durumudur.

Murabaha yöntemiyle ile finansmanda, katılım bankası malı satın alır almaz ihtiyaç sahibi kişiye malın satış işlemini gerçekleştirmektedir. Banka müşterisi ihtiyacını hissettiği malı, satıcısı olan işletme ile fiyatta anlaşır ve katılım bankasına başvurur. Katılım bankası, mevzu bahis malın vadeli satışı ve vadeler üzerine işletmeyle mutabakata varıp, malın ederini satıcıya öder ve malı kendi adına satın alır. Katılım bankası satın aldığı bu malı, üzerinde anlaşmaya varılan şartlar

doğrultusunda müşteriye devreder. Fiili olarak katılım bankasının malı teslim alması söz konusu olmaz (Yılmaz, 2010:15).

Murabaha işleyişi bakımından, klasik bankalarda kullanılan kredinin yerini tutsa da ikisi arasında büyük derecede farklılıklar bulunmaktadır. Kredi temin edilirken banka müşteri ile birebir karşı karşıya gelirken, murabahada yöntemin de satıcı, müşteri ve katılım bankası üçlüsü temas içindedir. Kredi, itibarına güvenilen kişiye ödünç para temin etme işlemiyken, murabaha gerçek bir finansman işlemi ve bir ticarettir. Murabaha mutlaka bir alışveriş karşılığında gerçekleşir. Kredinin getirisi faiz olurken, murabahanın getirisi ticaret sonucu elde edinilen kârdır.

Murabaha sistemde malın maliyeti üzerine alıcı ile anlaşılıp saptanan oranda bir kar eklemesi yapılarak satışı yapılmaktadır. Murabaha işleminde malın fiziki olarak orada bulunması ve bankanın malı satın alma işleminden hemen sonra malın satışını gerçekleştirmesi gerekmektedir. Malı satın alma hevesinde olan müşterinin sonradan bu hevesinden ve sözlü anlaşmadan vazgeçmesi katılım bankası adına büyük ve ciddi bir risk teşkil edeceğinden, böylesi bir durumu engellemek adına müşterinin bankaya başvurusunun ya da talimatının yazılı olarak beyan edilmesi istenmektedir. Vadeli olarak satılan malın bedelinin tahsili bir defada ya da taksitler halinde olabilir.

#### **1.3.2.1.4. Kurumsal Finansman Desteği**

Katılım bankacılığı sisteminde ki bütün ülkelerde kısa vadeli ticari kredi yöntemi murabaha şeklinde nitelendirildiğinden dolayı çalışmamızda murabaha kavramına da yer verilecektir. Aksi takdirde uluslar arası literatürle olan bağ koparak anlam kargaşası sıkıntısını doğuracaktır. Kurumsal finansman desteği yöntemi ilgili yönetmelikte aşağıda belirtilmiştir (BDDK, "Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik", **Resmi Gazete**, Tarih: 01.11.2006, Sayı: 26333, Madde: 19.).

*“Kurumsal Finansman Desteği: Katılım bankası ile fonu kullanacak işletme arasında akdedilecek sözleşme dahilinde, işletmenin ihtiyaç duyduğu her türlü emtia, menkul kıymet, gayrimenkul, hak ve hizmet bedelinin satıcıya ödenmesi koşuluyla işletmenin borçlandırılması işlemidir. Bu yöntemle kullanılacak fonlarla ilgili*

*alım satıma ilişkin belgenin bir suretinin katılım bankasınınca muhafazası zorunludur (Yahşi, 2014: 35). ”*

Bahsi geçen yönetmeliğin yürürlüğe girmeden önce satıcı faturayı katılım bankasına katılım bankası da alıcı firmaya kar payını dahil ederek alıcı firmaya fatura kesmekte idi. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte süreç değişmiş ve satıcı alıcıya direkt olarak fatura kesmeye başlamıştır. Buradaki işlem katılım bankalarının alıcıya İslami esaslara uygun olarak vermiş olduğu yetki sonucu alıcının isteği doğrultusunda satıcının banka hesabına direkt olarak gönderilmesi ile son bulmaktadır. Bu şekilde bir uygulamaya gidilmesinde iki temel neden bulunmaktadır. Bunlardan ilki katılım bankalarının alım satıma vergisel anlamda taraf olmaktan çıkarılmak istenilmesi ikincisi ise her türlü önlem alınmasına rağmen sahte belge kullanımının önüne geçilememiş/geçilemeyecek olunmasıdır. Sahte belge kullanılması durumunda katılım bankalarına olan güvenin sarsılacak olması risk oluşturacağı için bu şekilde bir uygulamaya gidilmesine nede olmuştur. Ancak katılım bankalarını işleyiş prensiplerinin temelinde faturaya dayalı fonlama söz konusu olduğu için alım satıma konu ilişkin belgenin katılım bankasında saklanması ve denetimlerde denetçilere ibraz edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Belgenin saklanması ve korunması zorunluluğu, fatura/belge düzenleme zorunluluğunun kaldırılmasından dolayı ortaya çıkabilecek yanlış tutum ve davranışları önleyebilecek bir uygulamadır. Yapılan kredilendirme işleminin dayandığı reel olay bu belgelerle ispatlanabilecektir.

#### **1.3.2.1.5. Bireysel Finansman Desteği**

Bireysel finansman desteği yöntemi, işletmelerin ticari faaliyetlerinin ihtiyaçlarının temini açısından tasarlanmış olan kurumsal finansman desteği yönteminin bireysel ihtiyaçlara uyarlanmasıdır. Bireysel finansman desteği yöntemi ilgili yönetmelikte aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır.

*“Bireysel Finansman Desteği: Bireysel ihtiyaçlar da kullandırmak adına, gerçek kişi alıcıların doğrudan satıcılardan aldıkları mal veya hizmet bedelinin,*

*katılım bankası tarafından satıcıya ödenmesi koşuluyla alıcının borçlandırılması işlemidir (BDDK, "Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik", Madde: 19)."*

Kurumsal Finansman Desteği yöntemiyle, kredi temin etme mekanizmasının bir benzeri Bireysel Finansman Desteği yöntemi için de geçerlidir. (Kettell, 2011:52). Burada, şahsi gereksinimler adına gerçek kişilere kredi temini söz konusu olup, satıcıdan kredi müşterisince satın alınan mal ve hizmetin parasal tutarı İslami bankaca satıcıya ödenmesinin yapılması ve bunun karşılık olarak, belli bir vadeye bağlı kar tutarı eklenmesiyle, müşterinin borçlandırılması durumudur. Katılım bankalarının kredi kullandırma mekanizmalarında nakit kullandırma gibi bir durum yoktur. Kurumsal finansman desteği yönteminin işleyişinde görüldüğü gibi, bu yöntemde de satıcıdan tedarik edilen mal/hizmet bedelinin, diğer bankalarda olduğu gibi, kredi müşterisinin hesabına borç kaydedilmesi gibi bir durum olmadığı gibi, bedelin direkt malın satıcısına ödenmesi söz konusudur. Dolayısıyla krediyi nakit olarak temin etmektense, aynı kredilendirmeden söz etmek mümkündür. Böylece kullanılan kredinin nerede kullanıldığını izlemek ve dolayısıyla krediyi talep eden kişinin krediyi geri ödeme gücünü mümkün olup olmadığı hususlarında bir öngörüle bulunabilmek açısından bankaya sağlam veriler sağlamaktadır. Katılım bankaları, bu yöntemle gerçek kişilere konut, taşıt ve ihtiyaç/tüketici kredileri temin etmektedir.

#### **1.3.2.1.6. İcara (Leasing)**

Herhangi bir gayrimenkul veya makinenin kiraya verilmesi İcara (leasing) olarak adlandırılır. Büyüme ve ticari faaliyetlerini devam ettirmek hevesinde olan üreticinin ihtiyaç duyduğu makine veya taşınmaz katılım bankasınca satın alınarak, üreticiye belirlenen süre boyunca kiralanması işlemine leasing nedir. Kira bedeli tespit edilirken genellikle kiraya verenin yıpranma payı masraflarını karşıladıktan sonra belirli bir kâr payını içinde bulunduracak şekilde tespit edilir ( Takan ve Boyacıoğlu, 2011:14).

Finansal kiralama olarak adlandırılan icara, katılım bankasının makine veya gayrimenkulü belirli bir dönem için kiraya vermesi durumudur. Kiracı maldan istifade ettiği dönemde kira ile birlikte malın mülkiyetini kazandıran taksitleri de

öder. Kira süresi dolduktan sonra malın zilliyeti (mülkiyeti) kiracıya geçer (Takan ve Boyacıoğlu, 2011:14).

İslami bankalar bakımından önemli bir kredi kullandırma metodu olan finansal kiralama yöntemi uluslararası faizsiz bankacılık dilinde“icare el-müntehiye bi't-temlik (mülkiyetin devriyle sona eren kira akdi)” olarak adlandırılmıştır (Aktepe, 2002:100). Finansal kiralama yöntemine ilişkin olarak ilgili yönetmelikte yer alan düzenlemeye aşağıda yer verilmiştir (BDDK, "Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik", Madde: 19).

*“Finansal Kiralama/Leasing: Taşınır ve taşınmaz malların 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun ilgili hükümleri çerçevesinde, katılım bankası ile kalkınma ve yatırım bankası tarafından temin edilerek kiraya verilmesidir”.*

“3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu” üzere (10.06.1985 tarih ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu, **Resmi Gazete**, Tarih: 28.06.1985, Sayı: 18795, Mad.10.), finansal kiralama (leasing) işlemlerinde yürütebilmek adına ilgili Kanun kapsamında izin ve faaliyete geçme evrelerini tamamlamış ayrı bir tüzel kişilik oluşturma mecburiyeti varken, yalnızca kalkınma ve yatırım bankaları ile katılım bankalarına bu faaliyetleri kendi içlerinde yapabilme hakkı tanınmıştır. Klasik bankalarsa finansal kiralama hizmetlerini kendi içerisinde yapamamakta bunun için ayrıca yeni bir tüzel kişilik oluşturmak zorundadırlar. Bu sebepten ötürü katılım bankaları bu tarz kredilendirme faaliyetleri için klasik bankalara karşı bir üstünlük oluşturmaktadır.

Finansal kiralama işlemleri; finansal kiralama sözleşmesi kapsamında kiracı ile finansal kiralama şirketi arasında bir akit düzenlenerek başlar. Finansal kiralama şirketinin, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü kişilerden satın aldığı ya da daha farklı bir şekilde elde ettiği bir malın sahipliğini, her tür yararı temin etmek ve belli zaman aralığında feshedilmemek kaydıyla taraflar arasında saptanmış belli bir akar tutarı karşılığında, kiracıya bırakılması biçiminde hayata girmektedir. Bu tanımlamadan yola çıkarak bir finansal kiralama işleminin muhatabı üç kişiden oluşmaktadır. Bu kişiler finansal kiralama işlemini gerçekleştiren finansal kiralama şirketi, yatırımcı olarak nitelendirebileceğimiz finansal kiralamaya konu malı

kiralamak isteyen Kiracı ve finansal kiralama konusu malın sahibi konumundaki satıcıdır.

Finansal kiralamayı işleyişi bakımından ele alacak olursak, bu işleyişin başlangıcı kiracının gereksinim hissettiği yatırım malını satıcısından seçmesidir. Finansal kiralama şirketinin/kiralayanın, kiracının gereksinim duyduğu bu malı satın alması ile devam eder ve satın alınan malın yatırımcıya kiralanması ile işleyişin son aşaması tamamlanmış olur.

Kiracının sözleşmede yer alan vadelerde ödemesini zamanında yapması kaydıyla borcu sona erer ve kiraya konu olan mal sembolik bir fiyat üzerinden kiracının zilyetliğine geçer.

Finansal kiralama; vergi avantajına sahip olması, ödeme planının esnekliği, kendisinin teminat olması nedeniyle ilave teminat ihtiyacını ortadan kaldırması, teknolojiyi takip etme imkanı tanınması, faiz oranları ve enflasyona karşı koruma içermesi, uzun vadeli yatırım kredisi ihtiyacını gidermesi gibi avantajları bünyesinde barındırmaktadır (Altepe, 2002:101).

‘Finansal kiralama işleminin aşamaları aşağıda belirtildiği gibidir (Islamic Finance Qualifications (IFQ):78).

1. Yatırımcının gereksinimlerine uygun olarak saptanmış olduğu mal katılım bankası tarafından satıcıdan satın alınır.

2. Katılım bankası ile kredi müşterisi/yatırımcı arasında sözleşme konusu malların kiralanmasına dair bir ‘Finansal Kiralama Sözleşmesi’ düzenlenir.

3. Satıcıdan bedeli peşin olacak şekilde satın alınmak kaydıyla katılım bankasının mülkiyetine geçen mal, kiralayan sıfatıyla belli bir süre için yatırımcıya/kredi müşterisine kiraya verilir. Yatırımcı/kredi ihtiyacı olan kişi bu malın kiralanması karşılığında katılım bankasına kira bedeli öder.

4. Bedellerin ödenmiş olması kuralı gereğince kira süresinin bitiminde ‘Finansal Kiralama Sözleşmesi’ çerçevesinde malın zilyetliği katılım bankasının malı yatırımcıya devretmesiyle kiracıya geçer.

Ülkelerin ekonomik büyüme ve kalkınma hedeflerine erişebilmesi için öncelikle tasarrufların yatırıma dönüştürülmesi gerekmektedir. Bu bağlamda dini inanışları gereği elindeki tasarruflarını atıl bir şekilde bekleten kesimlerin bu tasarrufları kar payı karşılığında katılım bankalarına getirmeleriyle birlikte katılım bankalarının, yatırımcının ihtiyaçlarına cevap verebilmek adına uyguladığı finansal kiralama faaliyetleri ile daha uzun vadeli işletme ve yatırım kredileri kullanılabilmeye imkân elde etmektedir. Böylece hem kısa vadeli finansman ihtiyacı içinde olan hem de uzun vadeli yatırım kredisi talep eden mudilerin gereksinimlerine cevap verilmiş olacak ve bu iki farklı müşteri grubuna da erişebilme olanağına sahip olunacaktır.

#### **1.3.2.1.7. Selem ( İleriye Dönük Satın Alma)**

Bir alım-satım sözleşmesi olan ‘‘Selem’’; ileriki bir zamanda teslim alınacak bir malın bedelinin peşin olarak ödenmesidir. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda satıcıya, söz konusu malı tedarik edebilmesi ya da üretebilmesi için daha önceden mali olanak temin edilmiş olur. Bu finansal yöntemin faizden ayıran yönüyle; faizli işlemlerde söz konusu mal önce alınıp tahsilâtı daha sonra yapıldığı için malın bedeline ek olarak faiz işlenmiş olur. Selemde ise mal bedeli önce ödenerek, sözleşmede belirtilen vade bitimi sonunda söz konusu malın bedeli tahsil edilir. Bu sebepten ötürü mal bedelinin önce ödenmesi münasebetiyle malın fiyatın da indirim yapılır. Ayrıca selem işleminde mal bedelini ödeyen taraf elindeki nakdi harcamaktansa tasarruf etmiş olduğu için selem tasarrufları artırma gibi bir özelliği de ortaya çıkmış olur (Karagülle, 1993:19-20).

Faizsiz bankacılık uygulamasında selem bir finansman metodu olarak kullanılır. Müteşebbis yani fon talebinde bulunan müşteri, bankaya sipariş şartlarını bildirir ve ihtiyacını duyduğu bu malın temin edilmesi talebinde bulunur. Banka, malın bedelini peşin ödemek kaydıyla satıcıya malın temin edilmesi talimatını verir. Mal sahibi üzerinde mutabakata varıldığı süre zarfında malı bankaya ya da bankanın müşterisi konumunda ki girişimciye teslim eder.

Müteşebbis, bu işlemde kaynaklanan borcunu malın kendisine teslimi anında ya da anlaşma dahilinde ki daha ileriki bir vadede katılım bankasına yükümlülüğünü ifa eder.



Selem işleminin işleyişinin özelliklerine ve kurallarına baktığımızda; sözleşme esnasında mal ederinin peşin bir şekilde satıcıya ödenmesiyle birlikte, banka müşterisinin ihtiyacını karşılayacak bu malın bedelini ödemek için başka kişi veya kurumla borç münasebetine girmediğini ispatlamış olur. Bu durum, borcun borçla kapatılmaması prensibi açısından gerekli ve önemlidir.

Emtia bedelinin bütünüyle ödenmemesi durumunda, sözleşmenin esas amacı hayata geçmemiş olur. Âlimler tam bedelin ödenmesinin selem sözleşmesi için şart olduğu konusunda görüş birliği içindedir. Satıcı isterse mal bedeli birkaç gün geç tahsil etmeyi kabul edebilir; fakat bu sözleşmeye bir kural şeklinde eklenemez. Selem işlemi ancak kalite ve miktar yönünden kesin olarak tarif edilebilen mallar için mevzu bahistir. Tarifi ve değeri kuşku oluşturacak ürünler örneğin değerli taşlar gibi ürünlerin ağırlığı, ölçüsü ve değeri değişiklik göstereceğinden bu işleme konu olamaz. Kesin olarak belirli bir mal, belirli bir çiftliğin veya ağacın ürünü, teslim öncesi o ürünün veya yetiştiği alanın tahrip olabilme riskinden dolayı selem sözleşmesine konu olamaz.

#### **1.3.2.1.8. Karz-ı Hasen**

Karz-ı hasen; faizsiz borç anlamına gelmektedir. Daha geniş anlamıyla, maddi olarak zor durumda olan bir kişiye finansal yardım yapmak amacıyla ihtiyacı olan tutarı temin edip, herhangi bir menfaat gözetmeksizin verilen borç miktarını belirtilen zaman diliminde aynı tutarla geri almak olarak da tanımlanır. Karz-ı hasen işleminde vade belirlenebilir fakat belirlenen vade bağlayıcı herhangi bir hükmü yoktur. Alacaklı alacağını her zaman isteyebilir, borçlu da vadesinden önce borcunu ödeyebilir. Karz-ı hasen, ancak misli mallarda gerçekleşir ve kendisi tüketilen malın misli, piyasadan bulunarak geri ödeme gerçekleştirilir. Diğer finansman yöntemlerinde olduğu gibi dinen meşru olmayan işler için borç verme gibi bir durum mevzu bahis olamaz (Öztürk, 2011:118-119.).

*“Katılım bankaları, kâr amacı gütmeksizin evlenme, hastalık, çocukların eğitim/öğretimi ve küçük sanayi işletmelerinin projelerini başlatmak için vermiş olduğu üretim dışı krediler de vermektedirler. Sosyal kredi olarak da nitelenen bu krediye karz-ı hasen denilmektedir. (Ersan Özgür, 2007:66).”*

Katılım bankalarının vermiş olduğu karz-ı hasen'ler istisnai durumları içermekte olup uygulamada genellikle vergi, SGK vb. ödemeler için kullanılmaktadır. Kredibilitesi yüksek olan firmalara en geç üç gün içerisinde kapatılması şartı ile karz-ı hasen kredisi kullanılmaktadır. Karz-ı hasen yukarıda da bahsedilmiş olunduğu üzere bir nevi iyi niyet kredisi olduğu için kullanılan kredi için kar payı tahakkuk ettirilmemektedir. Karz'ı hasen kredilerinin ticari bankalardaki karşılığı yönetim kredisi olarak geçmekte olup yine ticari bankalarda da kullanılan kredilere faiz işletilmemektedir.

#### **1.3.2.1.9. Fon Sağlama Yöntemi Olarak Sukuk**

İslami bono adıyla da bilinen Sukuk yöntemiyle finansman, gayrimenkul veya sermaye ortaklığını temsil eden faizsiz bir finansal sertifikadır. Oransal mülkiyetin temsil edildiği sukukta, sukuk sahibi kişi belli müddet içinde belli bir varlığın ortaya çıkaracağı nakit akımından meydana gelecek risk ve getiriye sahip olmaktadır. Sukuk ihracının belli bir vadesi vardır. Bundan dolayı mülkiyetin şirketin belli bir yatırımı ile sınırlı olması, sukuku bu yönüyle hisse senedinden ayırmaktadır (Küçükçolak, 2008: 27).

Arapça sak kökünden gelen sukuk kelimesi, sertifika ve vesika anlamlarını da bünyesinde bulundurur. Arap sermaye piyasalarında bono ve tahviller senet olarak telafüz edilirken, faizsiz sertifikalar için sukuk kelimesi telafüz edilmektedir (Ayub, 2010:152).

Sukuk'u diğer senetlerden farklı kılan, varlığa dayalı olarak ihraç edilebilen bir menkul kıymet olmasıdır. Sukuk sertifikalarının temelinde gerçek bir ticari münasebet ve ayırt edilebilir maddi bir gerçeklik bulunmak zorundadır (Tunç, 2010:152). Sukuk kiralanan varlıklar ya da tahmin edilebilir bir gelir akışı üstündeki zilyetliği temsil etmesinden dolayı yatırımcılara orjinal bir menkul kıymete yatırım olanağı sağlamaktadır. Sukuk yatırımıyla edinilen kar üzerine inşa edildiği varlık ya da projelerin işleyiş durumuna bağlıdır (Chance, 2012:5).

İslami kriterlere göre işleyişi olan bankalar açısından aktif varlıkların menkul kıymetleştirilmesi kaydıyla, yürütecekleri yeni finansman faaliyetleri için fon temin

etme metodu olması bakımından sukuk hayati bir önem arz etmektedir. Bu tür bankalarca daha önceki dönemlerde yapılmış olan sabit kıymet yatırımları veya finansman faaliyetlerinden meydana gelen kredi portföyü sukuk ihracı vasıtasıyla tekrardan akışı sağlanmaktadır. Böyle temin edilen bu fonlarsa katılım bankasının yeni sabit kıymet ya da kredi portföylerinin oluşturulmasında kullanılmaktadır.

Bu faaliyetlerin sonucunda sukuk yatırımcıları azımsanamayacak miktarda bir menkul kıymet kazancına erişirken, katılım bankaları da aktiflerini büyütmek ve faaliyetlerini yaymak kaydıyla karlılıklarını çoğaltmaktadır.

Elde edilen fonlar ile sahip olunan paya göre yeni bir projeye başlamak, var olan projeyi geliştirmek ve ya toplanan fonları ticari bir faaliyetin finansmanını sağlamak amacına erişebilmek adına sukuk ihracından faydalanılmaktadır (<http://tkbb.org.tr>).

*“Sukuk’un esas özelliği diğer İslâmi finansman türlerinde olduğu gibi gerçek bir ticari ya da yatırım ilişkisine dayandırılabilir olması, proje, varlık ya da bilanço endeksli çıkarılabilir olmasıdır. Hem devlet hem de özel kurumlar tarafından çıkarılabilen sukuk, günümüzde hem körfez ülkelerinde hem de Avrupa ülkelerinde devletler ve kurumlar tarafından çıkarılmaktadır. (Tunç, 2010:152-154).”*

Katılım bankaları kendi projeleri için kaynak sağlamak amacıyla sukuk ihracı yapabilecekleri gibi, diğer kurumların ihraç etmiş oldukları sukuktan da satın alarak atıl fonlarını değerlendirebilirler. Katılım bankaları yeni bir projenin finansmanı için sukuk ihraç ettikleri gibi, aktifinde bulunan varlıklara istinaden sukuk ihraç ederek, alacaklarını nakde çevirmeye de amaçlamış olabilirler. Sukuk ile fon sağlama, faizsiz finansman modelindeki fon kullandırma yöntemlerinin hemen hemen tamamı için uygundur. Sukuk, ağırlıklı olarak büyük projeler için ihtiyaç duyulan yüksek tutarlı sermayeyi karşılamak için çıkarılmaktadır.

#### **1.3.2.1.9.1. Muşareke Yatırımına Endeksli Sukuk**

Yatırımlara ilişkin olan bu sukuk türünde, yatırımdaki hisse payının temsili söz konusudur. Yatırım yeni bir proje olabileceği gibi, daha önce hayata geçirilmiş bir projede tekrardan gözden geçirilip hayata geçirilme amacı da güdülebilir. Bu

yöntemin, bankaların doğrudan belli bir limit çerçevesinde fon kullandığı kâr-zarar projelerinden farklı bir boyutu vardır. Banka mudileriyle direkt olarak kâr-zarar projesi ortaya koyabilir. Böylesi bir pozisyonda projenin tarafları banka ve fon talebinde bulunan olur ve tasarruf sahipleri banka vasıtasıyla işleme dolaylı yoldan katılmış olurlar.

Sukuk yönteminin dâhil olduğu kâr-zarar projelerinde ise tasarruf sahipleri doğrudan doğruya projenin hissedarı olurlar (Tunç, 2010:154-155). Muşareke sukuk devredilebilir ürün olarak işleme tabi olur ve ikincil piyasalarda alınıp satılabilir. Kâr paylaşım oranının ne olacağı hususunda en başta mutabakata varılır. Anamal veya anaparaya yapılan katkı oranında paylaşım yapılmayabilir. Örneğin sukuk yatırımcıları toplam sermayenin %50'sini koyduğu halde elde edilen kâr üzerinde %35 oranında pay alabilir. Zarara ise herkes sermayesi oranında katlanmaktadır. İslam hukukçularına göre muşarekenin %33-50 civarında maddi varlığı olması gerekmektedir. Muşareke ortaklığı tarafların mutabakata varmasıyla, her zaman geçerliliği ortadan kaldırılabılır. Böylesi bir durumda muşareke girişiminin varlıkları satılır ve elde edilen para herkese payı oranında dağıtılır (Doğan, 2011:4143).

#### **1.3.2.1.9.2. İcara (Kiralama) Endeksli Sukuk**

Bu sukuk türünde, sukuk belgesi sahibi bir varlığın kira gelirini ya da mülkiyet hakkını elde eder. Hem finansal hem de operasyonel kiralama için kullanılabilir. Bu sukuk belgesinin kontrolü ve işletilmesi oldukça basittir. İşleme konu olan varlığın tanımlanabilir, gerçek ve ilgili kurumun finansal durum tablosunun varlıklarında bulunuyor olması gerekmektedir. Kiralama endeksli Sukuk'un iki türlü uygulaması mevcuttur. Bunlardan bir tanesi kiralama endeksli sukuk işleminin yararlanma hakkı veren süreli mülkiyet türü, ikincisi ise daimi mülkiyet hakkı veren varlığa dayalı uygulamasıdır. İkinci tür işlem genellikle konutlar için kullanılır (Tunç, 2010:155).

İslami finasta "icara" kelimesi bir varlığın kullanım hakkının belirli bir süreliğine üçüncü kişilere devir etmesidir. Sukukların yapısı gereği sukuk yatırımcılarının kazançları dayanak varlıklarının getiri performansına göre şekillenir. İcara sukuk, bu yönüyle diğer sukuklara kıyasla daha avantajlı olup düzenli kira

geliri getirmeleri bakımından öne çıkmaktadır. İcara sukuku, kiracının haklarını etkilemeyecek şekilde ikincil piyasada ciro edilebilir. Bu tür sukuk'u elinde bulunduran kişiler söz konusu gayrimenkulün bakım giderlerine de sahiplilikleri oranında katlanmak durumundadırlar. İcara sukuk, ihraç edenlere yönetim ve pazarlama açısından yüksek derecede esneklik temin eder. Hükümetler, belediyeler özel ve kamu sektöründe faaliyet gösteren varlık sahipleri icara sukuk ihraç edebilmektedirler. Bunların dışında finansal aracı kuruluşlar ya da direkt varlık sahipleri de ihracı gerçekleştirebilirler (Doğan 2011: 38-39).

### **1.3.2.1.9.3. Mudarebe (Risk Sermayesi) Endeksli Sukuk**

Bir bankanın müteşebbise temin edeceği mali desteğine fon elde edebilmek hedefi ile çıkardığı sertifika türü mudarebe sukuk olarak adlandırılmaktadır. Buna göre mudarebe, bankayla müteşebbüs arasında gerçekleştirilen bir kâr ortaklığı mukavelesidir. Mudarebe sukukta ortak mülkiyet vardır ve yatırımcısına özel projelerde hisse hakkı sağlar. Yatırım amaçlı ve risk sermayesi yöntemi ile yapılan büyük projelerde sukuk ihraç edilerek yatırıma katkı sağlanır. Special Purpose Vehicle – Özel Amaçlı Şirket (SPV) vasıtasıyla finansörlerden temin ettiği borç ile hedef şirketin hisselerine sahip olmak amacıyla sukuk ihraç eden kurum yatırımcılara söz konusu girişimin sermayesinden hisse vermiş olur. Yatırımcılar sözleşme de belirtilen kuralların dışına çıkmadığı sürece sukukları ikincil piyasada satarak sermaye üzerindeki payını devredebilir. Sözleşme, yatırımcılar ile vekil yönetici arasında gerçekleşir. Kâr'ın hangi oranlarda bölüşüleceği yapılan akde bağlıdır. Sözleşmenin sona erdiğinde başlangıç sermayesi yatırımcılara hisseleri oranında pay edilip dağıtılır. Yapılan yatırımın sonucunda ortada bir zarar söz konusu ise sukuk sahipleri zarara katlanacak ve sermayelerini kaybedecektir. Bununla beraber yatırımcılardan toplanan sermayeyi kullanan mudaribin ise emeğinin karşılığı olmayacaktır.

Mudarib, söz konusu iş sürecinde ihmal veya kastı olduğu kanıtlanmadığı sürece emeği dışında herhangi bir sermaye kaybı yaşamayacaktır. Mudarebe sukukta kesin bir kâr payından söz etmek mümkün değildir. Sabit bir getirisi olmayıp kârdan

pay alma hakkı vardır. Sukuk sahiplerinin gelirleri, sermaye koydukları projenin performansına bağlıdır (Doğan, 2011:40).

Bunların dışında, belli bir süre zarfında da sukuka konu olan varlığın piyasa değerinde bir artış olması durumunda sukuk sahibinin herhangi bir hakkı bulunmamaktadır. Konuyu bağlayacak olursak, mudarebe sukuk sahipleri, şirketin kayıtlı ortağı olmadığı için genel kurulda herhangi bir söz söyleme hakkı yoktur (Yılmaz, 2010:88).

#### **1.3.2.1.9.4. Murabaha Endeksli Sukuk**

Murabaha, faizsiz bankacılığının fon kullandırma metotları arasında en yaygın olanıdır. Daha net bir ifade ile peşin alıp vadeli satma modelidir. Dolayısıyla murabaha yöntemi sukuka da konu olmuştur. Bu sukuk türünde sertifika ihraç eden taraf; emtia murabahası satıcısı, murabaha alan; emtianın alıcısı ve fon da emtianın satın alma maliyetidir.

Murabaha Sukuk sahipleri murabaha emtiasına sahip olurlar ve emtianın tekrar satışında nihai satış fiyatı hakkına sahiptirler.

Murabaha sukuk'un en önemli şartı birincil piyasada işlem görmesidir. Çünkü sertifikaların, emtia alıcısının sertifika sahiplerine borcunu temsil etmesi neticesinde borcun vadeli olarak alınıp satılması faizle neticeleneceğinden; sukuk'un alış satışının devredilmesi ya da ikincil piyasada işlem görmesine İslam hukukçuları tarafından izin verilmemiştir.

Murabaha sukuk'u ile toplanan fonlarla malların peşin alınıp, belli kâr oranı eklendikten sonra vadeli olarak satılması ve yatırımcının son satış fiyatı üzerinden alacak hakkına sahip olması esasına dayanmaktadır (Yılmaz, 2010:90).

Bu yöntemle yapılacak sukuk işleminde banka limit tahsis ettiği müşterileri sektörel olarak kümelendirir ve her sektörde ne kadar fona ihtiyacı olduğunu tespit eder. Ardından bu iş için kurulmuş SPV ile irtibata geçer ve fon gereksinimini iletir. Bu yöntemde banka, kredi müşteri grubu, SPV, mal satıcıları ve sukuk hissedarları

olmak üzere beş taraf bulunmaktadır. Kâr payı ödemeleri taksitler halinde de olabilir dönem sonunda topluca da gerçekleştirilebilir (Tunç, 2010:156) .

#### **1.3.2.1.9.5. İstisna Endeksli Sukuk**

Büyük tutarlarda fon gereksinimi hissedilen projelerin (köprü, baraj, enerji santralleri gibi) kaynak temini için söz konusu projeye endeksli sukuk ihraç edilebilir (Tunç, 2010:156).

İstisna endeksli sukuk'un işleyişi şu şekilde gerçekleşmektedir. Proje sahibi projesini gerçekleştirebilmek için gerekli olan fonu sağlayabilmek için katılım bankasına başvuruda bulunur. Katılım bankası başvuruyu değerlendirir ve uygun bulması durumunda firma ile istisna sözleşmesi imzalar. Bu sözleşme ile yüklenici bahsi geçen projeyi sözleşmede bulunan tarihe kadar teslim etmeyi taahhüt etmiş olur. Banka ileri vadeli olan bu sözleşmedeki işin gerçekleştirilebilmesi için gerekli finansman için mevcut fonları kullanmak uygun olmadığı durumlarda (likidite, vade, kâr dağıtımı vb. nedenlerle) sukuk sertifikası aracılığıyla tasarruf sahiplerinden fon toplayarak fonlama işlemini gerçekleştirmiş olur.

#### **1.3.2.1.9.6. Selem (İleri Vadede Teslim) Sözleşmesi Endeksli Sukuk**

Mal bedelinin peşin malın ise daha sonraki bir tarihte teslim edilebildiği selem sözleşmeleri esas alınarak ihraç edilen sukuk türüdür. Selem sözleşmelerine konu olan mallar alüminyum, bakır, pamuk gibi standart emtialar olması gerekmektedir. Dolayısıyla katılım bankalarının sunmuş olduğu mal alım-satımına konu olan selem işlemi için geçerli olan tüm şer-i gereklilikler selem sukuku için de geçerlidir.

Selem sukuk bir SPV aracılığıyla çıkartılır. Yatırımcılardan alınan fonlar belli bir malın ileriki bir tarihte teslim alınacağı sözleşmesi ile SPV şirketine ödenir. SPV ayrıca sözleşmede belirtmiş olduğu miktardaki malı teslim etme zamanında daha yüksek bir fiyattan pazarlaması için bir acente ile anlaşabilir. Alış fiyatı ile satış fiyatı arasındaki fark SPV'nin ve ayrıca sukuk sahiplerinin kârıdır. Alıcının ödemeyi

tam olarak yapması, malın miktarının, kalitesinin, teslim tarihinin ve yerinin net bir şekilde belirlenmiş olması bu gerekliliklere örnek olarak gösterilebilir ( Doğan, 2011:44).

*“Görüldüğü üzere, finansman modelinin türüne ve işleyişine göre sukuk ihraç edilebilmektedir. Sukuk piyasasının ikinci eli de oluşturulabilir. Bu durumda elinde sukuk sertifikası olan yatırımcı dilerse ikinci el piyasada bu sertifikayı satarak tekrar nakde dönebilir. Ancak borç finansmanına dayalı sukukun ikincil piyasası uygun görülmemektedir. Çünkü temelinde bir varlık değil bir alım satım yani borç söz konusudur. Böyle olunca, ikinci aşamada sukuk sertifikasının alım satımına konu maldan bağlantısı kopmakta ve borç satışına dönüşmektedir. Bu durum ise faizsiz finansman prensiplerine aykırıdır (Tunç, 2010:157).”*

### **1.3.2.2. Gayri Nakdi Kredi Kullanırma Faaliyetleri**

İslami bankalarca temin edilen kredi faaliyetleri sadece nakdi kredilerden ibaret olmayıp müşterilerinin ihtiyaçlarının karşılanmasında gayri nakdi/nakdi olmayan kredileri de içermektedir. Katılım bankalarının nakdi kredi temin etme yöntemleri klasik bankaların kredi kullandırma yöntemlerinde oldukça farklıdır. Fakat bu farklılıkların dışında gayri nakdi kredi temini açısından farklılıklardan ziyade paralellikler ve hatta benzeşmeler vardır.

*Gayri nakdi krediler, "bankanın nakit olarak bir ödemedede bulunmadan üçüncü kişiler arasında yapılan kontrat, taahhüt, antlaşma vb. yazılı metinlerin geçerli olabilmesi için taraflardan biri lehine taahhütlerde bulunması, kredi müşterisinin neden olabileceği zararı karşılama garantisi vermesi veya müşterilerin ödemelerine garantör olması işleminden doğan risk" olarak tanımlanabilir ( Şakar, 2002:85).*

Gayri nakdi kredilerde kredi talebinde bulunan kişi adına üçüncü kişi veya kişilere sadece bir garanti ya da kefalet verilmekte veya bunların edimlerini yerine getirecekleri taahhüt edilmekte, herhangi bir nakit akışı gerçekleşmemektedir (Delikanlı, 2010:11).



Katılım bankaları klasik bankalar tarafından sağlanmakta olan tüm gayri nakdi finansman işlemlerini hiç bir kısıtlama olmaksızın yapabilmektedirler. Katılım bankaları tarafından müşterilerine; “Teminat Mektubu”, “Akreditif” ve “Aval/Kabul Kredisi” şeklin de gayri nakdi kredi sağlamaktadır.

Yukarıda verilen gayri nakdi kredi temini kısa açıklamalarıyla çalışmamızda değinilmiştir.

#### **1.3.2.2.1. Teminat Mektubu**

*Katılım bankalarınca sıklıkla kullanılan teminat mektupları; "borçlunun muhataba karşı yüklendiği bir edimin yerine getirilmesini garanti etmek üzere, banka tarafından lehtara verilen taahhüdün yerine getirilememesi durumunda kayıtsız şartsız ödeme yapılacağını gösteren mektup" şeklinde açıklanabilir (Takan, 2001:272).*

Teminat mektubu işlemlerinde üç tarafın varlığı öncelikli olarak esas alınır. “Teminat mektubunu düzenleyen banka, kendisi lehine teminat mektubu düzenlenen lehtar ve mektuba konu işve/veya hizmetin kendisine karşı teminat mektubu verilmek suretiyle taahhüt edildiği muhatap, bir teminat mektubu ilişkisindeki tarafları oluşturmaktadır ( Reisoğlu, 2003:25).”

“Teminat mektubu mutlaka gerçekleşme potansiyeli olan belirli bir riski garanti etmelidir ( Doğan, 2005:37).” Her nevi borç ya da fiil, garanti edilen riskin konusuna dahil edilebilir. Teminat mektubu ile muhatabın uğrayacağı olası zararı, banka tazmin etmeyi taahhüt eder. Böylece kredili müşteri, bankanın itibarından yararlanarak nakit teminat vermekten kurtulur. Banka da vermiş olduğu teminat mektubu karşılığında müşterisinden mektup tutarı üzerinden komisyon almaya hak kazanır.

Katılım bankaları açısından bankacılık hizmet geliri olarak komisyon geliri kazanmak önemlidir. Bu açıdan müşterileri lehine teminat mektubu vermek önemli olduğu kadar müşterilerinin teminat mektubu gereksinimini temin etmek kaydıyla müşteri memnuniyeti sağlanır ve müşterinin bankaya olan sadakati arttırılır. Özellikle kamuya iş yapan müşteriler açısından büyük önem taşıyan isteklerinden bir

tanisi teminat mektubudur. Kamu idaresi iş yaptırma ya da mal ve hizmet tedarikine ilişkin olarak gerçekleştirmekte olduğu ihalelerde kati surette geçici ve kesin teminat mektubu istemektedir. Kamu idaresinin istediği teminat mektubu gereksinimini gidermeyen kişi ve kuruluşun ihaleye katılması söz konusu olmayacağından teminat mektubunun bu kişiler için önemi çoktur. Dolayısıyla katılım bankaları teminat mektubu vermek kaydıyla iktisadi hayatın sağlıklı bir şekilde devam etmesine ciddi anlamda büyük katkı sağlamaktadır.

#### **1.3.2.2.2. Akreditif**

Katılım bankaları, bilhassa dış ticaret işlemleri ile uğraşan müşterilerinin gerçekleştirmiş olduğu uluslararası seviyede mal hareketlerine yönelik ödemelerin gerçekleştirilmesi adına müşterileri lehine nakit olmayan kredi niteliğinde akreditif temininde bulunurlar.

Akreditifi kısaca tanımlayacak olursak, finansal bir kurum tarafından, ismi geçen lehtara, istenilen belgeleri temin etmesi karşılığında, yine belirtilen tutarda ödemenin yapılması için düzenlenmiş bir belgedir. Aynı zamanda şartlı bir banka kredisi olup mal bedellerinin ödenmesi konusunda geliştirilmiş özel bir finansman tekniğidir.

“Uluslararası ticarete yaygın olarak kullanılan bir ödeme aracı olan akreditifli ödeme sistemi, ithalatçı ve ihracatçı ile birlikte onların kredibilitesine ilave olarak bankaların garantörlüğünü de devreye sokarak alıcı veya satıcının akreditif şartlarına uygun davranmaması halinde diğer tarafın zarara uğramamasını sağlamaktadır ( Turan, 2010:100-101).”

Katılım bankalarının nakit olmayan kredi temini arasında önemli bir yer tutan akreditif işlemlerinde yıllar itibariyle ciddi bir gelişme sağlamış ve toplam sektörden aldığı payı da zaman içinde çoğaltmıştır.

### 1.3.2.2.3. Aval/Kabul Kredileri

Katılım bankaları tarafından uluslararası ticaretin mali anlamda ihtiyacını karşılama adına kullanılan nakit olmayan kredilerden bir diğeri ise aval/kabul kredileridir. Kabul, ilgili banka üzerine keşide edilmiş bir poliçenin bankaca kabul edilmesi ve böylece poliçe bedelinin vadesinde lehdara ödeneceğinin ilgili banka tarafından garanti edilmesidir.

Aval, poliçe veya bononun ön yüzüne yazılan, şartsız ve gayrikabili rücu bir kefalet olup, muhatap ve keşidecinin dışında poliçeye imza koyan kimse aval vermiş olur. Aval veren kişi ve/veya kurum ve kuruluşu avalist denmektedir. Banka avalı ise, ödemeyi beyan eden ithalatçının yanı sıra, bankanın da lehtar tarafından alıcı adına keşide edilen poliçenin önyüzünün alıcı ile birlikte imzalanması suretiyle ödeme taahhüdünde bulunulmasını ifade eder ( Turhan, 2010:96).

### 1.3.3. Diğer Bankacılık Faaliyetleri

Katılım bankaları, temel bankacılık faaliyetleri olarak bilinen fon toplama ve kullandırma faaliyetlerinin dışında ve klasik bankalar tarafından müşterilerine sunulan tümürün ve hizmetleri de katılım bankacılığı prensipleri çerçevesinde sunmaktadırlar. Bu finansal ürün ve hizmetler çok geniş çaplı bir şekilde sunulmaktadır. Burada katılım bankasının herhangi bir finansal ürün ve hizmeti talep eden müşterilerine sunarken dikkat etmesi gereken en önemli husus sunumu istenen ürün ve hizmetin faizle uzaktan ya da yakından ilişkisinin olmaması hususudur. Bu prensip katılım bankalarının temel taşıdır. Bu gerekçeye aykırı davranmak hem bu kurumların kuruluş gayeleri ile çelişecek hem de bu kurumları düzenleyen hukuki çerçeveye aykırılık oluşturacaktır.

Katılım bankaları tarafından sunulan diğer finansal ürün ve hizmetler;

- Çek karnesi verilmesi,
- Fatura tahsilatına aracılık,
- Kamu vergi ve maaş ödemelerine aracılık,
- Kredi kartı hizmetleri,
- POS hizmetleri,
- Havale-EFT ve yurtdışı para transferlerine aracılık işlemleri,

- Sigorta işlemlerine aracılık,
- Çek senet tahsilatına aracılık,
- Döviz alım-satımı,
- Altın alım-satımı ve altın hesabı açılması,
- Kiralık kasa hizmetleri,
- ADK kanalları ile ATM,
- İnternet, mobil ve telefon bankacılığıdır.

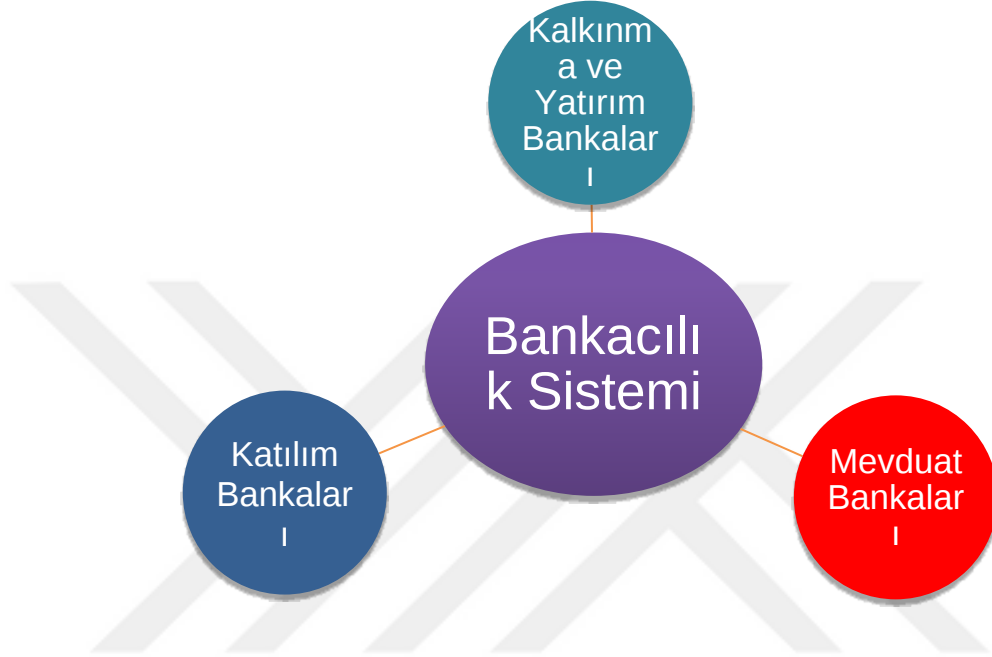


## İKİNCİ BÖLÜM

### TÜRKİYE'DE KATILIM BANKACILIĞININ GELİŞİMİ

#### 2.1. Türk Bankacılık Sistemi

**Tablo 1: Türk Bankacılık Sistemi**



Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

#### 2.1.1. Türk Bankacılık Sektörünün Büyüklüğü (Aralık, 2015)

**Tablo 2: Türk Bankacılık Sektörünün Büyüklüğü (Aralık, 2015)**

BANKALAR	KURULUŞ SAYISI	AKTİFLER		TOPLANAN FONLAR		KULLANDIRILAN FONLAR	
		MİLYON TL	PAYI (%)	MİLYON TL	PAYI (%)	MİLYON TL	PAYI (%)
Mevduat Bankaları	32	2.130.602	90,4	1.175.654	94	1.372.416	89,9
Katılım Bankaları	5	120.253	5,1	74.362	6	79.373	5,2
Kalkınma ve Y. Bankaları	13	106.668	4,5	0	0	74.980	4,9
<b>Toplam</b>	<b>50</b>	<b>2.357.523</b>	<b>100</b>	<b>1.250.016</b>	<b>100</b>	<b>1.526.769</b>	<b>100</b>

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

## 2.2. Katılım Bankalarının Gelişimi

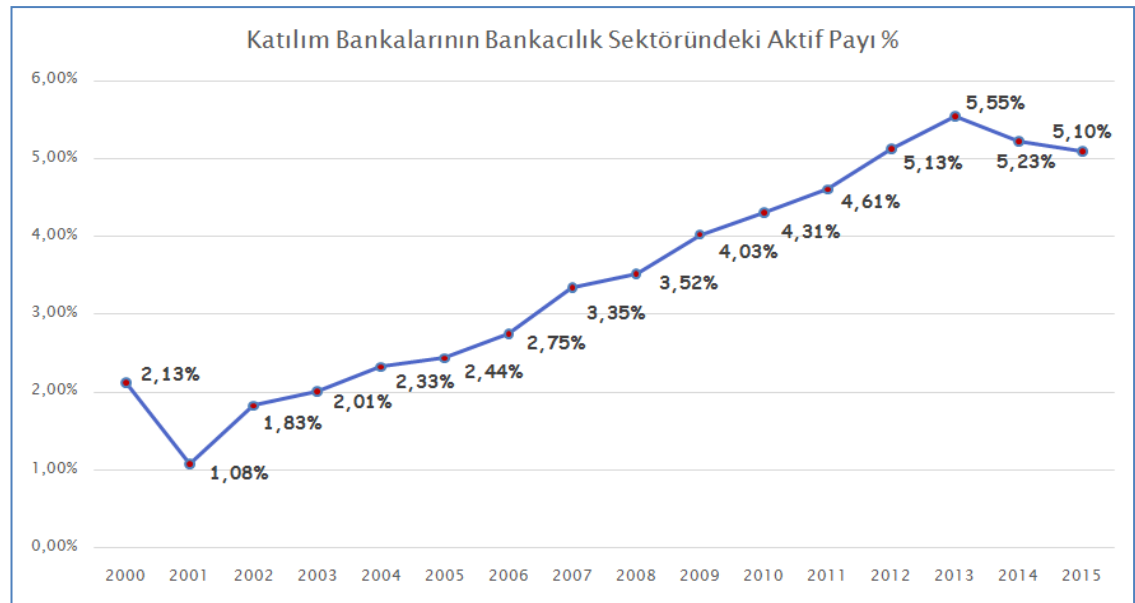
### 2.2.1. Aktif Gelişimi (Bin TL)

**Tablo 3: 2000–2015 yılları arasında katılım bankaları ve bankacılık sektörü aktif gelişimi**

YILLAR	KATILIM BANKALARI	BÜYÜME (%)	BANKACILIK SEKTÖRÜ	PAYI (%)
2000	2.266.000		106.549.000	2,13%
2001	2.365.000	4,37%	218.873.000	1,08%
2002	3.962.000	67,53%	216.637.000	1,83%
2003	5.112.934	29,05%	254.863.000	2,01%
2004	7.298.601	42,75%	313.751.000	2,33%
2005	9.945.431	36,26%	406.915.000	2,44%
2006	13.729.720	38,05%	498.587.000	2,75%
2007	19.435.082	41,55%	580.607.000	3,35%
2008	25.769.427	32,59%	731.640.000	3,52%
2009	33.628.038	30,50%	833.968.000	4,03%
2010	43.339.000	28,88%	1.006.672.000	4,31%
2011	56.076.929	29,39%	1.217.711.000	4,61%
2012	70.279.000	25,33%	1.370.614.000	5,13%
2013	96.086.000	36,72%	1.732.413.000	5,55%
2014	104.319.000	8,56%	1.994.329.000	5,23%
2015	120.253.000	15,27%	2.357.453.000	5,10%

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

**Şekil 1: Katılım Bankalarının Bankacılık Sektöründeki Aktif Payı %**



Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

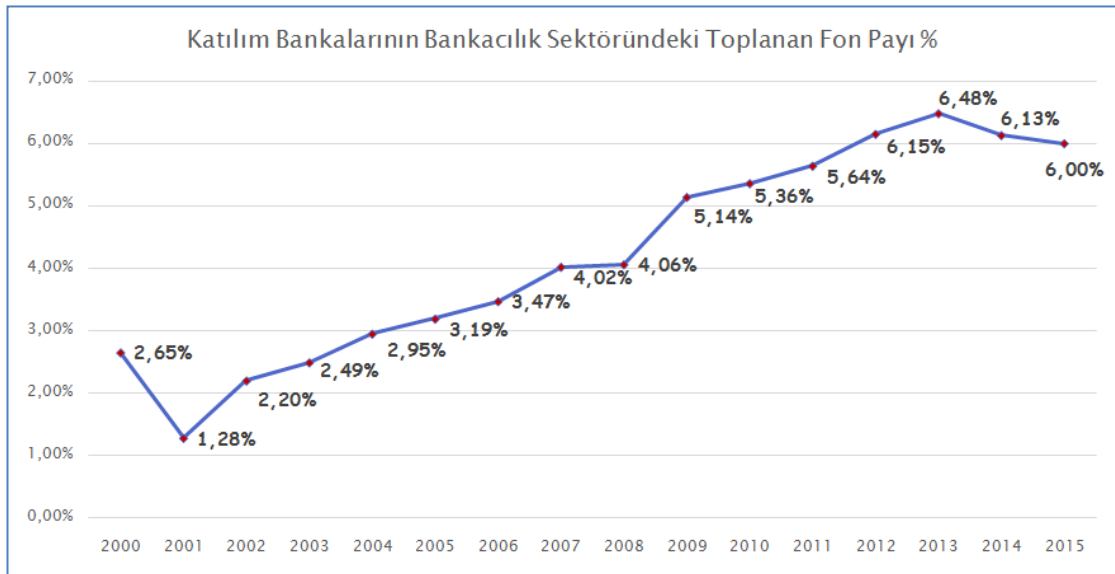
## 2.2.2. Toplanan Fon Gelişimi (Bin TL)

**Tablo 4: 2000 – 2015 yılları arasında katılım bankaları ve bankacılık sektörü fon gelişimi**

YILLAR	KATILIM BANKALARI	BÜYÜME (%)	BANKACILIK SEKTÖRÜ	PAYI (%)
2000	1.863.000		70.305.000	2,65%
2001	1.917.000	2,90%	149.438.000	1,28%
2002	3.206.000	67,24%	145.594.000	2,20%
2003	4.111.000	28,23%	164.923.000	2,49%
2004	5.992.000	45,76%	203.386.000	2,95%
2005	8.369.000	39,67%	261.948.000	3,19%
2006	11.237.000	34,27%	324.069.000	3,47%
2007	14.943.000	32,98%	371.927.000	4,02%
2008	19.210.000	28,56%	472.695.000	4,06%
2009	26.841.000	39,73%	522.415.000	5,14%
2010	33.828.000	26,03%	631.119.000	5,36%
2011	39.869.282	17,86%	707.510.000	5,64%
2012	48.198.000	20,89%	783.888.000	6,15%
2013	61.495.000	27,59%	949.319.000	6,48%
2014	65.405.000	6,35%	1.056.679.000	6,19%
2015	74.362.000	13,70%	1.250.016.000	6,00%

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

**Şekil 2: Katılım Bankalarının Bankacılık Sektöründeki Toplanan Fon Payı %**



Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

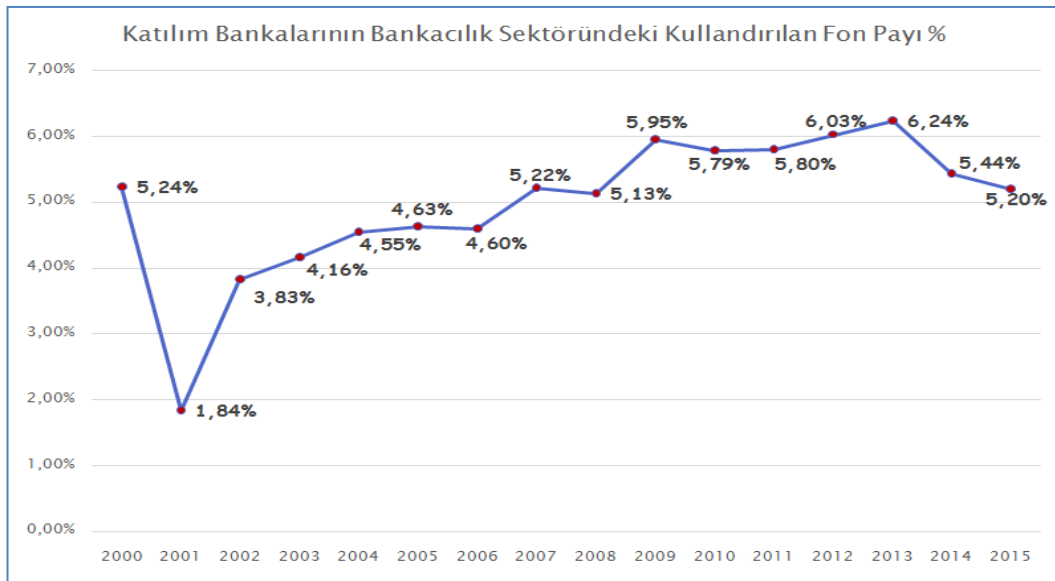
### 2.2.3. Kullandırılan Fon Gelişimi (Bin TL)

**Tablo 5: 2000–2015 yılları arasında katılım bankaları ve bankacılık sektörünün kullandırmış olduğu fon gelişimi**

YILLAR	KATILIM BANKALARI	BÜYÜME (%)	BANKACILIK SEKTÖRÜ	PAYI (%)
2000	1.726.000		32.939.000	5,24%
2001	1.072.000	-37,89%	58.413.000	1,84%
2002	2.101.000	95,99%	54.860.000	3,83%
2003	3.001.000	42,84%	72.169.000	4,16%
2004	4.894.000	63,08%	107.615.000	4,55%
2005	7.407.000	51,35%	160.005.000	4,63%
2006	10.492.000	41,65%	228.141.000	4,60%
2007	15.332.000	46,13%	293.928.000	5,22%
2008	19.733.000	28,70%	384.417.000	5,13%
2009	24.911.209	26,24%	418.684.000	5,95%
2010	32.084.000	28,79%	554.128.000	5,79%
2011	41.103.435	28,11%	708.771.000	5,80%
2012	50.031.000	21,72%	829.597.000	6,03%
2013	67.219.000	34,35%	1.077.495.000	6,24%
2014	69.622.000	3,58%	1.280.126.000	5,44%
2015	79.451.000	14,11%	1.526.847.000	5,20%

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

**Şekil 3: Bankalarının Bankacılık Sektöründeki Kullandırılan Fon Payı %**

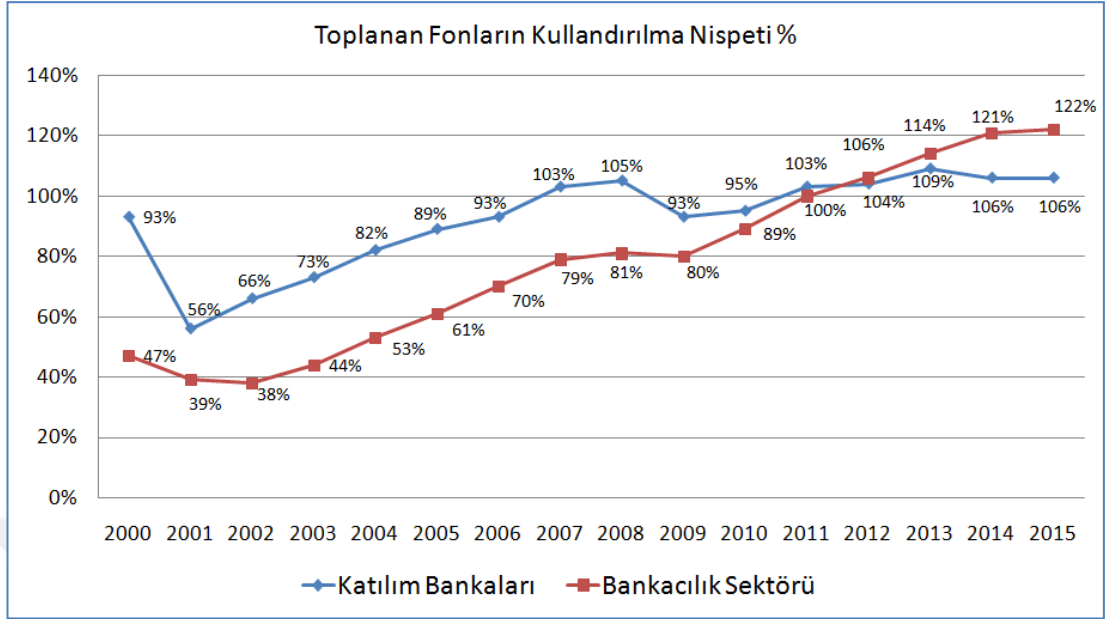


Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>



## 2.2.4. Toplanan Fonların Kullandırılma Nispeti (%)

Şekil 4: Toplanan Fonların Kullandırılma Nispeti %



Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

## 2.2.5. Özkaynak Gelişimi (Bin TL)

Tablo 6: 2000–2015 yılları arasında katılım bankaları ve bankacılık sektörünün özkaynak gelişimi

YILLAR	KATILIM BANKALARI	BÜYÜME (%)	BANKACILIK SEKTÖRÜ	PAYI (%)
2000	161.000		8.295.000	1,94%
2001	203.000	26,09%	19.003.000	1,07%
2002	400.000	97,04%	26.099.000	1,53%
2003	700.000	75,00%	36.208.000	1,93%
2004	892.000	27,43%	46.855.000	1,90%
2005	951.000	6,61%	54.687.000	1,74%
2006	1.560.000	64,04%	59.538.000	2,62%
2007	2.364.000	51,54%	75.850.000	3,12%
2008	3.729.000	57,74%	86.425.000	4,31%
2009	4.419.564	18,52%	110.874.000	3,99%
2010	5.457.000	23,47%	134.545.000	4,06%
2011	6.193.314	13,49%	144.650.000	4,28%
2012	7.377.000	19,11%	181.882.000	4,06%
2013	8.852.000	19,99%	193.745.000	4,57%
2014	9.673.000	9,27%	232.007.000	4,16%
2015	10.645.000	10,00%	262.275.000	4,00%

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

## 2.2.6. Katılım Bankalarının Başlıca Finansal Büyüklükleri (Milyon TL)

Tablo 7: Katılım Bankalarının Başlıca Finansal Büyüklükleri (Milyon TL)

FİNANSAL BAŞLIKLAR		KATILIM BANKALARI		
		Ara.15	Ara.14	2015/Aralık - 2014 (değişim %)
TOPLANAN FONLAR	TP	40.740	38.979	4,52%
	YP-DÖVİZ	31.406	23.004	36,52%
	YP-MADEN	2.216	3.422	-35,20%
	TOPLAM	74.362	65.405	13,70%
KULLANDIRILAN FONLAR		79.191	69.408	14,10%
TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR (NET)		1.775	1.203	47,55%
TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR (BRÜT)/ KULLANDIRILAN FONLAR		%5,5	%4,6	19,56%
TOPLAM AKTİF		120.252	104.319	15,27%
ÖZ VARLIK		10.642	9.673	10,01%
NET KÂR		405	144	181,25%

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

## 2.2.7. Katılım Bankaları Şube ve Personel Gelişimi

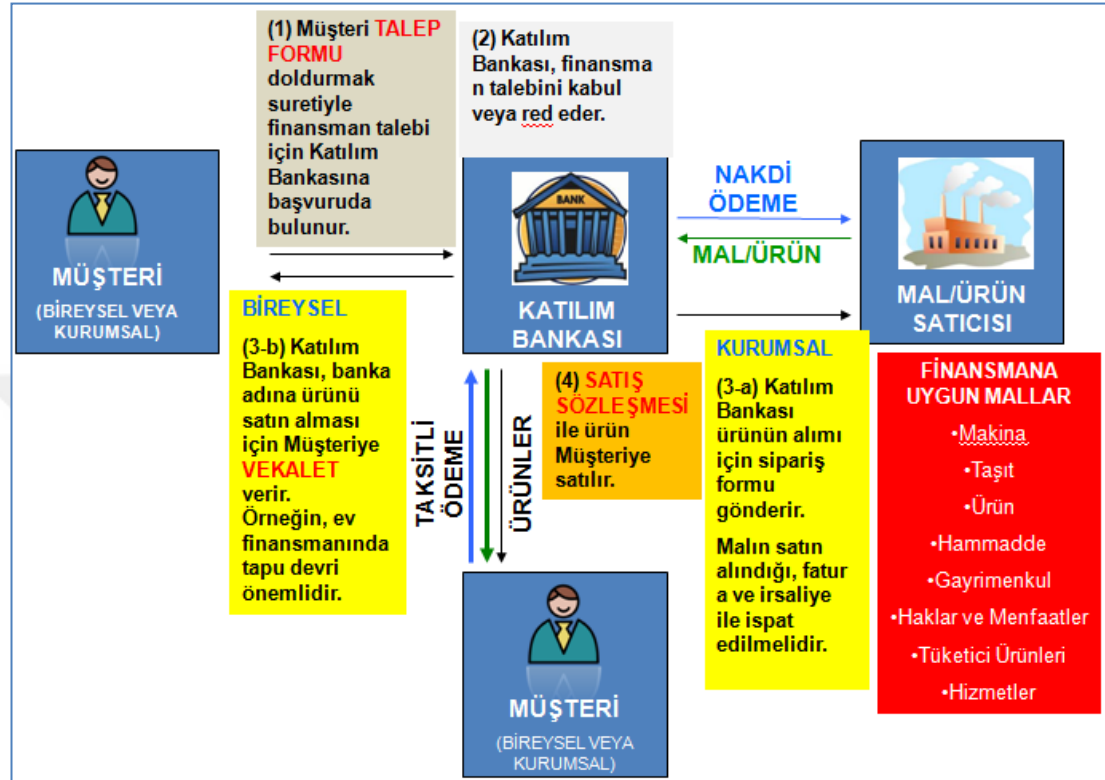
Tablo 8: 2010 – 2015 yılları arasında katılım bankalarının şube ve personel gelişimi

YILLAR	ŞUBELER	BÜYÜME (%)	PERSONEL	BÜYÜME (%)
2000	110		2.182	
2003	188	71%	3.520	61%
2004	255	36%	4.789	36%
2005	290	14%	5.740	20%
2006	355	22%	7.114	24%
2007	422	19%	9.215	30%
2008	530	26%	11.022	20%
2009	560	6%	11.802	7%
2010	607	8%	12.677	7%
2011	685	13%	13.857	9%
2012	829	21%	15.356	11%
2013	966	17%	16.763	9%
2014	990	2%	16.280	-3%
2015	1080	9%	16.554	1,70%

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

## 2.3. Katılım Bankalarında Bireysel Ve Kurumsal Finansman Desteği Mekanizması

Şekil 5: Katılım Bankalarında Bireysel Ve Kurumsal Finansman Desteği Mekanizması



Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr/sunumlar>

## 2.4. Türkiye’de Katılım Bankacılığı Gelişimi

### 2.4.1. Türkiye’de Faaliyet Gösteren Katılım Bankaları

Uluslararası çevrelerde İslam bankacılığı olarak da anılan Katılım Bankacılığı Türkiye’de 1980’lerdeki sosyal taleplerin ve dönemin ekonomik koşullarının sonucu olarak doğmuştur.

Türkiye’de İslami Bankacılık – Faizsiz Bankacılık teriminin ilk defa 1960’lı yıllarda “Özel Finans Kurumları” adı ile karşımıza çıkmaktadır. Bu yıllarda yapılan çalışmalar genelde ufak boyutlu olup banka olarak faaliyet göstermek üzere ilk olarak 1975 yılında kurulan DESİAB (Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası)’dır. DESİAB kar – zarar ortaklığına dayalı olarak Avrupa’da yaşayan işçilerinde tasarruflarının yatırıma dönüştürülmesi amacı ile kurulmuştur. Ancak 1978 yılından

sonra faizli bankacılık ta yapmaya başlanması üzerine kuruluş hedefinden çikılmıştır. (Özlücan ve Özdemir, 2010: 2)

Dünyada çeşitli ülkelerin 1980 yılına kadar faizsiz bankalar kurmaları ve kısa zamanda başarı elde etmeleri, Türkiye’de de faizsiz çalışabilecek banka kurulabilmesi için teşebbüsleri hızlandırmıştır. Türkiye’de 1983 yılında 83/7506 sayılı ve 16 Aralık 1983 tarihli kanun hükmünde kararname ile İslam bankalarının “Özel Finans Kurumları” adı ile kurulmasına izin verilmiştir. (Zaim, 2005, s.213) İsimde bulunan “özel” kelimesi, faaliyet gösterecek şirketlerin kamusal değil özel olduğunu, “finans” ibaresi ise bu kuruluşların finansal piyasaların bir aracı kurumu olarak faaliyet gösterecek olduğunu ifade etmek için seçilmiştir (Battal, 1999, s.4.)

Kararnamenin birinci maddesi ÖFK’nın kuruluş, organ, faaliyet ve tasfiyesine ilişkin esasları belirleme yetkisini T.C. Merkez Bankası’nın görüşünü almak kaydıyla Başbakanlığa vermiştir.

ÖFK’ların Kanun ile değil de Kanun Hükmünde Kararname ile faaliyetlerini sürdürüyor olmaları bu kurumların sahipleri, çalışanları, müşterileri ve piyasa üzerinde tedirginlik oluşturmuştur ve sonraki süreçte sürekli tartışma konusu olmuştur. Bankaların, Bankalar Kanunu’na, finansal kiralama şirketlerinin Finansal Kiralama Kanunu’na, sigorta şirketleri Sigorta Murakebe Kanunu’na tabii iken ÖFK’ların kanun hükmünde kararnameler ile faaliyet sürdürüyor olması bu tedirginliğin ana nedenidir (Yahşi, 2001, s.34.)

ÖFK’lar 25 Şubat 1985’te hukuki statüsünü tamamlamıştır. Ancak, ÖFK’ların kuruluş ve faaliyetleri, 19 Aralık 1999 tarihinde 83/7506 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiştir. 1999’dan itibaren 4491 sayılı Kanun ile Özel Finans Kurumları 4389 Sayılı Bankalar Yasası’na tabii olmuşlardır. Bu yasaya tabii olunmasının ardından Bankalar Kanunu’nda değişiklik yapan 12 Mayıs 2001 tarih ve 4672 sayılı Kanunla, bu kurumlarda toplanan tasarrufların güvence altına alınması amacıyla, Özel Finans Kurumları Birliği ve bünyesinde, bu birlik tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulan Yönetmelik dâhilinde idare olunmak üzere “Güvence Fonu” oluşturulmuştur. ( Güvence fonu, daha sonraları 5411 sayılı Kanun ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na devredilmiştir)

Tüm bu hukuki yapı ve gelişmelere Temmuz 2005 döneminde hazırlanan yasa tasarısının 5411 sayılı Bankacılık Kanunu olarak 19 Ekim 2005 tarihinde kabul edilmesi suretiyle 1 Kasım 2005 tarihli 25983 sayılı resmi gazete yayınlanması hukuki düzenlemelere ilişkin son noktayı koymuştur. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu 1 Ocak 2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

01.11.2005 tarihli resmi gazetede 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 2. Maddesinde “Türkiye’de kurulu mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubeleri, finansal holding şirketleri, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bunların faaliyetleri bu Kanun hükümlerine tâbidir.” ifadesi bulunmaktadır. Yine aynı kanunun 3. Maddesinde “**Katılım bankası**: Bu Kanuna göre özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubelerini” olarak tanımlanmıştır.

Türkiye’de halen aktif olarak beş katılım bankası faaliyet göstermektedir.

15.12.1983 tarih, 7506 sayılı kararnamenin yürürlüğe girmesinin hemen ardından Albaraka Türk ve Family Finans Kurumu A.Ş. 1984 yılında kuruluş aşamalarını tamamlayarak 1985 yılında faaliyete geçmişlerdir. Daha sonra 1989 yılında Kuveyt Türk Evkaf Kurumu A.Ş., 1991 yılında Anadolu Finans Kurumu A.Ş., 1995 yılında İhlas Finans Kurumu A.Ş. , 1996 yılında Asya Finans Kurumu A.Ş., 2015 yılında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ve 2016 yılında Vakıf Katılım Bankası A.Ş. kurulmuş ve faaliyete geçmiştir. Ancak İhlas Finans Kurumu’nun 9 Şubat 2001 tarihinde faaliyetlerinin durdurulmasına karar verilerek tavsiye kapsamına alınmıştır. 16 Mayıs 2005 tarihinde birleşme kararı alarak 01.01.2006 tarihinden itibaren fiilen birleşen Family Finans Kurumu A.Ş. ve Anadolu Finans Kurumu A.Ş.’nin %50’şer iştirakle oluşturdukları Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş. halini almıştır.

5411 sayılı yasada yapılan değişiklikle bu kurumların unvanları “Katılım Bankası” ibaresi yer alacak şekilde değiştirilmiştir. Sermaye yapıları bakımından Albaraka Türk ve Kuveyt Türk yabancı kaynaklıdır. Bank Asya, Vakıf Katılım ve

Ziraat Katılım ise tamamen yerli sermayelidir. Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş. ise yerli ve yabancı sermaye ortaklığıdır. Katılım bankaları bankacılık sektörünün ve Türkiye ekonomisinin konjonktürel şartları sebebiyle son 10 yıl içerisinde ciddi vizyon değişimlerine uğramış olup özellikle kamu katılım bankalarının faaliyet göstermeye başlaması ile birlikte faizsiz finans anlayışının toplum nezdinde daha da bilinir hale gelmiştir. Türkiye'de faaliyet gösteren katılım bankalarının son şekliyle ortaklık payları, fon yapıları, tarihsel ve mali gelişimleri, pazar payları, Türk ekonomisine katkıları ve genel özellikleri ile ilgili bilgileri aşağıda verilmiştir. (Kılınç Ö. F., “Türkiye’de Katılım Bankacılığı Ve Müşteri Tercih Kriterleri Üzerine Bir Uygulama: Isparta İli Örneği” yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi tez 2, s:84)

#### **2.4.2. Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.**

Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş., Özel Finans Kurumları Kurulması hakkında 16 Aralık 1983 gün ve 83/7506 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’na istinaden 5 Kasım 1984 tarihinde Albaraka Türk Özel Finans Kurumu A. Ş. unvanıyla kuruluşunu gerçekleştirmiş ve 21 Ocak 1985 gün 10912 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yazısıyla faaliyet iznini almıştır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümleri çerçevesinde ve 21 Aralık 2005 günü yapılan Olağanüstü Genel Kurul kararıyla “Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.” olarak değiştirilmiş ve 22 Aralık 2005 tarihinde İstanbul Ticaret Sicil Memurluğunca tescil edilerek 27 Aralık 2005 tarih 6461 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yayımlanmıştır. (Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. 30 Eylül 2015 tarihli Bağımsız Denetim Raporu)

1985 yılında faaliyetlerine başlayan Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. ülkemizin ilk katılım bankası olma özelliğindedir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Banka’nın ortaklık yapısında yabancı ortakların payı %65,99, yerli ortakların payı %9,21, halka açık olan pay ise %24,80’dir.

Genel Müdürlüğü İstanbul’da yerleşik Banka, 30 Haziran 2016 tarihi itibarıyla yurt içinde 212 (31 Aralık 2015: 212), yurt dışında 1 (31 Aralık 2015: 1) şubesi ve 3.830 (31 Aralık 2015: 3.736) personeli ile hizmet vermektedir.

**Tablo 9: 31.12.2015 Tarihi İtibari ile Albaraka Türk Sermaye ve Ortaklık Yapısı**

Ortaklık Yapısı	Pay Tutarı (TL)	Oranı (%)
<b>Yabancı Ortaklık</b>	593.906.071,13	65,99
<b>Albaraka Bankacılık Grubu</b>	486.523.265,68	54,06
<b>İslam Kalkınma Bankası</b>	70.573.778,85	7,84
<b>Alharthy Ailesi</b>	31.106.364,35	3,46
<b>Diğer</b>	5.702.662,25	0,63
<b>Yerli Ortaklar</b>	82.860.783,54	9,21
<b>Halka Açık*</b>	223.233.145,33	24,8
<b>Toplam</b>	900.000.000,00	100

\* Albaraka Türk hisseleri, Borsa İstanbul, Ulusal Pazarında ALBRK kodu altında işlem görmektedir.

#### **2.4.2.1. Albaraka Bankacılık Grubu (ABG)**

Faizsiz bankacılığın dünyadaki öncülerinden Albaraka Bankacılık Grubu (ABG) katılım bankacılığı prensipleri çerçevesinde bireysel, kurumsal ve yatırım bankacılığı hizmetleri sunmaktadır. Geniş bir coğrafyada iştirak ve temsilcilikleri bulunan ABG, 3 kıtada 15 ülkede, 11 banka, 2 temsilcilik, 1 şube ve 1 yatırım şirketi ile hizmet vermektedir.

ABG'nin Türkiye'nin yanı sıra Bahreyn, Cezayir, Güney Afrika, Lübnan, Mısır, Pakistan, Sudan, Suriye, Tunus, Ürdün'de grup bankaları, Suudi Arabistan'da yatırım şirketi, Irak'ta şubesi ve Endonezya ile Libya'da temsilcilik ofisleri bulunmaktadır. 2015 yılsonu itibarıyla Albaraka Bankacılık Grubu'nun toplam aktif büyüklüğü 24,61 milyar dolar, toplanan fonları 20,16 milyar dolar ve özkaynak büyüklüğü ise 2,09 milyar dolardır. Grubun toplam kârı 2015 yılında 286 milyon dolar olmuştur. 2015 yılsonu itibarıyla şube sayısı 586 ve personel sayısı 11.458'dir.

ABG hisseleri Bahreyn ve NASDAQ Dubai menkul kıymet borsalarında işlem görmektedir. ABG, Standard & Poor's tarafından uzun vadeli BB+ ve kısa vadeli B kredi notu ile derecelendirilmiştir. ABG'nin temel stratejik hedefi müşterek

bir kurumsal değerler sistemi yaratarak “tek misyon, tek vizyon, tek kimlik” ile hizmet vermektir.

### **2.4.3. Asya Katılım Bankası A.Ş.**

Asya Finans Kurumu A.Ş.’nin kurulmasına 11 Nisan 1996 tarih ve 96/8041 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla izin verilmiş, söz konusu karar 25 Nisan 1996 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanmış, 20 Eylül 1996 tarihinde tescil edilmiş ve “Ana Sözleşme” 25 Eylül 1996 tarihinde Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yayınlanmıştır. Ünvan değişikliği 22 Aralık 2005 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurul toplantısında karara bağlanmış ve Asya Finans Kurumu A.Ş. ünvanı Asya Katılım Bankası A.Ş. (“Ana Ortaklık Banka”) olarak değiştirilerek 26 Aralık 2005 tarihinde Ticaret Sicil Gazetesi’nde yayınlanmıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu’nun 3 Şubat 2015 tarih ve 6187 sayılı Kararı uyarınca, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 18. Maddesi 5. Fıkrası kapsamında, 122 adet pay sahibine ait imtiyazlı hisselerin temettü hariç ortaklık haklarının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (“Fon”) tarafından kullanılmasına karar verilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu’nun 29 Mayıs 2015 tarih ve 6318 sayılı Kararı ile; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu (“Kanun”) kapsamında Asya Katılım Bankası A.Ş. (“Ana Ortaklık Banka”) ile ilgili olarak yapılan denetimler neticesinde, Ana Ortaklık Banka’nın mali bünyesi, ortaklık ve yönetim yapısı ile faaliyetlerinde yaşanan sorunların katılım fonu sahiplerinin hakları ve mali sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arzettiğinin ortaya çıkması nedeniyle, Ana Ortaklık Banka’nın temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin, zararın mevcut ortakların sermayesinden indirilmesi kaydıyla, kısmen veya tamamen devri, satışı veya birleştirilmesi amacıyla Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na devredilmesine karar verilmiştir.

Bank Asya, katılım bankacılığı faaliyetlerinin yanı sıra şubeleri aracılığıyla Işık Sigorta A. Ş. adına sigorta acenteliği faaliyetlerini sürdürmekte, Bizim Menkul



Değerler A.Ş. ve Asya Yatırım Menkul A.Ş. adına hisse senedi alım satım işlemlerine aracılık yapmaktadır. Ana Ortaklık Banka aynı zamanda Asya Emeklilik ve Hayat A.Ş.’nin bireysel emeklilik ve kredili hayat ürünlerinin de acenteliğini yapmaktadır.

Ana Ortaklık Banka’nın 30 Eylül 2015 itibarıyla 200 adet şube (1 adet yurtdışı dahil) ve 2.986 çalışanı, 29 Ocak 2016 itibarıyla 200 adet şube (1 adet yurtdışı dahil) ve 2.424 çalışanı bulunmaktadır (31 Aralık 2014: 200 Şube (1 adet yurtdışı dahil) ve 3.210 çalışanı bulunmaktadır).

Bank Asya’nın, tabana yayılmış yerli sermayeye dayanan çok ortaklı (193) bir yapısı vardır (Halka açık kısım hariç). 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir.

**Tablo 10: 30.09.2015 tarihi itibari ile Asya Katılım Bankası A.Ş. Ortaklık Yapısı**

Ortağın Adı, Soyadı/Ünvanı	Pay Tutarı (TL)	Oranı (%)
Ortadoğu Tekstil Tic. San. A.Ş.	44.022.478	4,89
Forum İnşaat Dekorasyon Turizm San. ve Tic. A.Ş.	34.667.791	3,85
Osman Can Pehlivan	27.976.000	3,11
Sürat Basım Yayın Reklamcılık ve Eğitim Araçları San. Tic. A.Ş.	24.271.960	2,7
BJ Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	20.350.000	2,26
Diğer Ortaklar	254.912.197	28,32
Halka Açık	493.799.574	54,87
<b>TOPLAM</b>	<b>900.000.000</b>	<b>100</b>

Kaynak: <http://www.bankasya.com.tr/yatirimci-iliskileri-sermaye-ve-ortaklik-yapisi.aspx>

Ana Ortaklık Banka’nın 900.000.000 TL sermayesinin 360.000.000 TL’si nitelikli pay şeklinde olup, A grubu hisse sahipleri nitelikli pay sahibi olarak değerlendirilmiştir. Söz konusu pay sahiplerine ilişkin liste aşağıda bulunmaktadır:

**Tablo 11: 30.09.2015 tarihi itibari ile A grubu nitelikli pay sahiplerinin listesi**

<b>AD SOYAD / TİCARİ ÜNVANI</b>	<b>NİTELİKLİ PAY TUTARLARI</b>	<b>NİTELİKLİ PAY ORANLARI</b>	<b>ÖDENMİŞ PAYLAR</b>
ORTADOĞU TEKS. TİC. SAN. A.Ş.	44.022.000	12,23	44.022.000
FORUM İNŞ. DEK. TUR. SAN. VE TİC. A.Ş.	34.668.000	9,63	34.668.000
SÜRAT BASIM YAYIN REK. EĞİTİM ARAÇLARI SAN. TİC. A.Ş.	24.271.000	6,74	24.271.000
BJ TEKS. TİC. SAN. A.Ş.	20.350.000	5,65	20.350.000
ABDULKADİR KONUKOĞLU	20.088.000	5,58	20.088.000
DOYGUN GIDA SAN. VE TİC. DAĞITIM A.Ş.	17.783.000	4,94	17.783.000
OSMAN CAN PEHLİVAN	15.300.000	4,25	15.300.000
SERRA TURİZM LTD.ŞTİ	15.000.000	4,17	15.000.000
HASAN SAYIN	14.123.000	3,92	14.123.000
NEGİŞ GİYİM İMALAT İHR. A.Ş.	13.142.000	3,65	13.142.000
DİĞER	141.253.000	39,24	141.253.000
<b>Toplam</b>	<b>360.000.000</b>	<b>100</b>	<b>360.000.000</b>

Kaynak: Asya Katılım Bankası A.Ş. 30.09.2015 tarihli Bağımsız Denetim Raporu S:7

BDDK'nın 29 Mayıs 2015 tarih ve 6318 sayılı kararı ile Ana Ortaklık Banka'nın temettü dışındaki ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nun 71inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince TMSF'ye devredilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 22.07.2016 tarihli Kararı gereğince; 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 107'inci maddesinin son Fıkrası çerçevesinde, Bank Asya'nın faaliyet izninin kaldırılmasına karar verilmiştir.

#### **2.4.4. Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.**

Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan alınan 28 Şubat 1989 tarihli izinle Kuveyt Türk Evkaf Finans Kurumu A.Ş. adıyla kurulmuş olup, faaliyetlerine 31 Mart 1989 tarihinde başlamıştır. 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'na uyum sağlanması amacıyla, Banka'nın 26 Nisan 2006

tarifli olağan genel kurul toplantısında onaylanmış olan ana sözleşme değişikliği ile unvan değişikliğine gidilmiş ve Banka'nın unvanı Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş. olarak değiştirilmiştir. Ana faaliyet alanı, Banka'nın kendi sermayesine ilaveten yurt içinden ve dışından “Özel Cari Hesaplar” ve “Kar ve Zarara Katılma Hesapları” yolu ile fon toplayıp ekonomiye fon tahsis etmek, mevzuat çerçevesinde her türlü finansman faaliyetinde bulunmak, zirai, sınai ve ticari faaliyet ve hizmetlerle işğal eden gerçek ve tüzel kişilerin yatırım faaliyetlerini teşvik etmek, bu faaliyetlere iştirak etmek ve müşterek teşebbüs ortaklıkları teşkil etmek ve bütün bu hizmet ve faaliyetleri faizsiz olarak yapmaktır.

**Tablo 12: 31.12.2015 tarihi itibari ile Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş. Ortaklık Yapısı**

Adı Soyadı/Ticaret Unvanı	Pay Tutarları (Bin TL)	Pay Oranları (%)
Kuwait Finance House	1.574.704 TL	62,24
Vakıflar Genel Müdürlüğü Mazbut Vakıfları	473.597 TL	18,72
The Public Institution For Social Security	227.700 TL	9
Islamic Development Bank	227.700 TL	9
Diğer gerçek ve tüzel kişilere	26.299 TL	1,04
<b>Toplam</b>	<b>2.530.000 TL</b>	<b>100</b>

Kaynak: [http://www.kuveytturk.com.tr/ortaklik\\_yapisi\\_hakkimizda.aspx](http://www.kuveytturk.com.tr/ortaklik_yapisi_hakkimizda.aspx)

Kuveyt Türk Katılım Bankası'nın 31 Mart 2016 tarihi itibari ile 369 adet şube ve 5.491 çalışanı bulunmaktadır.

#### 2.4.4.1. Kuwait Finance House KSC

Faizsiz bankacılık prensiplerine uygun ilk bankalardan bir tanesi olarak 1977 yılında Kuveyt'te kurulan Kuwait Finance House KSC'nin %48,9'u Kuveyt Devlet Kurumlarına aittir, %51.1 halka açıktır. 46 şubeden oluşan bir yerel ađ ile Kuveyt'teki ikinci büyük bankadır ve Merkez Bankası kapsamında faaliyet göstermektedir. Varlıklar toplamı 10.5 milyar KD (38.6 milyar USD) ve teminat tutarı 6.6 milyar KD'dir (24.2 milyar USD). Bu tutar, 31 Aralık 2008 itibarıyla Kuveyt piyasasındaki toplam teminatların %25'ini temsil etmektedir. KFH bankacılık, gayrimenkul, ticaret finansı, yatırım portföyleri ve diğer ürünler ve

hizmetler olmak üzere faizsiz bankacılık prensiplerine uygun birçok ürün ve hizmet sunmaktadır. Prestijli uluslararası ajanslar KFH'ye yüksek kredi notları vermiştir. Standard & Poor's'un kısa ve uzun vadeli yatırımlar için KFH'ye verdiği kredi notu sırasıyla A-/A2'dir. Capital Intelligence'in kısa ve uzun vadeli yatırımlar için KFH'ye verdiği kredi notu ise sırasıyla A+/A1'dir. Fitch International'ın Uzun Vadeli IDR ve Kısa Vadeli IDR için KFH'ye verdiği kredi notu sırasıyla A+/F1 ve Moody's'in KFH'ye verdiği kredi notu ise Aa3'tür.

KFH bankacılık, gayrimenkul, ticaret finansı, yatırım portföyleri ve diğer ürünler ve hizmetler olmak üzere faizsiz bankacılık prensiplere uygun birçok ürün ve hizmet sunmaktadır. KFH Türkiye, Bahreyn, Malezya, Ürdün ve Suudi Arabistan Krallığı'nda kendine yer edinmiştir ve Avustralya ve Singapur'da temsilcilik ofislerine sahiptir. KFH ticari, finansal ve operasyonel konularda iştiraklerine stratejik rehberlik sunmaktadır.

#### **2.4.4.2. Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türkiye**

Vakıflar Genel Müdürlüğü (VGM), 1926 yılından önce kurulmuş olan çok sayıda kayıtlı vakıftan oluşmaktadır. 2762 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca, kayıtlı vakıfların varlıkları ve mülkleri VGM tarafından idare edilmekte ve yönetilmektedir. VGM, doğrudan Başbakanlığa bağlı olarak çalışan bir devlet varlığı olarak kurulmuş ve kurulacak olan Türk yardım vakıflarını idare etmek, yönetmek ve düzenlemek amacıyla 1924 yılında kurulmuştur. VGM bağımsız bir yasal varlıktır ve kendi bütçesine sahiptir. Vakıfların gelirlerini ve giderlerini yönetmek amacıyla kuruluş yasasına tâbi bir banka kurma yetkisi VGM'ye verilmiştir.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş. 359 şubesi (31 Aralık 2014 – 308) ve 5,442 personeli (31 Aralık 2014 – 5,082) ile faaliyet göstermektedir.

#### **2.4.5. Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş.**

Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş. 1991 yılında %100 yerli sermayeli ilk özel finans kurumu olarak kurulan Boydak Grubuna ait “Anadolu Finans” ile 1985-2001 yılları arasında Ülker Grubuna ait “Faisal Finans Kurumu” adıyla katılım bankacılığı hizmeti sunan “Family Finans”ın 2005 yılında birleştirilmesiyle kurulmuştur.

Anadolu Finans Kurumu A.Ş. 16 Aralık 1983 tarihinde yürürlüğe konulan 83/7506 Sayılı Kararnameye göre 4 Kasım 1991 tarihinde faaliyete geçmiştir. Anadolu Finans Yönetim Kurulu’nun 31 Mayıs 2005 tarih ve 1047 sayılı toplantısında alınan karar gereği, Kurum’un Family Finans Kurumu A.Ş. ile birleşmesine karar verilmiştir.

Birleşme, Family Finans Kurumu AŞ’nin tüm aktif ve pasifleri ve bilanço dışı yükümlülükleriyle birlikte Anadolu Finans Kurumu A.Ş.’ye devredilmesi yöntemiyle gerçekleşmiştir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (“BDDK”), 20 Ekim 2005 tarih ve 1726 sayılı Kararı ile Anadolu Finans Kurumu A.Ş. ve Family Finans Kurumu A.Ş. Yönetim Kurulları’nca imzalanan devir sözleşmesi ve Anadolu Finans Kurumu A.Ş. ana sözleşme değişiklik taslağını onaylamıştır. Her iki katılım bankasının 23 Aralık 2005 tarihinde yapılan genel kurullarının devre dair kararlarının tescil edilmesine BDDK’nın 28 Aralık 2005 tarih ve 1764 sayılı Kararı ile onay verilmiştir.

BDDK, 30 Kasım 2005 tarih ve 1747 sayılı kararı ile Family Finans Kurumu A.Ş.’nin Anadolu Finans Kurumu A.Ş.’ye devri süresince unvanın Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş. olarak değiştirilmesine yönelik olarak Türk Ticaret Kanunu’nun 48’inci maddesi hükmü çerçevesinde Bakanlar Kurulu’ndan gerekli izin alınması kaydıyla onay vermiştir. Unvan değişikliği 30 Aralık 2005 tarihinde, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak T.C. İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu tarafından tescil edilmiştir.

**Tablo 13: 31.12.2015 tarihi itibari ile TFKB Ortaklık Yapısı**

Adı Soyadı/Ticaret Unvanı	Pay Tutarları (Bin TL)	Pay Oranları (%)
National Commercial Bank	1.742.676	67,03
Boydak Grubu	580.892	22,34
Gözde Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. (Ülker Grubu)	274.838	10,57
Diğer	1.594	0,06
<b>TOPLAM</b>	<b>2.600.000</b>	<b>100,00</b>

Kaynak: <http://www.turkiyefinans.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/Sayfalar/ortaklik-yapisi.aspx>

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, NCB %67,03; Boydak Grubu %22,34; Ülker Grubu %10,57 oranındaki payları ile Türkiye Finans Katılım Bankası'nın yönetiminde stratejik ortaklık misyonlarını sürdürmektedir.

Türkiye Finans Katılım Bankası 30 Haziran 2016 tarihi itibarıyla 286 (31 Aralık 2015: 286) şubesi ve 4,091 (31 Aralık 2015: 4,132) personeli ile hizmet vermektedir.

#### **2.4.5.1. National Commercial Bank (NCB) hakkında;**

Türkiye Finans'ın en büyük hissedarı NCB, 14,8 milyar ABD Doları özkaynak toplamı ile Suudi Arabistan'ın en büyük, Körfez Bölgesi'nin ise önde gelen bankasıdır. Banka, 2015 yılsonu itibarıyla 120 milyar ABD Doları aktif büyüklüğe sahiptir. NCB, Suudi Arabistan'daki 344 şube ve 8.128 çalışanıyla yaklaşık 4 milyonluk bir müşteri kitlesine hizmet sunmaktadır. Alternatif dağıtım kanallarını etkin bir şekilde kullanan bankada müşteri işlemlerinin %92'si alternatif kanallar üzerinden gerçekleştirilmektedir. Euromoney ve Islamic Finance News tarafından 2015 yılında Suudi Arabistan'ın en iyi İslami bankası seçilmiştir.

#### **2.4.6. Vakıf Katılım Bankası A.Ş.**

Vakıf Katılım Bankası A.Ş. ödenmiş 805.000.000 TL sermayesi ile BDDK'nın 3 Mart 2015 tarih ve 29284 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 27 Şubat 2015 tarih 6205 sayılı izniyle kurulmuştur. 25.06.2015 tarihinde ticaret sicilde tescil

işlemiştir gerçekleştirilerek tüzel kişilik oluşturulmuştur. 17.12.2015 tarihinde faaliyet izni almak üzere BDDK'ya başvurulmuştur. Bankanın merkezi İstanbul'dadır.

**Tablo 14: Vakıf Katılım Bankası Ortaklık Yapısı**

	<b>Ortak</b>	<b>Sermaye Tutarı</b>
<b>1</b>	T.C. Vakıflar Genel Müdürlüğü	796.950 TL
<b>2</b>	Bayezid Han-ı Sani (II. Beyazid) Vakfı	2.012 TL
<b>3</b>	Mahmut Han-ı Evvel Bin Mustafa Han (I.Mahmut) Vakfı	2.012 TL
<b>4</b>	Mahmut Han-ı Sani .Bin Abdulhamit Han-Evvel (II. Mahmut) Vakfı	2.013 TL
<b>5</b>	Murat Paşa Bin Abdusselam (Murat Paşa) Vakfı	2.013 TL
<b>Ödenmiş Sermaye Tutarı</b>		<b>805.000.000 TL</b>

Kaynak: Vakıf Katılım Bankası A.Ş. 08.03.2016 tarihli bağımsız raporundan alınmıştır. <http://vakifkatilim.com.tr/hakkimizda/bagimsiz-denetim-raporu.html>

Vakıf Katılım Bankası'nın 30 Haziran 2016 tarihi itibarıyla 13 şubesi (31 Aralık 2015: Bulunmamaktadır) ve 225 (31 Aralık 2015: 61) personeli ile hizmet vermektedir.

#### **2.4.7. Ziraat Katılım Bankası A.Ş.**

Ziraat Katılım Bankası A.Ş. tamamı T.C. Hazinesi tarafından ödenmiş 675.000 TL sermayesi ile BDDK'nın 15 Ekim 2014 tarih ve 29146 sayılı Resmi Gazete'de, yayımlanan 10 Ekim 2014 tarih ve 6046 sayılı izniyle kurulmuştur. 16 Şubat 2015 tarihinde ticaret sicilde tescil işlemi gerçekleştirilerek tüzel kişilik oluşmuştur. Ziraat Katılım Bankası, BDDK'nın 14 Mayıs 2015 tarih ve 29355 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 12 Mayıs 2015 tarih, 6302 sayılı kararı ile faaliyet izni almış olup, 29 Mayıs 2015 tarihinde ilk şubesinin açılışı yapılarak faaliyete başlamıştır. Banka'nın merkezi İstanbul'dadır (Ziraat Katılım Bankası 31.12.2015 tarihli Bağımsız Denetim Raporu, S:1)

Ana faaliyet alanı, Banka'nın kendi sermayesine ilaveten yurt içinden ve dışından "Özel Cari Hesaplar" ve "Kar ve Zarara Katılma Hesapları" yolu ile fon

toplayıp ekonomiye fon tahsis etmek, mevzuat çerçevesinde her türlü finansman faaliyetinde bulunmak, zirai, sinai ve ticari faaliyet ve hizmetlerle iştigal eden gerçek ve tüzel kişilerin yatırım faaliyetlerini teşvik etmek, bu faaliyetlere iştirak etmek ve müşterek teşebbüs ortaklıkları teşkil etmek ve bütün bu hizmet ve faaliyetleri katılım bankacılığı prensiplerine uygun olarak yapmaktır.

Ziraat Katılım Bankası, Katılım Bankacılığı esasları çerçevesinde, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun ("BDDK") verdiği izinler doğrultusunda her türlü bankacılık işlemleri, iktisadi, ticari ve finansal işlemleri gerçekleştirebilir.

**Tablo 15: Ziraat Katılım Bankası Ortaklık Yapısı**

	<b>Ortak</b>	<b>Sermaye Tutarı</b>
<b>1</b>	T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	674.999.996 TL
<b>2</b>	Ziraat Sigorta A.Ş.	1 TL
<b>3</b>	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş.	1 TL
<b>4</b>	Ziraat Teknoloji A.Ş.	1 TL
<b>5</b>	Ziraat Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	1 TL
<b>Ödenmiş Sermaye Tutarı</b>		<b>675.000.000 TL</b>

Kaynak: <http://www.ziraatkatilim.com.tr/yatirimci-iliskileri/Sayfalar/ortaklik-yapisi.aspx>

Ziraat Katılım Bankası 30 Haziran 2016 tarihi itibarıyla 37 şubesi ve 605 personeli ile hizmet vermektedir.

NOT: 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Banka'nın ana ortağı T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin tek hissedarı Hazine'dir.



## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### CAMELS ANALİZİ

#### 3.1. CAMELS Analizi

ABD’de denetim otoriteleri tarafından ticari bankaların risk bazlı denetimi sırasında genel durumunun tespitinde ve uzaktan gözetim faaliyetlerinde kullanılmak üzere oluşturulan değerlendirme (reyting) sistemine CAMELS adı verilmiştir (Kaya, 2001: 1).

Bu değerlendirme sistemine CAMELS denilmesinin nedeni değerlendirme sistemini oluşturan 6 bileşenin İngilizce baş harflerinin yan yana yazılmasından kaynaklanmaktadır. Buna göre;

**C**– Capital Adequacy (Sermaye Yeterliliğini),

**A** – Asset Quality (Aktif Kalitesini),

**M** – Management Adequacy (Yönetim Yeterliliğini),

**E** – Earnings (Kazanç Durumunu),

**L** – Liquidity (Likiditeyi)

**S** – Sensitivity to Market Risk ise (Piyasa Risklerine Duyarlılığı) temsil etmektedir (Tükenmez, M., Demireli, E. ve Akkaya, C. G.: 2009: 379-388).

#### 3.1.1. CAMELS Değerlendirme Sisteminin Oluşturulması

CAMELS değerlendirme sistemi oluşturulurken ilk olarak bankalar her bir CAMELS bileşeni için değerlendirilmektedir. Bunun için çeşitli finansal rasyolar kullanılmakta ve değerlendirme 1-5 arası bir ölçek üzerinden yapılmaktadır. Buna göre “1” ilgili bileşende en iyi performans gösteren bankaları temsil etmekte ve artan not kötüleşen durumu göstermektedir. Her bir bileşen bu şekilde hesaplandıktan sonra bu bileşenlerin ağırlıklı bir ortalaması o bankanın genel notunu vermektedir. Bu değerlendirme yapılırken ağırlıklar tamamen denetçinin kontrolünde olup;

bankanın yapısı, büyüklüğü, genel ve/veya bankaya özel konular dikkate alınmaktadır. Bankaların hesaplanan CAMELS notu da yine 1 ile 5 arasındadır. Buna göre:

**Tablo 16: CAMELS Dereceleri ve Açıklamaları**

CAMELS Dereceleri	Tatmin Edici	Açıklama
	1	Her açıdan güvenli ve sağlam bankalardır.
	2	Bütün bileşenlerin değerleri üçten küçükse, banka sağlam ve güvenilirdir.
	Tatmin Edici Değil	
	3	Bankanın performansında sorunlar yaşanmakta, tatminkâr bir yapıda çalışmamaktadır. Denetçilerin analizini tespit ettiği sorunlu alanlara yönelmesi gerekmektedir.
	4	Güvensiz ve sağlıksız uygulamalar veya kötü koşul sergileyen bankaları gösterir. Ciddi mali ve idari performans eksiklikleri vardır.
	5	Son derece güvensiz ve sağlıksız uygulama ve kötü koşul sergileyen bankaları gösterir. Bu dereceyi alan bankanın yakında sigorta fonuna devredilmesi veya iflas etmesi beklenmektedir.

Kaynak: Gilbert vd., 2002: 48

Çalışmanın ilerleyen bölümlerinde bankaların CAMELS notları bileşik performans değerleri olarak, ülkemizde yapılan diğer çalışmaların büyük bölümünde olduğu gibi 1-5 skalasında sınıflandırılmadan kullanılmıştır. Bankaların sözü edilen 5 kategoriye ayrılması için de aynı bileşik endeks değerinin kullanılacak olması da dikkate alınarak bu sınıflandırmanın çalışmada yapılacak analizler bağlamında ek bir fayda sağlamayacağı düşünülmüştür.

CAMELS'ı meydana getiren bileşenler oluşturulurken aynı mali rasyo birden fazla bileşende kullanılabilir. Örneğin bankaların varlık yapılarını değerlendirirken kullanılan rasyoların bir kısmı aynı anda hem karlılığı, hem likiditeyi ve hem de varlık kalitesini etkileyebilmektedir (Kaya, 2001: 1-2).

### 3.1.2. CAMELS Puanının Hesaplanması

CAMELS puanının hesaplanma şekli Tablo 17’de ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

**Tablo 17: Çalışmada İzlenen Aşamalar (Bileşik CAMELS Derecesinin Hesaplanması)**

**1.Aşama:** Öncelikle hesaplanmanın yapılacağı dönemler belirlenir ve kullanılacak rasyolar belirlenir. Rasyoların hesaplanabilmesi için bankalara ait ilgili dönemlere ait veri setlerinin temin edilmesi kullanılacak rasyoların ağırlıkları ve ilişki yönünün tespiti, referans değerlerinin hesaplanması yapılır. Seçilen bankanın karşılaştırılmak istendiği grubun ortalama finansal oranları, referans değeri olarak kabul edilir. Örneğin Bank Asya’nın performansı; Türkiye’deki katılım bankaları ortalamaları ile karşılaştırılmak isteniyorsa, referans değeri olarak tüm katılım bankalarının belirlenene dönemlere ait seçilmiş finansal rasyolarının ortalaması hesaplanır.

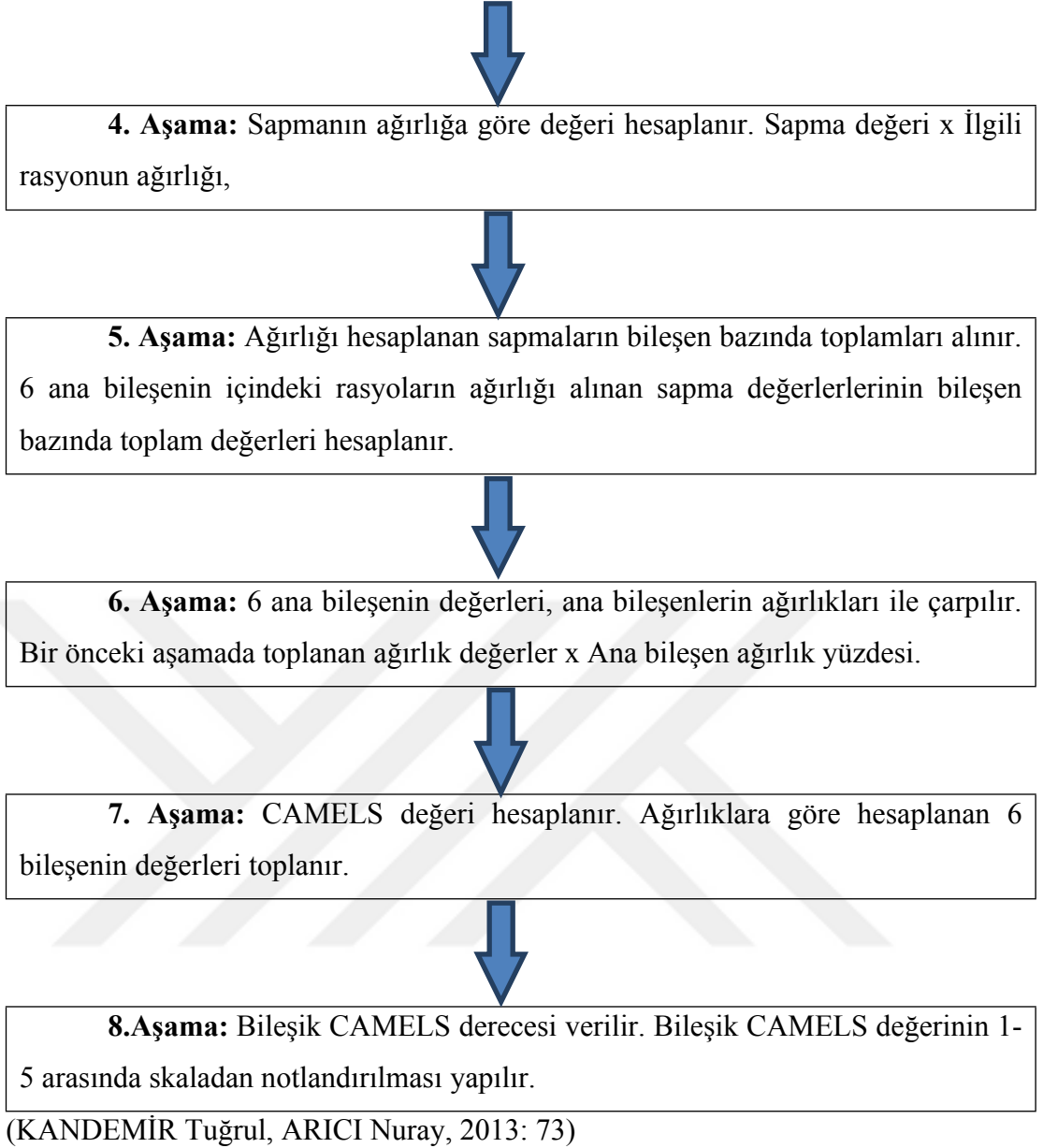


**2.Aşama:** Endeks değer hesaplanır. Performansı ölçülecek bankaların her bir rasyo değeri referans değere bölünerek 100 ile çarpılır. Örneğin Özkaynaklar / Toplam Aktifler rasyosunun 2010 referans değeri 11,80 olsun, aynı yıl performansı incelenecek bankanın aynı rasyosu ise 13,37 olsun.

Endeks Değer=  $13,37 / 11,80 \times 100 = 113$  olarak hesaplanır.



**3. Aşama:** Sapma değer hesaplanır. Söz konusu oranın ilişki yönüne (pozitif veya negatif) göre endeks değeri ile 100 baz puan arasındaki fark hesaplanır. Eğer oran performans artırıcı bir sonucu ifade ediyorsa ilişki pozitif, eğer oran performans azaltıcı bir sonucu ifade ediyorsa ilişki negatif olarak belirlenir. Örneğin Özkaynaklar / Toplam Aktifler rasyosunun sonucu performansı artırıcı bir sonucu ifade ettiği için ilişki yönü pozitiftir (+). 2. Aşamada da hesaplandığı gibi Özkaynaklar / Toplam Aktifler rasyosunun endeks değerinin 113 olarak hesaplanması durumunda sapma değeri aşağıdaki gibi olacaktır. Sapma değeri= $113 - 100 = 13$  olarak hesaplanır. İlişkinin yönü negatif olan bir rasyo için sapma değeri =  $100-113=-13$  olarak hesaplanır.



### 3.1.3. CAMELS Bileşenleri

CAMELS sistemi yukarıda sayılan altı bileşenden meydana gelen, etkinlik değerlendirme, denetim ve gözetim gibi alanlarda kullanılan bir oran yaklaşımıdır. Söz konusu bileşenlerin değerlendirilmesi süreci; kurumun büyüklüğünü, yapısının karmaşıklığını, işlemlerinin zorluk derecesini ve kurumun risk profilini dikkate almaktadır. Söz konusu bileşenlerle ilgili daha kapsamlı bilgiler aşağıda sunulmaktadır (Abdullayev, Mezahir, 2013: 98).

### 3.1.3. 1. C (Capital) Sermaye yeterliliği

Bankaların karşılaşılabilecekleri beklenmedik olumsuz koşullar ve belirsizliklerden kaynaklanabilecek risklere karşı güvence oluşturulması açısından banka sermayesi ve sermaye yeterliliği önem kazanmıştır. Diğer sektörlerde olduğu gibi bankacılık sektöründe de bankaların faaliyetlerini sürdürebilmesi ve büyümesi, sermaye kaynaklarına ve kaynakların etkin şekilde kullanımına bağlıdır. Bir banka açısından sermayenin fonksiyonu finansal olmayan diğer girişimlere göre farklılıklar gösterir. Bunun en önemli nedeni, banka sermayesinin bankaların kaynaklarının en önemli bölümünü oluşturan mevduat sahiplerine yeterli bir güvence sağlaması, bankacılık fonksiyonunun gerçekleştirilmesinde zorunlu sabit sermaye yatırımlarını karşılayabilmesi ve beklenmedik olumsuzlukların ortaya çıktığı durumlarda bankanın sürekliliğini sağlamasıdır (Kandemir T., Arıcı N., 2013: 65).

Sermaye yeterliliği aşağıdaki maddelere odaklanarak değerlendirilir (Buerger, M. Lorraine, 2011: 3);

- Sermaye durumu ve kalitesi,
- Kapsamlı finansal durum seviyesi,
- Yükselen ihtiyaçlara veya piyasa durumuna istinaden yükseltilebilecek sermaye veya sermayenin ne ölçüde doğru kullanıldığı,
- Kredi verme gücü, kredi tahsilatlarında yaşanabilecek problemleri bertaraf edebilme güçlülüğü,
- Bilanço durumu,
- Kazançların kalitesi ve gücü,
- Kar paylarının, temettülerin kabul edilebilirliği, ne kadar yüksek olduğu,
- Gelişim için ön görülen plan ve mevcut gelişmelerdeki yönetimin edinmiş olduğu tecrübesi,
- Diğer para kaynaklardan veya iştiraklerden sağlanabilecek potansiyel nakdi destek.

Sermaye yeterliliği bankaların bilançolarında meydana gelebilecek sarsıntılara karşı mukavemetini belirlemekte olup iflas etme riskinin azaltılması için

sermayenin toplam miktarı üzerinde odaklanmak gerekmektedir (Minhoon Khan Laghari, vd., 2011, s.1108). Bu noktadan hareketle güçlü sermaye yapısına sahip olan bankaların karşılaşılması olası tüm risklere karşı daha dayanıklı olacakları söylenebilir.

### **3.1.3. 2. A (Asset) Varlık kalitesi**

Varlık kalitesi bankalar açısından önem taşıyan bir kavram olup, bu kavram içerisinde yer alan en önemli unsur kredilerin kalitesidir. Açık olarak belirgin olan risk, borçlunun borcunu ödememesidir. Borcunu ödemede ortaya çıkan bir gecikme de, olası bir riski ifade etmektedir (Kandemir T., Demirel A. N., 2013: 65)

Bu bileşen yoluyla temel olarak bankanın varlık kalitesi değerlendirilmektedir. Burada bilanço dışı işlemlerin yanı sıra, kredi riskinin ve yatırım portföylerinin beraberinde getirdiği mevcut ve potansiyel kredi riskini, sahip olunan diğer gayrimenkul ve diğer varlıkların kalitesini yansıtır. Yönetimin kredi riskini tanımlama, ölçme, izleme ve kontrol etme yeteneği de bu bileşende değerlendirilir(Kılıç ve Fettahoğlu, 2005:97).

Varlıkların kalitesi aşağıdaki maddelere odaklanarak değerlendirilir (Buerger, M. Lorraine, 2011: 3);

- Verilen kredilerin geri ödenebilme oranı, kefalet karşılıklı kullanılan kredilerin kabul edilebilir seviyede olması, kredi değerlendirilmesindeki teminat yapısı,
- Riskin seviyesi, büyüme olanağı olmayan aktif varlıkları, risklerinin yeniden yapılandırılması, zamanında ödenmemesi, 90 gün üzerindeki gecikmeleri,
- Krediler için karşılık ayırma durumu, yaşanabilecek problemleri bertaraf edebilme güçlülüğü,
- Kredilerin çeşitliliği ve verilen kredilerin hangi sektörlerde kullanılacağı,
- Varlıkların hangi hesap kalemlerinde yoğunlaştığı,
- Kredileri ve yatırım politikalarının yeterliliği,

- Aktifi yönetebilme, aktifte meydana gelebilecek problemleri tespit ve çözebilme,
- İç kontrol ve altyapı sistemi yeterliliği,
- Sorunlu kredilerindeki tahsilat seviyesi.

### **3.1.3. 3. M (Management) Yönetim kalitesi**

Yönetim kurulu ve yönetimin, kendi görevleriyle ilgili olarak, kurumun etkinliklerine ilişkin riskleri tanımlama, ölçme, izleme ve kontrol etme ve kurumun yürürlükteki yasa ve yönetmelikleri uygun olarak güvenli, sağlıklı ve etkili işletimini sağlama yeteneği bu aşamada yansıtılır. Diğer bir ifadeyle yönetim kalitesi, yönetsel kapasiteyi ve performansı temsil etmektedir (Sakarya Ş. 2010: 15).

ABD'de yerinde denetimde bu bileşen değerlendirilirken göz önüne alınması gereken kriterler aşağıda sunulmaktadır(Buerger, M. Lorraine, 2011: 3);

- Yönetim kurulunun, banka çalışanlarını görmezden gelmesi veya desteklemesi,
- Risklere karşı yönetim kurulu ve banka yöneticilerinin planlama kapasitesi,
- İç politikada ve kontrol mekanizmasında yeterlilik ve uygunluk seviyesi,
- Mevzuata ve kanunlara uygunluk,
- Üst merciler ile çalışanların karşılıklı duyarlılık ve tavsiye alışverişi,
- Yönetimsel beceriler,
- Otoritelerin baskı, konsantrasyon sağlayabilmek gibi davranış seviyeleri,
- Bankanın risk anlayışına bakış açısı, faaliyete göre yeterli olması,

### **3.1.3. 4. E (Earnings) Kazançlar**

Kazançlar bileşeni, banka karlılığını değerlendiren bir bileşendir. Hem tarihsel ve kalite olarak kazançları değerlendirirken hem de mevcut yapının sürdürülebilirliğini dikkate almaktadır. Kazançların kalitesi ve miktarı, kredi

kayıplarında sonuçları gösteren aşırı veya yetersiz yönetilmiş kredi riskinden, kredi ve finansal kiralama kayıpları için karşılıklara ilaveler yapılmasından veya faiz oranlarındaki değişkenliğin kurumun kazançlarına gereğinden fazla yüklediği yüksek seviyedeki piyasa riskinden etkilenebilmektedir. Kazançların kalitesi, olağanüstü gelirlere olan aşırı bağımlılık, beklenmeyen olaylar veya vergi etkisi gibi nedenlerle azalabilmektedir. Gelecekteki kazançlar; yetersiz kontrol ve tahmin edilmiş fonlama ve faaliyet giderleri, yanlış yönlendirilmiş veya uygunsuzca yürütülen iş stratejileri veya kötü yönetilen hatta kontrol edilemeyen diğer risklere maruz kalma sonucu olumsuz etkilenebilmektedir (FDIC, 2002;7).

Kazançlar kalitesi mevcut sürdürülebilirlikle beraber karlılık yapısı ağırlıklı değerlendirmeler aşağıdaki maddelere odaklanarak değerlendirilir(Buerger, M. Lorraine, 2011: 3);

- Kazanç seviyesi (yükselen trendi ve sürdürülebilirlik durumu),
- Kar yedekleriyle sermayeye destekleme durumu,
- Kazanç kaynakları ve kalitesi,
- Operasyonel masrafların durumu,
- Bütçelendirme ve yönetim bilgi sistemlerinin doğru ön görülmesi,
- Sorunlu kredilerin ve yapılandırılan kredilerin durumu,
- Kazançların piyasa riskine karşı ne kadar çok veya az olduğu.

### **3.1.3. 5. L (Liquidity) Likidite durumu**

Likiditeyi bir finansal kuruluşun varlıklarını nakde dönüştürebilmesi veya ödemelerini yapabilecek kadar nakit varlığa sahip olması olarak tanımlayabiliriz (Babar, H. Z., Zeb G., 2011: 59).

Özsermayesi ve yabancı kaynaklarla faaliyet gösteren bir bankanın, para ve paraya çevrilme imkanı bulunan varlıklara sahip olma zorunluluğu söz konusudur. Bankalar için likidite, bankanın belirli bir zamanda ödenmesi gereken borçlarını aksatmadan ödeyebilme yeteneğini ifade etmektedir. Diğer bir ifadeyle likidite, mevduat sahiplerinin mevduatlarını ve diğer kredi verenlerin alacaklarını geri ödeyebilmek için yeterli fonun elde tutulması demektir. Bütün varlıklar hızla paraya



çevrilemedikleri için, her bankanın kendi bünye özelliğine göre borç ve taahhütlerinin vadelerini de dikkate alarak likidite derecesini belirlemesi önemlidir. (Durer, 1988, s.103)

Likidite durumu aşağıdaki maddelere odaklanarak değerlendirilir (Buerger, M. Lorraine, 2011: 3);

- Varlıkların hazır durumda olup kayıpsız nakde çevirebilme durumu,
- Diğer para kaynaklarına erişebilirlik,
- Bankanın bilançoda veya bilanço dışındaki fon kaynaklarının farklılık gösterme hızı,
- Kısa vadeli değişebilen fonlara karşı bağımlılık durumu, daha uzun vadeli fon kaynaklarına bağımlı olup olmadığı,
- Mevduatlardaki gelişimi ve istikrarı,
- Varlıklarını menkul kıymete dönüştürüp satabilme olanağı,
- Bankanın mevcut likiditesini ne oranda doğru kullandığı, öngörülere, yönetim ve sistem altyapısı ile beraber harmanlayarak kullanabilme durumu.

### **3.1.3. 6. S (Sensitivity to market risk) Piyasa riskine duyarlılık**

Bankaların piyasadaki faiz oranı, döviz kuru, emtia fiyatı, hisse senedi gibi değişkenlik gösteren unsurlardan etkilenilmesi durumuna “piyasa riskine duyarlılık” denilmektedir.

Bankanın piyasa risklerine karşı duyarlılığı aşağıdaki maddelere odaklanarak değerlendirilir(Buerger, M. Lorraine, 2011: 3);

- Bankanın sermaye durumu ve kazanç seviyesinin piyasadaki dalgalanmalara karşı nasıl tepki verdiği veya teyakkuzda kaldığı,
- Banka yönetiminin, bankanın maruz kaldığı veya kalabileceği riski tespit edebilme yetenekleri,
- Bankanın ticari olmayan durumlardan kaynaklanan faiz riskine ne derecede maruz kaldığı,

- Bununla beraber ticaretle ve kurlarla ilgili durumlardan kaynaklanan risklere ne derecede maruz kaldığı.

### 3.1.4. CAMELS Analizinde Kullanılan Oranlar

Çalışma kapsamında bahsi geçen katılım bankalarının CAMELS analizinde kullanılan rasyolar, ilişki yönleri ve ağırlıklarını içeren tablo aşağıdaki gibidir.

**Tablo 18: CAMELS Analizinde Kullanılan Oranlar**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>	
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>	
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>	
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>	
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4
15	KR3	Sürdürülen Faaliyeler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25

	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>	
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>	
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3

### 3.1.5. Katılım Bankalarının CAMELS Derecelendirme Sistemine İlişkin Literatür İncelemesi

Bıtrak ve Çetin (2010) “Banka Karlılık Performansının Analitik Hiyerarşi Süreci İle Değerlendirilmesi: Ticari Bankalar İle Katılım Bankalarında Bir Uygulama” isimli çalışmalarında ticari bankalar ile katılım bankalarının 2005-2007 yılları arasındaki performansını mali tablolardan elde edilen finansal oranlar kullanarak karlılık analizi yapmışlardır. Araştırmada ilk olarak finansal oranlar kullanılmış daha sonra analitik hiyerarşi süreci (AHS) ile modelin katsayılarını belirlemişlerdir. Araştırma sonucunda yatırım kararlarının verilemesin de AHS'nin kullanımının bir karar mekanizması olduğu düşünülmüştür. Bu çalışmanın sonucunda elde edilen bulgulara bakıldığında en iyi performans gösteren bankaların ticari bankalar arasında Akbank ve katılım bankaları arasında ise Bank Asya olduğu tespit edilmiştir.

Parlakkaya ve Çürük (2011) Türkiye’de faaliyet gösteren geleneksel ve katılım bankalarının finansal rasyolar aracılığı ile birbirinden ayırt edilemeyeceği araştırılmıştır. 2003-2007 yıllarının verilerinden yararlandığı araştırmasının sonucunda karlılık ve likidite oranlarının her iki banka türü için ayırt edici bir unsur olarak kullanılabilceği ve katılım bankalarının geleneksel bankalardan daha yüksek kar ve riskliliğe sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında katılım bankalarının bankacılık sektöründe kısa süre önce aktif hale gelmesi nedeni ile mevduat toplama ve kredi kullandırma bakımından geleneksel bankaların gerisinde olduğu ve Türkiye’deki bankacılık sektöründeki

payının %5 ile sınırlı olduğu belirtilmiştir (Parlakkaya, R. - Çürük, S. A., 2011: s:397-405).

Apak ve Açıkgöz (2011) Türkiye’de Katılım Bankacılığının Bankacılık Sektöründeki Yeri ve Finansal İstikrara Katkısı isimli çalışmalarında Türkiye’de katılım bankalarının bankacılık sektörü içindeki durumunu incelemiş ve katılım bankacılığının sektör içindeki payı ve finansal istikrara performans göstergeleri bakımından katkılarını ortaya koymuşlardır. Çalışmada Türkiye’de bankacılık sektörü geneli ile İslami esaslara göre kurulduklarını ileri süren katılım bankalarının son yıllardaki bazı göstergeleri karşılaştırılarak, katılım bankalarının finansal piyasaların istikrarına etkileri incelenmiştir. Katılım bankalarının özellikle son yıllardaki performansının; aktif, öz kaynak, şube ve personel gelişimleri ile karlılık durumu vb. göstergeler açısından finansal istikrara sürdürülebilir katkıları değerlendirilmiştir. Katılım bankalarının mevcut performanslarını koruyabilmeleri halinde yakın gelecekte beklentiler dahilinde olan bu yeni koşullarda finansal istikrara var olan olumlu katkılarını sürdürebilecekleri sonucuna varılmıştır. Diğer taraftan ülkemizde henüz kullanıma yeterli boyutta sunulamamış farklı katılım bankacılığı enstrümanlarına ihtiyacın bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Doğan (2013) Türkiye’de Bankacılık Sektöründe faaliyette bulunan katılım ve geleneksel bankaların 2005-2011 yıllarını arasında finansal performansları karşılaştırılmıştır. Araştırmada karlılık, likidite, risklilik, borç ödeme gücü ve sermaye yeterlilik oranları yardımıyla katılım (Bank Asya, Kuveyt Türk, Albaraka, Türkiye Finans) ile geleneksel bankaların (Akbank, Garanti Bankası, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası) performansları ölçülmüştür. T testinden yararlanılarak yapılan analiz sonucunda geleneksel bankaların katılım bankalarına göre likiditesi, borç ödeme gücü ve sermaye yeterliliği daha yüksek ve riskliliği daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte; katılım ve geleneksel bankaların karlılıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Kandemir ve Arıcı (2013) Türkiye’de faaliyet gösteren mevduat bankalarının mülkiyet yapılarına göre gruplandırılarak 2001-2010 yılları arasındaki performanslarının grup bazında karşılaştırmalı olarak analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bankaların performanslarının ölçümünde CAMELS Performans Değerleme Modeli kullanılmıştır. Yapılan analiz neticesinde 2001 bankacılık krizi sonrasında mevduat

bankalarının yüksek sermaye yeterlilik ve likidite oranlarına sahip oldukları ve dolayısıyla olası krizlere karşı oldukça temkinli hareket ettikleri görülmüştür. İncelenen dönemde, yabancı sermayeli mevduat bankaları aktif kalitesi ve yönetim kalitesi açısından en iyi performansı gösteren grup olurken, piyasa risklerine karşı diğer gruplara göre daha duyarlı oldukları tespit edilmiştir.



## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### KATILIM BANKALARININ CAMELS ANALİZİ

#### 4.1. Analizin Amacı

Türkiye’de “Katılım Bankacılığı” adı ile faizsiz bankacılık yapan altı banka bulunmaktadır. Bu bankalar Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş., Asya Katılım Bankası A.Ş., Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş., Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş., Vakıf Katılım Bankası A.Ş. ve Ziraat Katılım Bankası A.Ş.’dir.

Katılım bankacılığı, ticaret ve sanayide kullanılmak üzere tasarruf sahiplerinden toplanan fonların faizsiz finansman prensiplerine uygun olarak kullanılması sonucunda ortaya çıkan kar veya zararın tasarruf sahipleri ile paylaşıldığı bankacılık sistemidir. Faizsiz bankacılık sisteminde kullanılacak yöntemler önceki bölümde detaylı şekilde açıklanmıştır.

Bu çalışmanın amacı çalışma prensipleri açısından konvansiyonel bankalardan ayrılan katılım bankalarının performansının ölçülmesi ve birbirleri ile performanslarının karşılaştırılmasıdır.

Çalışmada katılım bankalarının performansı CAMELS analizi ile değerlendirilecek olup elde edilen sonuçlar ilk başta statik analize tabi tutularak yıllık veriler tek olarak incelenecek daha sonra ise dinamik analiz ile birbirini izleyen yıllar içerisinde katılım bankaların performans eğilimleri saptanacak ve diğer katılım bankaları karşılaştırılacaktır.

#### 4.2. Analiz Yöntemi

Bu çalışma, Türkiye’de 2010 – 2014 yıllarında faaliyet gösteren katılım bankalarının CAMELS analiz sistemi ile performanslarının analizini kapsamaktadır. CAMELS analizi kapsamında 6 bileşene ait 21 oran belirlenmiş ve her bir bankaya ait ilgili yıllara ait CAMELS notu oluşturulmuştur.

Analizde öncelikle hesaplamaların yapılacağı katılım bankalarına ait 2010 – 2014 yıllarına ait rasyolar belirlenmiştir. Rasyoların hesaplanabilmesi için bankalara ait ilgili dönemlere ait veri setleri temin edilmiş ve kullanılacak rasyoların ağırlıkları, ilişki yönünün tespit edilerek referans değerlerinin hesaplanması yapılmıştır. Seçilen bankanın karşılaştırılmak istendiği grubun ortalama finansal oranları, referans değeri olarak kabul edilmiştir. İkinci aşamada, bir rasyo değeri referans değere bölünerek 100 ile çarpılmış ve Endeks değeri hesaplanmıştır. Üçüncü aşama, sapma değerinin hesaplanması aşamasıdır. Söz konusu oranın ilişki yönüne (pozitif veya negatif) göre endeks değeri ile 100 baz puan arasındaki fark hesaplanmıştır. Eğer oran performans arttırıcı bir sonucu ifade ediyorsa ilişki pozitif, eğer oran performans azaltıcı bir sonucu ifade ediyorsa ilişki negatif olarak belirlenmiştir. Dördüncü aşamada, sapmanın ağırlığa göre değeri (Sapma değeri x İlgili rasyonun ağırlığı) şeklinde hesaplanmıştır. Beşinci aşamada, ağırlığı hesaplanan sapmaların bileşen bazında toplamları alınmıştır. 6 ana bileşenin içindeki rasyoların ağırlığı alınan sapma değerlerinin bileşen bazında toplam değerleri hesaplanmıştır. Altıncı aşamada, 6 ana bileşenin değerleri, ana bileşenlerin ağırlıkları ile çarpılmıştır. Yedinci aşamada ise CAMELS değeri hesaplanmıştır. Son aşamada ise Bileşik CAMELS derecesi hesaplanmıştır.

### **4.3. Analiz Verilerinin Toplanması**

Analize ait verilerin Türkiye Katılım Bankaları Birliği(TKBB)'nin internet sayfasındaki sektör raporlarının içerisinde bulunan seçilmiş rasyolardan, katılım bankalarının kamuya açıklanmış bağımsız denetim raporlarından, yine katılım bankalarının internet sitelerinde bulunan faaliyet raporlarından elde edilmiştir. Analiz sonuçları her bir yıl ve her bir banka için tablolar halinde gösterilmiştir.

**Tablo 19: Katılım Bankalarının 2010 yılı CAMELS Değerleri**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2010 REFERANS DEĞERİ	2010 ALBARAKA TÜRK CAMELS DEĞER	2010 BANK ASYA CAMELS DEĞER	2010 KUVEYT TÜRK CAMELS DEĞER	2010 TFKB CAMELS DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>			<b>-1,97</b>	<b>-2,27</b>	<b>2,5</b>	<b>1,74</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	15,39	-4,22	-6,69	5,39	5,49
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	12,39	-5,45	2,37	1,26	1,84
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	57,98	1,81	-4,77	3,33	-0,37
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>			<b>3,8</b>	<b>-5,59</b>	<b>-0,06</b>	<b>1,83</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	5,11	10,96	-20,6	9,1	0,49
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	74,08	0,14	0,38	-0,65	0,14
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	3,38	3,02	-6,21	0,18	2,93
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	3,61	4,32	-0,97	-8,95	5,62
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	94,66	0,56	-0,55	0,03	-0,05
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>			<b>1,76</b>	<b>-1,82</b>	<b>1,75</b>	<b>-1,69</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	3,56	-8,85	14,16	-5,81	0,51
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	55,34	3,85	-6,91	3,31	-0,25
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,25	-3,56	6,22	-0,98	-1,87
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	3,33	26,13	-31,71	20,99	-15,32
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>			<b>-0,09</b>	<b>-0,03</b>	<b>-1,07</b>	<b>1,11</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,74	-3,02	1,01	-2,01	3,62
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	14,1	4,6	-2,04	-3,97	1,45
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	2,16	-2,2	0,81	-1,16	2,31
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>			<b>-3,39</b>	<b>-1,85</b>	<b>6,11</b>	<b>-0,87</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	20,31	-5,08	-3,8	4,67	4,21
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	45,98	-11,94	-8,26	32,62	-12,43
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	10,79	0,06	2,82	-6,77	3,87
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>			<b>1,29</b>	<b>-1,56</b>	<b>-0,36</b>	<b>0,63</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	45,8	9,41	0,35	-7,16	-2,59
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	85,41	0,84	0,54	-1,91	0,52
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	3,46	2,6	-16,47	5,46	8,32
					<b>TOPLAM</b>	<b>1,39</b>	<b>-13,13</b>	<b>8,86</b>	<b>2,74</b>



**Tablo 20: Katılım Bankalarının 2011 yılı CAMELS Değerleri**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2011 REFERANS DEĞERİ	2011 ALBARAKA TÜRK CAMELS DEĞER	2011 BANK ASYA CAMELS DEĞER	2011 KUYEYT TÜRK CAMELS DEĞER	2011 TFKB CAMELS DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>			<b>-2,15</b>	<b>-0,61</b>	<b>2,16</b>	<b>0,58</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,03	-5,35	-2,57	7,09	0,75
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	10,9	-3,58	4,21	-3,44	2,81
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	52,86	0,31	-4,07	4,99	-1,24
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>			<b>4,12</b>	<b>-7,82</b>	<b>1,24</b>	<b>2,45</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	4,94	11,59	-23,43	7,24	4,71
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	72,82	-0,93	1,01	-1,09	1,01
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,86	5,24	-19,09	8,6	5,14
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	3,84	2,97	2,99	-8,39	2,4
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	102,16	1,74	-0,58	-0,19	-0,97
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>			<b>2,15</b>	<b>-3,01</b>	<b>2,05</b>	<b>-1,21</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	3,36	-6,16	14,55	-7,5	-1,07
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	58,2	2,64	-7,84	3,59	1,61
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,89	-3,17	6,35	-2,54	-0,74
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,87	28,22	-43,17	26,97	-11,92
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>			<b>1,61</b>	<b>-2,77</b>	<b>-0,88</b>	<b>2,02</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,45	1,93	-4,83	-3,62	6,28
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	13,49	7,26	-10,05	0,21	2,55
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,82	1,51	-3,57	-2,47	4,67
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>			<b>3,02</b>	<b>-3,65</b>	<b>2,27</b>	<b>-1,64</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	21,5	3,55	-9,49	7,03	-1,08
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	47,91	8,97	-11,71	12,57	-9,83
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	6,7	2,6	2,96	-8,27	2,69
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>			<b>-0,23</b>	<b>0,28</b>	<b>-0,45</b>	<b>0,41</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	53,23	-1,07	2,29	-0,87	-0,34
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,81	-0,94	-1,1	-1,42	3,46
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	77,98	-0,27	1,57	-2,26	0,96
<b>TOPLAM</b>						<b>8,52</b>	<b>-17,58</b>	<b>6,38</b>	<b>2,61</b>

**Tablo 21: Katılım Bankalarının 2012 yılı CAMELS Değerleri**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2012 REFERANS DEĞERİ	2012 ALBARAKA TÜRK CAMELS DEĞER	2012 BANK ASYA CAMELS DEĞER	2012 KUVEYT TÜRK CAMELS DEĞER	2012 TFKB CAMELS DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>			<b>-0,36</b>	<b>-1,84</b>	<b>-0,88</b>	<b>3,06</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	13,84	-2,93	-0,87	0,47	3,32
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	10,46	-1,66	1,49	-4,47	4,59
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	63,79	3,16	-7,99	0,48	4,34
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>			<b>2,73</b>	<b>-2,51</b>	<b>1,22</b>	<b>-1,47</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	3,58	5,73	-0,91	3,35	-8,24
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	71,01	0,7	1,47	-2,58	0,41
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,93	4,91	-11,37	5,12	1,33
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	3,57	1,9	-1,6	-1,15	0,78
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	100,84	0,39	-0,14	1,36	-1,61
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>			<b>3,77</b>	<b>-2,98</b>	<b>3,28</b>	<b>-4,07</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	5,11	4,58	5,52	0,94	-11,15
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	47,46	-1,71	5,25	-0,82	-2,73
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,59	7,49	-4,09	5,48	-8,8
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	3,03	27,33	-36,44	27,23	-18,02
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>			<b>4,16</b>	<b>-6,61</b>	<b>1,9</b>	<b>0,53</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,33	5,79	-12,89	-0,26	7,11
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	12,84	9,03	-16,82	6,26	1,56
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	2,58	12,89	-14,34	6,69	-5,14
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>			<b>-0,15</b>	<b>-4,57</b>	<b>6,49</b>	<b>-1,77</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	23,44	-5,44	-8,92	15,67	-1,31
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	54,96	1,43	-12,01	17,71	-7,13
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	6,11	3,27	-1,93	-0,95	-0,43
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>			<b>0,14</b>	<b>0,35</b>	<b>-1,05</b>	<b>0,56</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	56,72	1,69	1,83	-4,55	1,02
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	4,06	-0,89	0,44	-2,81	3,25
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	75,85	0,62	1,19	-3,18	1,36
<b>TOPLAM</b>						<b>10,29</b>	<b>-18,16</b>	<b>10,96</b>	<b>-3,15</b>

**Tablo 22: Katılım Bankalarının 2013 yılı CAMELS Değerleri**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2013 REFERANS DEĞERİ	2013 ALBARAKA TÜRK CAMELS DEĞER	2013 BANK ASYA CAMELS DEĞER	2013 KUVEYT TÜRK CAMELS DEĞER	2013 TFKB CAMELS DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>			<b>0,34</b>	<b>-1,93</b>	<b>1,1</b>	<b>0,47</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,05	2,88	0,78	0,68	-4,41
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	9,16	-1,54	-0,43	-0,88	2,85
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	60,04	0,02	-8,06	4,6	3,44
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>			<b>3,13</b>	<b>-5,77</b>	<b>2,41</b>	<b>0,22</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	3,4	5,37	-5,07	4,26	-4,63
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	69,07	0,16	1,58	-1,85	0,11
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	3,2	8,16	-22,41	7,97	6,38
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	5,37	0,71	-1,88	0,34	0,8
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	104,52	1,27	-1,05	1,32	-1,54
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>			<b>2,79</b>	<b>-1,28</b>	<b>2,52</b>	<b>-4,08</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,25	3,6	-9,6	0,13	5,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	44,82	-1,66	7,81	-0,81	-5,34
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,63	-0,86	5,77	0,12	-5,03
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	1,99	26,83	-16,73	25,78	-36,03
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>			<b>4</b>	<b>-6,44</b>	<b>0,51</b>	<b>1,85</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,13	8,36	-14,87	0,62	5,58
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	12,35	12,21	-16,71	2,23	2,27
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,39	6,12	-11,33	0,54	4,5
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>			<b>-3,44</b>	<b>-3,25</b>	<b>6,31</b>	<b>0,37</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	24,74	-3,31	-8,26	11,35	0,21
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	46,96	-10,25	-9,95	22,52	-2,34
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	7,12	-3,62	1,94	-2,3	3,96
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>			<b>-0,36</b>	<b>0,82</b>	<b>-1,13</b>	<b>0,67</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	53,61	-4,39	5,97	-6,4	4,84
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,46	1,47	0,52	-2,17	0,17
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	75,65	-0,69	1,73	-2,76	1,72
<b>TOPLAM</b>						<b>6,47</b>	<b>-17,84</b>	<b>11,72</b>	<b>-0,5</b>

**Tablo 23: Katılım Bankalarının 2014 yılı CAMELS Değerleri**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2014 REFERANS DEĞERİ	2014 ALBARAKA TÜRK CAMELS DEĞER	2014 BANK ASYA CAMELS DEĞER	2014 KUVEYT TÜRK CAMELS DEĞER	2014 TFKB CAMELS DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>			<b>-1,69</b>	<b>-1,45</b>	<b>2,13</b>	<b>0,99</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	15	-2,83	10,97	0,3	-8,43
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	7,6	0,67	-12,95	5,05	7,14
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	65,28	-4,6	-3,83	3,18	5,26
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>			<b>7,81</b>	<b>-21,22</b>	<b>7,36</b>	<b>6,06</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	8,2	17,13	-46,46	17,38	11,98
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	65,67	0,45	0,17	-1,57	0,96
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	6,68	20,52	-58,43	19,54	18,37
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	6,55	-0,41	-1,42	0,11	1,71
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	102,11	1,34	0,02	1,35	-2,72
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>			<b>0,64</b>	<b>-0,59</b>	<b>0,77</b>	<b>-0,83</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	5,76	-17,6	51,82	-16,72	-17,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	76,31	5,27	-16,3	5,52	5,5
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,49	-10,36	32,05	-9,96	-11,73
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	8,66	29,13	-73,48	28,82	15,48
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>			<b>8,75</b>	<b>-28,84</b>	<b>9,67</b>	<b>10,63</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	0,78	-13,91	37,69	-13,46	-9,42
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	9,12	-21,84	42,11	-13,73	-6,45
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	-0,51	94,12	-272,06	91,67	86,76
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>			<b>-2,88</b>	<b>-0,27</b>	<b>5,04</b>	<b>-1,89</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	25,97	-3,63	-4,04	12,09	-4,45
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	46,77	-8,24	-1,34	13,26	-3,7
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	6,78	-2,54	4,04	-0,18	-1,3
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>			<b>-0,55</b>	<b>1,5</b>	<b>-1,5</b>	<b>0,57</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	56,14	-0,43	3,28	-9,35	6,51
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,63	-4,96	10,17	-2,23	-2,89
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	73,99	-0,12	1,54	-3,46	2,03
TOPLAM:						12,08	-50,88	23,46	15,53

#### 4.4. Statik Analiz

Statik analiz, belirli bir zaman değeri belirlenerek bir olayın ya da modelin içerisinde yer alan değişkenlerin saptanarak bunlardan sonuç çıkarılmasıdır. Bir olayın tespit edilen zamandaki durumunu gösterir. Bu çalışmada 2010 – 2014 yılları arasında faaliyet gösteren Katılım Bankaları'nın 6 bileşene ait 21 oran belirlenmiş ve bu bileşenlerin ortalama değerleri referans değer kabul edilerek her bir bankanın ilgili dönemdeki CAMELS notları hesaplanmıştır. Aşağıda özet tablolarda görülen değerler her bir bankanın ilgili dönemdeki referans değerleri, ilişki yönü ve ağırlığı dikkate alınarak hesaplanmıştır.

##### 4.4.1. 2010 yılı analizi

**Tablo 24: 2010 yılı CAMELS Değerleri**

KISA AD	DEĞİŞKENLER	2010			
		ALBARAKA TÜRK	BANK ASYA	KUVEYT TÜRK	TFKB
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	-1,97	-2,27	2,5	1,74
A	VARLIK KALİTESİ	3,8	-5,59	-0,06	1,83
M	YÖNETİM KALİTESİ	1,76	-1,82	1,75	-1,69
E	KARLILIK	-0,09	-0,03	-1,07	1,11
L	LİKİDİTE DURUMU	-3,39	-1,85	6,11	-0,87
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	1,29	-1,56	-0,36	0,63
	<b>TOPLAM</b>	<b>1,39</b>	<b>-13,13</b>	<b>8,86</b>	<b>2,74</b>

2010 yılında CAMELS değeri en yüksek çıkan banka Kuveyt Türk iken en düşük çıkan banka Bank Asya olmuştur. Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun yüksek çıkmasında Sermaye Yeterliliği (C), Yönetim Kalitesi (M) ve Likidite Durumu (L)'nin pozitif çıkmış olmasının etkisi bulunmaktadır. CAMELS notu en düşük çıkan Bank Asya'nın ise bu dönemdeki tüm CAMELS bileşeni notunun negatif olduğu gözlenmektedir.

2010 yılı Sermaye Yeterliliği (C) açısından değerlendirildiğinde Kuveyt Türk ve TFKB'nin pozitif diğer iki bankanın ise negatif olduğu gözlenmektedir. TFKB'nin bu dönemdeki sermaye yeterlilik rasyosu ve özkaynakların aktife oranı en yüksek olmasına rağmen ödenmiş sermayesinin özkaynaklara oranının negatif olması nedeni ile ikinci

banka konumundadır. Bu dönemde ödenmiş sermayesinin özkaynaklara oranı en yüksek olan banka Kuveyt Türk olup diğer katılım bankalarına kıyasla bu dönem en güçlü sermaye yeterliliği en yüksek bankadır.

2010 yılı Varlık Kalitesi (A) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı en yüksek olan Banka Albaraka Türk iken en düşük olan banka Bank Asya'nın olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk'ün varlık kalitesinin yüksek olmasında duran varlıkların aktif içerisinde en düşük paya sahip banka olmasının yanı sıra takipteki kredi oranı en az olan banka olması ve net finansal varlıklarının yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bank Asya'nın bu dönemde diğer katılım bankalara oranla toplanan fonların daha fazla krediye dönüştürmüş olduğu yanı sıra plasmanın yüksek olduğu gözlenmektedir. Ancak bu dönemdeki takipteki kredi oranı en yüksek olan banka olması nedeni ile kredi politikasının çok doğru olmadığı kanaatine varılmaktadır. Ayrıca bu dönem Bank Asya'nın aktif içerisinde bulunan duran varlıkların diğer bankalara oranla çok yüksek olması dikkat çekmektedir. Kuveyt Türk ve TFKB varlık kalitesi açısından değerlendirildiğinde Kuveyt Türk'ün aktif yapılanması içerisinde duran varlıkların düşük seviyede olduğu, net finansal varlıkların aktif içerisinde en düşük banka olduğu gözlenmekte iken takipteki kredilerin toplam kredilere oranının sektör ortalamasına yakın olduğu gözlenmektedir. TFKB'nin Varlık Kalitesini pozitif çıkmasındaki en önemli etken net finansal varlıkların en yüksek banka olması ve takipteki kredilerin toplam kredilere oranı düşük olan bankalardan birisi olmasından kaynaklanmaktadır.

2010 yılı Yönetim Kalitesi (M) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün pozitif, diğer iki bankanın ise negatif olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun pozitif çıkmasının en temel nedeni bu dönemdeki net takipteki kredilerin sektör ortalamasının çok altında olmasından kaynaklanmakta iken TFKB ve Bank Asya'nın net kanuni takip oranlarının çok yüksek olması bu bankaların bu dönemdeki kredi politikalarının olumsuz olduğu kanaatine varmamıza sebep olmuştur.

2010 yılı Karlılık (E) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı tek pozitif olan bankanın TFKB olduğu gözlenmektedir. Bu dönemde TFKB'nin aktif karlılığı, özkaynak karlılığı ve vergi öncesi karlılık açısından sektör ortalamasının üzerinde olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk'ün özkaynak karlılığı diğer bankalara kıyaslandığı zaman birinci sırada olmasına rağmen aktif karlılığı ve vergi öncesi karlılık

düşük seviyede olduğu için sonuç negatif çıkmıştır. Katılım bankalarının Özkaynak ve aktif karlılığı ticari bankalarla kıyaslandığı zaman katılım bankalarının karlılık oranlarının düşük olduğu kanaatine varılmıştır.

2010 yılı Likidite Durumu (L) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı tek pozitif çıkan bankanın Kuveyt Türk olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk'ün Likit Aktiflerinin Kısa Vadeli yükümlülüklerini yetirme konusunda diğer katılım bankalarına oranla çok yüksek olduğu gözlenmektedir.

2010 yılı Piyasa Riskine Duyarlılık (S) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı Albaraka Türk ve TFKB'nin notunun pozitif olduğu gözlenmektedir. Söz konusu dönemde bilançosu YP / TP açısından incelendiği zaman Kuveyt Türk'ün bilançosunda YP'nin diğer bankalara oranla daha yüksek olduğu gözlenmekte olup bu durum (S) bileşeni açısından CAMELS notunu aşağı çekmektedir. Bank Asya'nın Aktif ve Pasifindeki YP / TP dengesinin sektöre yakın olduğu ancak bilanço karlılığının düşük olması nedeni ile CAMELS notu negatif çıkmıştır.

#### 4.4.2. 2011 yılı analizi

**Tablo 25: 2011 yılı CAMELS Değerleri**

KISA AD	DEĞİŞKENLER	2011			
		ALBARAKA TÜRK	BANK ASYA	KUVEYT TÜRK	TFKB
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	-2,15	-0,61	2,16	0,58
A	VARLIK KALİTESİ	4,12	-7,82	1,24	2,45
M	YÖNETİM KALİTESİ	2,15	-3,01	2,05	-1,21
E	KARLILIK	1,61	-2,77	-0,88	2,02
L	LİKİDİTE DURUMU	3,02	-3,65	2,27	-1,64
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	-0,23	0,28	-0,45	0,41
	<b>TOPLAM</b>	<b>8,52</b>	<b>-17,58</b>	<b>6,38</b>	<b>2,61</b>

2011 yılında CAMELS değeri en yüksek çıkan banka Albaraka Türk iken en düşük çıkan banka Bank Asya olmuştur. Albaraka Türk'ün CAMELS notunun yüksek çıkmasında Varlık Kalitesi (A), Yönetim Kalitesi (M) ve Likidite Durumu (L)'nin pozitif çıkmış olmasının etkisi bulunmaktadır. CAMELS notu en düşük çıkan Bank

Asya'nın ise bu dönemde Piyasa Riskine Duyarlılık (S) dışındaki tüm CAMELS bileşeni notunun negatif olduğu gözlenmektedir.

2011 yılı Sermaye Yeterliliği (C) açısından değerlendirildiğinde Bank Asya dışında diğer bankaların değerlerinin pozitif çıkmış olduğu gözlenmektedir. 2011 verilerine göre Sermaye yeterlilik rasyosu ve özkaynakların aktife oranı en yüksek banka Kuveyt Türk olması nedeni ile bu bileşenden en yüksek notu alan banka konumundadır. Özkaynakların Aktif içerisindeki oranı açısından kıyaslandığı zaman Bank Asya ve TFKB'nin sektör ortalamasından yüksek olduğu gözlenmektedir. Bu dönem Albaraka Türk'ün Sermaye Yeterliliği bileşeninden en düşük değeri almasının nedeni sermaye yeterlilik rasyosu ve özkaynakların aktife oranının sektörün altında olmasından kaynaklanmaktadır.

2011 yılı Varlık Kalitesi (A) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı en yüksek olan Banka Albaraka Türk iken en düşük olan banka Bank Asya'nın olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk'ün varlık kalitesinin yüksek olmasında duran varlıkların aktif içerisinde en düşük paya sahip banka olmasının yanı sıra Toplam Kredilerin Toplam Fonlara oranı en düşük banka olmasının etkisi olduğu gözlenmektedir. Varlık kalitesi bileşeninden alınan puanlamada ikinci banka TFKB olup TFKB'nin toplam kredilerin toplanan fonlara oranı en yüksek olan banka olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk'ün Varlık Kalitesi değerinin pozitif çıkmasındaki en önemli etkenin takipteki kredi oranlarının en düşük banka olmasından kaynaklandığı gözlenmektedir. Bank Asya'nın bu dönemde takip oranlarının diğer bankalara oranla çok yüksek olması ve duran varlıkların aktif içerisindeki payının yüksek olması nedeni ile Varlık Kalitesi bileşeninin negatif çıkması ve sonuncu banka olmasına neden olmuştur.

2011 yılı Yönetim Kalitesi (M) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün pozitif, diğer iki bankanın ise negatif olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun pozitif çıkmasının en temel nedeni bu dönemdeki net takipteki kredilerin sektör ortalamasının çok altında olmasından kaynaklanmaktadır. TFKB ve Bank Asya'nın net kanuni takip oranlarının çok yüksek olması tıpkı bir önceki dönemde olduğu gibi kredi politikalarındaki olumsuz devam ettiği kanaatine varmamıza sebep olmuştur.



2011 yılı Karlılık (E) açısından değerlendirildiğinde Albaraka Türk ve TFKB'nin CAMELS puanının pozitif çıktığı gözlenmektedir. Bu iki bankanın bu dönem aktif karlılığı, özkaynak karlılığı ve VÖK öncesi kartın aktife oranının sektör ortalamasının üzerinde olması nedeni ile pozitif olduğu gözlenmektedir. Bu dönem tüm bileşenler açısından sektörün en kötüsü olan bankanın Bank Asya olduğu ve Karlılık Bileşeni'nden en düşük notu alan banka olduğu gözlenmektedir.

2011 yılı Likidite Durumu (L) açısından değerlendirildiğinde Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün CAMELS puanının pozitif çıkmış olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk'ün Likit Aktiflerinin Kısa Vadeli yükümlülüklerini yetirme ve likit aktiflerin toplam aktiflere oranla sektör ortalamasının üzerinde olmasına rağmen TP likit aktiflerini toplam aktifler içerisindeki oranının düşük olması nedeni ile Albaraka Türk'ün arkasından ikinci banka olmasına neden olmuştur. Bu dönemde Bank Asya'nın likiditesinin diğer katılım bankalarının çok gerisinde olduğu gözlenmekte olup bu bileşenden -3.65 puan aldığı gözlenmektedir.

2011 yılı Piyasa Riskine Duyarlılık (S) açısından değerlendirildiğinde Bank Asya ve TFKB'nin CAMELS puanı notunun pozitif olduğu gözlenmektedir. Söz konusu dönemde bu bileşenden TFKB'nin en yüksek not alması Net Faize Geliri / Toplam Aktifler bileşeninin sektör ortalamaların üzerinde olmasından kaynaklanmaktadır. Bank Asya'nın YP Aktif / YP Pasif ve TP Aktif / Toplam Aktifler bileşenlerinden sektör ortalamasının üzerinde olması nedeni ile CAMELS notunun pozitif çıktığı gözlenmektedir.

#### 4.4.3. 2012 yılı analizi

**Tablo 26: 2012 yılı CAMELS Değerleri**

KISA AD	DEĞİŞKENLER	2012			
		ALBARAKA TÜRK	BANK ASYA	KUVEYT TÜRK	TFKB
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	-0,36	-1,84	-0,88	3,06
A	VARLIK KALİTESİ	2,73	-2,51	1,22	-1,47
M	YÖNETİM KALİTESİ	3,77	-2,98	3,28	-4,07
E	KARLILIK	4,16	-6,61	1,90	0,53
L	LİKİDİTE DURUMU	-0,15	-4,57	6,49	-1,77
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	0,14	0,35	-1,05	0,56
	<b>TOPLAM</b>	<b>10,29</b>	<b>-18,16</b>	<b>10,96</b>	<b>-3,15</b>

2012 yılında CAMELS değeri en yüksek çıkan banka Kuveyt Türk iken en düşük çıkan banka Bank Asya olmuştur. Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun yüksek çıkmasında Likidite Durumu (L) bileşeninin diğer katılım bankalara oranla daha yüksek not almış olmasının etkisi bulunmaktadır. CAMELS notu en düşük çıkan Bank Asya'nın ise Kuveyt Türk'ün aksine Likidite Durumu bileşeninden çok düşük puan almış olduğu gözlenmektedir. Bank Asya'nın Piyasa Riskine Duyarlılık bileşeni dışında diğer bileşenlerin tamamının negatif olduğu gözlenmektedir.

2012 yılı Sermaye Yeterliliği (C) açısından değerlendirildiğinde TFKB'nin dışında diğer katılım bankalarının negatif olduğu gözlenmektedir. TFKB'nin bu dönemde Sermaye Yeterliliği içerisindeki üç oranda da sektör ortalamasından daha iyi performans sergilemiş olması bu bileşendeki notunun pozitif olmasına neden olmuştur. Bu duruma neden olan şey ise TFKB'nin bu dönemde ödenmiş sermayesini 800.000 bin TL'den 1.650.000 bin TL'ye çıkarmış olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Bu dönemde Bank Asya'nın en düşük not almış olmasında ödenmiş sermayesinin özkaynaklara oranının sektör ortalamasının altında kalmış olması ve sermaye yeterlilik rasyosunun sektör ortalamasının altında olmasından kaynaklandığı gözlenmektedir. Diğer taraftan Bank Asya'nın bu dönemde özkaynakların aktife oranı bakımından Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ten daha iyi konumda olduğu gözlenmektedir.

2012 yılı Varlık Kalitesi (A) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı en yüksek olan banka Albaraka Türk iken en düşük olan bankanın Bank Asya'nın olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk'ün varlık kalitesinin yüksek olmasında duran aktiflerin toplam aktiflere oranının düşük olması ve net finansal varlıklarının toplam aktiflere oranını yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bank Asya'nın Varlık Kalitesinin en düşük çıkmış olmasındaki en temel iki neden olduğu, bunlardan ilkinin takipteki kredilerin toplam kredilere olan oranının çok yüksek olması ikincisinin ise net finansal varlıklarının toplam aktiflere oranının düşük olmasından kaynaklandığı gözlenmektedir.

2012 yılı Yönetim Kalitesi (M) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün pozitif, diğer iki bankanın ise negatif olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun pozitif çıkmasının en temel nedeni bu dönemdeki net takipteki kredilerin sektör ortalamasının çok altında olmasından kaynaklanmaktadır. Diğer taraftan Bank Asya ve TFKB'nin

başta net kanuni takip oranlarının yüksek olmasının yanı sıra diğer oranlarda da sektör ortalamalarından uzak olduğu gözlenmektedir.

2012 yılı Karlılık (E) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı tek negatif olan bankanın Bank Asya olduğu, Albaraka Türk'ün ise diğer üç katılım bankasının çok üzerinde not almış olduğu gözlenmektedir. Albara Türk'ün özkaynak karlılığı ve Vergi öncesi karlılığının diğer bankaların üzerinde olduğu gözlenmektedir. Aktif karlılığı açısından ise TFKB'nin bu dönemde en iyi banka olduğu gözlenmektedir. Karlılık bileşeninden en düşük notu alan Bank Asya'nın ise tüm oranlarda sektör ortalamasının çok gerisinde olduğu gözlenmektedir.

2012 yılı Likidite Durumu (L) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı en yüksek ve tek pozitif olan bankanın Kuveyt Türk en düşük olan bankanın ise Bank Asya olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk'ün Likit Aktiflerinin Kısa Vadeli yükümlülüklerini yerine getirme ve limit aktiflerin toplam aktiflere oranı açısından diğer katılım bankalarına karşı üstünlüğü olduğu gözlenmektedir.

2012 yılı Piyasa Riskine Duyarlılık (S) açısından değerlendirildiğinde Kuveyt Türk dışında diğer bankaların notunun pozitif olduğu gözlenmektedir.

#### 4.4.4. 2013 yılı analizi

**Tablo 27: 2013 yılı CAMELS Değerleri**

KISA AD	DEĞİŞKENLER	2013			
		ALBARAKA TÜRK	BANK ASYA	KUVEYT TÜRK	TFKB
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	0,34	-1,93	1,10	0,47
A	VARLIK KALİTESİ	3,13	-5,77	2,41	0,22
M	YÖNETİM KALİTESİ	2,79	-1,28	2,52	-4,08
E	KARLILIK	4,00	-6,44	0,51	1,85
L	LİKİDİTE DURUMU	-3,44	-3,25	6,31	0,37
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	-0,36	0,82	-1,13	0,67
	<b>TOPLAM</b>	<b>6,47</b>	<b>-17,84</b>	<b>11,72</b>	<b>-0,50</b>

2013 yılında CAMELS değeri en yüksek çıkan banka Kuveyt Türk iken en düşük çıkan banka Bank Asya olmuştur. Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun en yüksek çıkmasında Likidite Durumu (L) ve Sermaye Yeterliliği (C)'nin diğer katılım bankalarına oranla daha iyi olmasından kaynaklanmaktadır. CAMELS notu en düşük

çıkan Bank Asya'nın ise bu dönemde Piyasa Riskine Duyarlılık (S) dışındaki tüm CAMELS bileşeni notunun negatif olduğu gözlenmektedir.

2013 yılı Sermaye Yeterliliği (C) açısından değerlendirildiğinde CAMELS notu en yüksek çıkan bankanın Kuveyt Türk olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk'ün Sermaye Yeterliliği (C) notunun yüksek çıkmasının nedeni ise ödenmiş sermayenin 1.1 mio TL'den 1.7 mio TL'ye çıkarılmış olması tespit edilmiştir. Bu dönemdeki ödenmiş sermayesinin özkaynaklara oranı en düşük olan bankanın Bank Asya olduğu gözlenmektedir. 2013 yılında Özkaynaklar'ın toplam aktiflere oranı açısından sektörün en iyi bankası TFKB gözlenirken sermaye yeterlilik rasyosu en iyi bankanın Bank Asya gözlenmektedir.

2013 yılı Varlık Kalitesi (A) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı en yüksek olan Banka Albaraka Türk iken en düşük olan banka Bank Asya'nın olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk'ün varlık kalitesinin yüksek olmasında duran varlıkların aktif içerisinde en düşük paya sahip banka olmasının yanı sıra takipteki kredi oranlarının en düşük banka etkisi olduğu gözlenmektedir. Varlık kalitesi bileşeninden alınan puanlamada ikinci banka Kuveyt Türk bu dönemdeki Toplan Krediler / Toplanan Fonlar bileşeninin sektör ortalamasının altında olması nedeni ile Kuveyt Türk'ün plasman konusunda çok istekli olmadığı kanaatine varmamıza neden olmuştur. Diğer taraftan Kuveyt Türk ve Albaraka Türk'ün takipteki kredi oranlarının da diğer katılım bankalara oranla düşük olması bu iki bankanın kredi tahsis politikasında daha dikkatli olduğu izlenimi vermektedir. Bank Asya'nın bu dönemde takip oranlarının diğer bankalara oranla önceki dönemlerde olduğu gibi çok yüksek olması ve duran varlıkların aktif içerisindeki payının yüksek olması nedeni ile Varlık Kalitesi bileşeninin negatif çıkması ve sonuncu banka olmasına neden olmuştur.

2013 yılı Yönetim Kalitesi (M) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün pozitif, diğer iki bankanın ise negatif olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun pozitif çıkmasının en temel nedeni bu dönemdeki net takipteki kredilerin sektör ortalamasının çok altında olmasından kaynaklanmaktadır. TFKB ve Bank Asya'nın net kanuni takip oranlarının çok yüksek olması tıpkı önceki dönemlerde olduğu gibi kredi politikalarındaki olumsuz devam ettiği kanaatine varmamıza sebep olmuştur.

2013 yılı Karlılık (E) açısından değerlendirildiğinde Bask Asya dışında diğer katılım bankalarının CAMELS puanının pozitif çıktığı gözlenmektedir. Bank Asya dışındaki üç katılım bankasının bu dönem aktif karlılığı, özkaynak karlılığı ve VÖK öncesi kartın aktife oranının sektör ortalamasının üzerinde olması nedeni ile pozitif olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk'ün Özkaynak karlılığı açısından diğer bankalardan açık ara önde olduğu dikkatlerden kaçmamaktadır. Bu dönem tüm bileşenler açısından sektörün en kötüsü olan bankanın Bank Asya olduğu ve Karlılık Bileşeni'nden en düşük notu alan banka olduğu gözlenmektedir.

2011 yılı Likidite Durumu (L) açısından değerlendirildiğinde Kuveyt Türk ve TFKB'nin CAMELS puanının pozitif çıkmış olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk'ün Likit Aktiflerinin Kısa Vadeli yükümlülüklerini yetirme ve Likit aktiflerin toplam aktiflere oranla sektör ortalamasının üzerinde olması nedeni ile en yüksek notu almıştır. Bu dönemde Kuveyt Türk dışındaki tüm katılım bankalarının Likidite Bileşeninden çok düşük puanlar almış olduğu gözlenmektedir.

2013 yılı Piyasa Riskine Duyarlılık (S) açısından değerlendirildiğinde Bank Asya ve TFKB'nin CAMELS puanı notunun pozitif olduğu gözlenmektedir. Söz konusu dönemde bu bileşenden Bank Asya'nın en yüksek not alması YP Aktifler / YP Pasifler bileşeninin sektör ortalamaların üzerinde olmasından kaynaklanmaktadır. Katılım bankaları içerisinde Kuveyt Türk'ün Yabancı Para pozisyonu açısından diğer katılım bankalarından farklı bir politika sergilediği izlenimi edinilmiştir.

#### 4.4.5. 2014 yılı analizi

**Tablo 28: 2014 yılı CAMELS Değerleri**

KISA AD	DEĞİŞKENLER	2014			
		ALBARAKA TÜRK	BANK ASYA	KUVEYT TÜRK	TFKB
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	-1,69	-1,45	2,13	0,99
A	VARLIK KALİTESİ	7,81	-21,22	7,36	6,06
M	YÖNETİM KALİTESİ	0,64	-0,59	0,77	-0,83
E	KARLILIK	8,75	-28,84	9,67	10,63
L	LİKİDİTE DURUMU	-2,88	-0,27	5,04	-1,89
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	-0,55	1,50	-1,50	0,57
	<b>TOPLAM</b>	<b>12,48</b>	<b>-50,88</b>	<b>23,46</b>	<b>15,53</b>

2014 yılında CAMELS değeri en yüksek çıkan banka Kuveyt Türk iken en düşük çıkan banka önceki yıllarda olduğu gibi Bank Asya olmuştur. Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun yüksek çıkmasında Sermaye Yeterliliği (C), Yönetim Kalitesi (M) ve Likidite Durumu (L)'nin bileşenlerinden diğer katılım bankalara oranla daha yüksek not almış olmasının etkisi bulunmaktadır. CAMELS notu en düşük çıkan Bank Asya'nın ise bu dönemdeki tüm CAMELS bileşeni notunun negatif olduğu gözlenmesinin yanı sıra dönemi zara ile tamamlaması nedeni ile CAMELS notu -50,88 gibi çok düşük bir seviyede çıkmıştır.

2014 yılı Sermaye Yeterliliği (C) açısından değerlendirildiğinde Kuveyt Türk ve TFKB'nin pozitif diğer iki bankanın ise negatif olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk ve TFKB'nin notunun pozitif çıkmasındaki temel neden her iki bankanın da bu dönemde sermaye artışı yapmış olmasından kaynaklanmaktadır. Bu dönemde Albaraka Türk'ün en düşük not almış olmasında ödenmiş sermayesinin özkaynaklara oranının sektör ortalamasının altında kalmış olmasının olumsuz etkisi olduğu gözlenirken Sermaye yeterlilik rasyosu en güçlü olan Bank Asya'nın ödenmiş sermaye ve özkaynaklarının düşük olması nedeni ile sonucun negatif olduğu gözlenmektedir.

2014 yılı Varlık Kalitesi (A) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı en yüksek olan banka Albaraka Türk iken en düşük olan bankanın Bank Asya'nın olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk'ün varlık kalitesinin yüksek olmasında takipteki kredi oranı en az olan banka olması ve toplam kredilerin toplanan fonlara oranının düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Bank Asya'nın Varlık Kalitesinin en düşük çıkmış olmasındaki en temel iki neden olduğu, bunlardan ilkinin duran aktiflerin toplam aktifler içerisindeki payının çok yüksek olması ikincisinin ise takipteki kredilerin toplam kredilere olan oranının çok yüksek olmasından kaynaklandığı gözlenmektedir.

2014 yılı Yönetim Kalitesi (M) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün pozitif, diğer iki bankanın ise negatif olduğu gözlenmektedir. Albaraka Türk ve Kuveyt Türk'ün CAMELS notunun pozitif çıkmasının en temel nedeni bu dönemdeki net takipteki kredilerin sektör ortalamasının çok altında olmasından kaynaklanmaktadır. Bank Asya'nın net kanuni takip oranlarının çok yüksek olduğu gözlenmekte olup bunun nedeni daha önce kanuni takip başlatılmayan kredilerin (bankacılık tabiri ile yüzdürülen kredilerin) kanuni takip

statüsüne alınmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. TFKB'nin net takip oranının 4.19 çıkmış olması bu banka için endişe verici bir durum olarak değerlendirilmiştir.

2014 yılı Karlılık (E) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı tek negatif olan bankanın Bank Asya olduğu gözlenmektedir. Bank Asya'nın Karlılık bileşeninin çok düşük çıkmasının nedeni bu bankanın bu dönemde 813.470 TL zarar beyan etmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Bank Asya'nın dönemi zarar ile tamamlamış olması nedeni ile sektör ortalaması aşağı çekilmiş olunması nedeni ile diğer üç katılım bankasının bu bileşenden yüksek puan almış olduğu gözlenmektedir. Bu bilgiler ışığında karlılık bileşeninden en yüksek puan alan banka TFKB'dir.

2014 yılı Likidite Durumu (L) açısından değerlendirildiğinde CAMELS puanı tek pozitif çıkan bankanın Kuveyt Türk olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk'ün Likit Aktiflerinin Kısa Vadeli yükümlülüklerini yetirme konusunda diğer katılım bankalarına oranla çok yüksek olduğu gözlenmektedir. Bank Asya'nın Karlılık puanının düşük olmasına rağmen Likiditesinin Kuveyt Türk'ten sonra ikinci iyi banka olması ayrıca dikkat çekici bulunmuştur.

2014 yılı Piyasa Riskine Duyarlılık (S) açısından değerlendirildiğinde Bank Asya ve TFKB'nin CAMELS puanı notunun pozitif olduğu gözlenmektedir. Söz konusu dönemde bu bileşenden Bank Asya'nın en yüksek not alması Net Faiz Geliri / Toplam Aktifler bileşeninin sektör ortalamaların üzerinde olmasından kaynaklanmaktadır. Katılım bankaları içerisinde Kuveyt Türk'ün Yabancı Para pozisyonu açısından diğer katılım bankalarından farklı bir politika sergilediği izlenimi bu dönemde de edinilmiştir.

#### **4.5. Dinamik Analiz**

Dinamik analiz, birbirini izleyen dönemlerdeki finansal tabloların içinde bulunan kalemlerin zaman içerisinde göstermiş oldukları eğilimlerin saptanması şeklinde de tanımlanabilir. Bunun yanında dinamik analiz, bir olayın ya da bir modelin içerisinde yer alan değişkenlerin zaman içerisindeki değişimi ve değerleri belirlenerek sonuç çıkarılmasıdır. Çalışmamızın bu bölümünde Türkiye'de 2010 / 2014 yılları arasında faaliyet gösteren katılım bankalarının tarafımızca belirlenen CAMELS bileşenleri aracılığı ile banka bazında yıllara göre karşılaştırmalı analizi yapılacaktır.

**Tablo 29: Albaraka Türk Katılım Bankası 2010-2015 CAMELS Değerleri**

					ALBARAKA TÜRK				
SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2010 CAMELS DEĞERİ	2011 CAMELS DEĞERİ	2012 CAMELS DEĞERİ	2013 CAMELS DEĞERİ	2014 CAMELS DEĞERİ
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>		<b>-1,97</b>	<b>-2,15</b>	<b>-0,36</b>	<b>0,34</b>	<b>-1,69</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,50	-4,22	-5,35	-2,93	2,88	-2,83
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,30	-5,45	-3,58	-1,66	-1,54	0,67
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,20	1,81	0,31	3,16	0,02	-4,60
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,20</b>		<b>3,8</b>	<b>4,12</b>	<b>2,73</b>	<b>3,13</b>	<b>7,81</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	10,96	11,59	5,73	5,37	17,13
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,20	0,14	-0,93	0,70	0,16	0,45
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,30	3,02	5,24	4,91	8,16	20,52
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,10	4,32	2,97	1,90	0,71	-0,41
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	0,56	1,74	0,39	1,27	1,34
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,10</b>		<b>1,76</b>	<b>2,15</b>	<b>3,77</b>	<b>2,79</b>	<b>0,64</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,30	-8,85	-6,16	4,58	3,60	-17,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,20	3,85	2,64	-1,71	-1,66	5,27
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,20	-3,56	-3,17	7,49	-0,86	-10,36
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,30	26,13	28,22	27,33	26,83	29,13
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>		<b>-0,09</b>	<b>1,61</b>	<b>4,16</b>	<b>4,00</b>	<b>8,75</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	-3,02	1,93	5,79	8,36	-13,91
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,40	4,60	7,26	9,03	12,21	-21,84
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	-2,20	1,51	12,89	6,12	94,12
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,20</b>		<b>-3,39</b>	<b>3,02</b>	<b>-0,15</b>	<b>-3,44</b>	<b>-2,88</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,40	-5,08	3,55	-5,44	-3,31	-3,63
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,40	-11,94	8,97	1,43	-10,25	-8,24
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,20	0,06	2,60	3,27	-3,62	-2,54
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,10</b>		<b>1,29</b>	<b>-0,23</b>	<b>0,14</b>	<b>-0,36</b>	<b>-0,55</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,40	9,41	-1,07	1,69	-4,39	-0,43
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,30	0,84	-0,94	-0,89	1,47	-4,96
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,30	2,60	-0,27	0,62	-0,69	-0,12
<b>TOPLAM</b>					<b>1,39</b>	<b>8,52</b>	<b>10,29</b>	<b>6,47</b>	<b>12,08</b>



#### **4.5.1. Albaraka Türk Dinamik Analizi**

İnceleme dönemleri itibari ile Albaraka Türk'ün CAMELS puanının 2013 yılı hariç artış eğiliminde olduğu gözlenmektedir. 2013 yılındaki gerilemenin nedeni ise Likidite durumunun sektör ortalamasının gerisinde kalınmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

##### **4.5.1.1. Sermaye Yeterliliği Analizi**

Sermaye yeterliliğinin beş yıllık performansı incelendiği zaman 2013 yılı hariç tüm dönemlerde bu bileşenin negatif değer almış olduğu gözlenmektedir. 2013 yılında pozitif olmasının nedeni bu dönemde Albaraka Türk'ün Sermaye Yeterliliği rasyosunun diğer dönemlerden farklı olarak pozitif çıkmış olması (SYR'nin sektör ortalamasının üzerinde)'dan kaynaklandığı gözlenmektedir. Özkaynakların aktive oranı incelendiği zaman ise 2014 yılı hariç tüm dönemlerde sektör ortalamasının altında bir performans sergilediği gözlenmektedir. Ödenmiş sermayesinin Özkaynaklara olan oranı incelendiği zaman ise dalgalı bir performans sergilemiş olduğu gözlenmektedir. 2014 yılı hariç tüm dönemlerde Ödenmiş Sermaye / Özkaynak bileşenin sektör ortalamasının üzerinde performans sergilemiş olduğu 2014 yılında ise sektör ortalamasının altında kalarak Sermaye Yeterliliği bileşenin negatif olmasına sebep olunmuştur.

##### **4.5.1.2.Varlık Kalitesi Analizi**

Varlık kalitesinin inceleme dönemleri ile dalgalı bir seyir izlemiş olduğu gözlenmekte olup 2014 yılında maksimum seviyeye çıkmıştır. Bu bileşen içerisinde altı değişken bulunmakta olup bunlardan Takipteki Kredilerin Toplam Kredilere oranı ve Duran Aktiflerin Toplam Aktiflere oranı ağırlık bazında %55'e tekabül etmiş olduğu için bu iki değişkendeki artış ve azalışlar Varlık Kalitesi Bileşeni notunu aşağı veya yukarı doğru etkilemektedir. 2012 ve 2013 yıllarında duran aktiflerin toplam aktiflere oranının sektör ortalamasına yaklaşması ile bu değişkenden alınan not azalmış olup 2014 yılında sektör ortalamasının yükselmesi ve Albaraka Türk'ün bu dönemdeki oranının aşağı inmesi ile birlikte bu bileşenin notu son beş yıldaki en iyi seviyeye gelmesinde önemli katkısı olmuştur. Brüt takip oranları genel itibari ile

sektör ortalaması altında olan Albaraka Türk'ün kredi politikasındaki istikrarın bir göstergesi olup piyasada agresif bir yapı izlenmemesi ve kredi kullanılacak firma konusunda seçici davranıldığına bir göstergesidir.

#### **4.5.1.3.Yönetim Kalitesi Analizi**

Yönetim kalitesi incelendiği zaman varlık kalitesinde olduğu gibi istikrarlı bir durum olmadığı gözlenmektedir. Net takip oranlarının toplam kredilere oranı sektör ortalamasının her dönem çok altında olması Albaraka Türk'ün kredi politikası ile ilgili yukarıda ifade etmiş olduğumuz hususları doğrular niteliktedir. Yönetim kalitesi bileşeninden düşük puanlar alınmasının nedeninin Albaraka Türk'ün diğer katılım bankalarına kıyasla net karpayı gelirlerinin elde edilmesi konusunda daha geride olmasının olduğu gözlenmekte olup YK1, YK2 ve YK3 bileşenlerinden ilişki yönünde göre sektör ortalamasının altında veya üzerinde olunması durumunda bileşenden elde edilen puan olumlu veya olumsuz yönde etkilenmektedir.

#### **4.5.1.4. Karlılık Analizi**

Karlılık bileşeni içerisinde üç değişkene yer verilmiş olup Albaraka Türk'ün inceleme dönemlerin tamamında özkaynaklarının karlılığının sektördeki en iyi banka olduğu gözlenmiştir. 2014 yılında Bank Asya'nın zarar beyan etmesi ile diğer katılım bankalarının Karlılık bileşeninden almış oldukları puanlar artmıştır. Albaraka Türk'ün incelenen beş dönem içerisindeki bu bileşenden almış olduğu en yüksek not 8,75 seviyesine kadar çıkmıştır.

#### **4.5.1.5. Likidite Durumu Analizi**

Likidite durumu analizi kapsamında üç değişken dikkate alınmıştır. Albaraka Türk'ün 2011 yılı hariç bu bileşenin notunun negatif olduğu gözlenmektedir. Negatif çıkan dönemlerin tamamında bu değişkenlerin tamamında sektör ortalamasının altında kaldığı gözlenmektedir. Sonuç itibari ile Albaraka Türk'ün son beş yıllık dönem için sektördeki diğer bankalara oranda daha az likit olduğunu söyleyebiliriz.

#### **4.5.1.6. Piyasa Riskine Duyarlılık Analizi**

Bu bileşen kapsamında üç değişkene yer verilmiş olup Albaraka Türk'ün 2010 ve 2012 yıllarında bu bileşenden pozitif not aldığı diğer dönemlerde ise negatif not almış olduğu gözlenmektedir. Negatif sonuçlanan dönemlerde Albaraka Türk'ün sektör ortalamalarının altında diğer yıllarda ise sektör ortalamasının üzerinde performans göstermiş olduğu gözlenmektedir. Piyasa riskine duyarlılık bileşeni bazında değerlendirildiğinde dört katılım bankasının izlemiş oldukları politikalarının birbirinden farklı olduğu gözlenmiştir.



**Tablo 30: Bank Asya 2010-2015 CAMELS Değerleri**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	BANK ASYA				
					2010 CAMELS DEĞERİ	2011 CAMELS DEĞERİ	2012 CAMELS DEĞERİ	2013 CAMELS DEĞERİ	2014 CAMELS DEĞERİ
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>		<b>-2,27</b>	<b>-0,61</b>	<b>-1,84</b>	<b>-1,93</b>	<b>-1,45</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,50	-6,69	-2,57	-0,87	0,78	10,97
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,30	2,37	4,21	1,49	-0,43	-12,95
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,20	-4,77	-4,07	-7,99	-8,06	-3,83
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,20</b>		<b>-5,59</b>	<b>-7,82</b>	<b>-2,51</b>	<b>-5,77</b>	<b>-21,22</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	-20,6	-23,43	-0,91	-5,07	-46,46
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,20	0,38	1,01	1,47	1,58	0,17
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,30	-6,21	-19,09	-11,37	-22,41	-58,43
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,10	-0,97	2,99	-1,6	-1,88	-1,42
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	-0,55	-0,58	-0,14	-1,05	0,02
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,10</b>		<b>-1,82</b>	<b>-3,01</b>	<b>-2,98</b>	<b>-1,28</b>	<b>-0,59</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,30	14,16	14,55	5,52	-9,6	51,82
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,20	-6,91	-7,84	5,25	7,81	-16,3
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,20	6,22	6,35	-4,09	5,77	32,05
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,30	-31,71	-43,17	-36,44	-16,73	-73,48
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>		<b>-0,03</b>	<b>-2,77</b>	<b>-6,61</b>	<b>-6,44</b>	<b>-28,84</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,01	-4,83	-12,89	-14,87	37,69
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,40	-2,04	-10,05	-16,82	-16,71	42,11
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	0,81	-3,57	-14,34	-11,33	-272,06
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,20</b>		<b>-1,85</b>	<b>-3,65</b>	<b>-4,57</b>	<b>-3,25</b>	<b>-0,27</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,40	-3,80	-9,49	-8,92	-8,26	-4,04
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,40	-8,26	-11,71	-12,01	-9,95	-1,34
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,20	2,82	2,96	-1,93	1,94	4,04
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,10</b>		<b>-1,56</b>	<b>0,28</b>	<b>0,35</b>	<b>0,82</b>	<b>1,5</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,40	0,35	2,29	1,83	5,97	3,28
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,30	0,54	-1,10	0,44	0,52	10,17
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,30	-16,47	1,57	1,19	1,73	1,54
<b>TOPLAM</b>					<b>-13,13</b>	<b>-17,58</b>	<b>-18,16</b>	<b>-17,84</b>	<b>-50,88</b>

#### **4.5.2. Bank Asya Dinamik Analizi**

Bank Asya'nın CAMELS puanı incelendiği zaman incelenen tüm dönemlerde negatif olduğu ve katılım bankaları arasında en düşük notu alan banka olduğu gözlenmektedir. 2014 yılında CAMELS notu -50,88 çıkmış olduğu gözlenen bankanın bu dönemdeki notunun önceki dönemlerinde çok gerisinde olmasının temel nedeni ülkemizde yaşanan siyasi gelişmelerin çok büyük etkisi olduğu düşünülmektedir. 2014 yılında Bank Asya'nın zarar beyan etmiş olması ve önceki dönemlerde takip kodunda değerlendirilmeyen firmaların takip kodunda değerlendirilmesi ile CAMELS notu son beş yılın en düşük seviyesinde çıkmıştır.

##### **4.5.2.1. Sermaye Yeterliliği Analizi**

Bank Asya'nın sermaye yeterlilik analizi incelendiği zaman son beş yıllık dönemin tamamında bu bileşenden negatif not almış olduğu gözlenmektedir. 2012, 2013 ve 2014 yıllarında sermaye yeterlilik rasyosu sektör ortalamasının üzerinde olduğu gözlenen Bank Asya'nın diğer bileşenlerde yani Özkaynakların Aktife oranı ve Ödenmiş Sermayenin Özkaynaklara oranı bileşenlerinde sektör ortalamasının gerisinde olduğu gözlenmektedir. Sermaye Yeterliliğinin ağırlığı CAMELS puanlaması içerisinde %25 ile en yüksek paya sahip olup bu bileşenden gelen negatif değerler CAMELS notunu olumsuz yönde etkilemiştir.

##### **4.5.2.2. Varlık Kalitesi Analizi**

Bank Asya'nın Varlık kalitesi incelendiği zaman tüm dönemlerde negatif değer almış olduğu gözlenmektedir. Bu bileşende en dikkat çeken iki husus bulunmaktadır. Bunlardan ilki diğer katılım bankalara oranla Duran Varlıkların Aktif içerisindeki payının sektör ortalamasının çok üzerinde olması diğeri ise Brüt Takipteki kredilerin Toplam Kredilere olan oranının tüm dönemlerde sektör ortalamasının üzerinde olmasıdır. 2014 yılında bahsi geçen iki değişkenin sektördeki diğer bankaların oranlarından çok uzak olması nedeni ile son beş yılın en düşük CAMELS notunun çıkmasını önemli etkisi olmuştur.

#### **4.5.2.3.Yönetim Kalitesi Analizi**

Bank Asya'nın Yönetim Kalitesi bileşeninden tüm dönemlerde negatif puan almış olduğu gözlenmektedir. Tüm dönemlerde negatif çıkmasının en temel nedeni ise Net Takipteki Kredilerin Toplam Kredilere olan oranının tüm dönemlerde sektör ortalamasının üzerinde olmasıdır. 2010 – 2014 yılları arasında üç farklı genel müdürün görev yapmış olduğu Bank Asya'da kredi politikasında süreklilik olmamasına neden olmuştur. Ayrıca büyük montanlı kredilerin geri dönüşlerinin olmaması banka bilançosunu olumsuz yönde etkilemiştir.

#### **4.5.2.4. Karlılık Analizi**

Diğer bileşenlerde olduğu gibi karlılık bileşeninde de tüm dönemlerde negatif değerler alan Bank Asya'nın tüm dönemlerde Aktif Karlılığı, Özkaynak karlılığı ve VÖK öncesi karlılığın sektör ortalamasının altında olduğu gözlenmektedir. 2014 yılında zarar beyan edilmesi nedeni ile Karlılık bileşeninden son beş dönemdeki en düşük değeri alınmıştır.

#### **4.5.2.5. Likidite Durumu Analizi**

Bank Asya'nın incelenen dönemler itibari ile Likidite Durumu negatif olan tek katılım bankası olduğu gözlenmektedir. 2014 yılı likidite durumu son beş yıllık dönem içerisinde en iyi seviyede olmasına karşın diğer tüm rasyoların sektör ortalamasından çok uzak olduğu gözlenmektedir.

#### **4.5.2.6. Piyasa Riskine Duyarlılık Analizi**

Bank Asya'nın inceleme dönemleri itibari ile 2010 yılı hariç tek pozitif sonuç veren bileşeni Piyasa Riskine Duyarlılık Bileşeni olduğu gözlenmektedir. Yabancı Para ve Türk Para pozisyonları konusunda Türkiye Finans ve Bank Asya'nın benzer politika sergilemiş olduğu gözlenirken diğer iki katılım bankasının farklı politika belirlemiş olduğu gözlenmektedir.

**Tablo 31: Kuveyt Türk 2010-2015 CAMELS Değerleri**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	KUVEYT TÜRK				
					2010 CAMELS DEĞERİ	2011 CAMELS DEĞERİ	2012 CAMELS DEĞERİ	2013 CAMELS DEĞERİ	2014 CAMELS DEĞERİ
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>		<b>2,5</b>	<b>2,16</b>	<b>-0,88</b>	<b>1,1</b>	<b>2,13</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,50	5,39	7,09	0,47	0,68	0,30
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,30	1,26	-3,44	-4,47	-0,88	5,05
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,20	3,33	4,99	0,48	4,6	3,18
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,20</b>		<b>-0,06</b>	<b>1,24</b>	<b>1,22</b>	<b>2,41</b>	<b>7,36</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	9,10	7,24	3,35	4,26	17,38
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,20	-0,65	-1,09	-2,58	-1,85	-1,57
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,30	0,18	8,6	5,12	7,97	19,54
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,10	-8,95	-8,39	-1,15	0,34	0,11
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	0,03	-0,19	1,36	1,32	1,35
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,10</b>		<b>1,75</b>	<b>2,05</b>	<b>3,28</b>	<b>2,52</b>	<b>0,77</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,30	-5,81	-7,50	0,94	0,13	-16,72
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,20	3,31	3,59	-0,82	-0,81	5,52
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,20	-0,98	-2,54	5,48	0,12	-9,96
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,30	20,99	26,97	27,23	25,78	28,82
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>		<b>-1,07</b>	<b>-0,88</b>	<b>1,9</b>	<b>0,51</b>	<b>9,67</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	-2,01	-3,62	-0,26	0,62	-13,46
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,40	-3,97	0,21	6,26	2,23	-13,73
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	-1,16	-2,47	6,69	0,54	91,67
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,20</b>		<b>6,11</b>	<b>2,27</b>	<b>6,49</b>	<b>6,31</b>	<b>5,04</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,40	4,67	7,03	15,67	11,35	12,09
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,40	32,62	12,57	17,71	22,52	13,26
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,20	-6,77	-8,27	-0,95	-2,3	-0,18
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,10</b>		<b>-0,36</b>	<b>-0,45</b>	<b>-1,05</b>	<b>-1,13</b>	<b>-1,5</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,40	-7,16	-0,87	-4,55	-6,40	-9,35
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,30	-1,91	-1,42	-2,81	-2,17	-2,23
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,30	5,46	-2,26	-3,18	-2,76	-3,46
<b>TOPLAM</b>					<b>8,86</b>	<b>6,38</b>	<b>10,96</b>	<b>11,72</b>	<b>23,46</b>

### **4.5.3. Kuveyt Türk Dinamik Analizi**

İnceleme dönemleri itibari ile 2011 yılındaki düşüş dikkate alınmazsa CAMELS notu gelişimi gösteren tek katılım bankası Kuveyt Türk katılım bankasıdır. Piyasa Riskine Duyarlılık bileşeni dışında diğer bileşenlerdeki değişkenlerin yaklaşık %85'nden pozitif değer alan Kuveyt Türk'ün 2011 yılı dışında tüm katılım bankalar arasında birinci sırada olduğu gözlenmektedir.

#### **4.5.3.1. Sermaye Yeterliliği Analizi**

2011 yılı dışında tüm dönemlerde Sermaye Yeterliliği bileşeni pozitif olan Kuveyt Türk'ün tüm dönemlerdeki Sermaye Yeterlilik Rasyosu'nun sektör ortalamasının üzerinde olduğu gözlenmektedir. 2013 ve 2014 yıllarında sermaye artışına giden Kuveyt Türk'teki bu olumlu gelişmenin Sermaye Yerliliği bileşenine de olumlu etkisi olduğu gözlenmektedir.

#### **4.5.3.2.Varlık Kalitesi Analizi**

Varlık kalitesi açısından değerlendirildiği zaman 2010 yılı hariç tüm dönemlerde pozitif değer alındığı gözlenmektedir. Bu bileşenin pozitif çıkmasında iki temel neden bulunmaktadır. Bunlardan ilki Kuveyt Türk'ün Brüt Takipteki Kredilerinin Toplam Kredilere olan oranının sektör ortalamasının altında olması diğer ise Duran Varlıkları Toplam Aktifler içerisindeki yerinin sektör ortalamasının altında olmasından kaynaklanmaktadır.

#### **4.5.3.3.Yönetim Kalitesi Analizi**

Yönetim kalitesi bileşeni bazında değerlendirildiği zaman Kuveyt Türk'ün tüm dönemlerde pozitif değer alan ikinci banka olduğu gözlenmektedir. Yönetim Kalitesi Bileşenin pozitif çıkmasındaki en temel faktör Net Takipteki Kredilerin Toplam Kredilere olan oranının sektör ortalamasının altında olması olduğu gözlenmektedir. Gerek Brüt Takipteki Kredilerin gerekse Net Takipteki Kredilerin



Toplam Kredilere oranı düşük seviyede olan Kuveyt Türk'ün tıpkı reklamlarda slogan olarak kullanmış olduğu "Sağlam Bankacılık" sözü ile uyumuş olduğu izlenimi vermektedir.

#### **4.5.3.4. Karlılık Analizi**

2010 ve 2011 yıllarında negatif değer almış olduğu gözlenen Kuveyt Türk'ün 2013 yılında tekrar gerilemiş olduğu gözlenmektedir. 2014 yılında 9.67 gibi yüksek bir not almış olmasında ise Bank Asya'nın bu dönemde zarar beyan etmiş olması nedeni ile sektör ortalamasının aşağı çekilmesinden kaynaklanmaktadır.

#### **4.5.3.5. Likidite Durumu Analizi**

Likidite durumu incelendiği zaman dört katılım bankası arasında en iyi durumda olan bankanın Kuveyt Türk olduğu gözlenmektedir. Ayrıca tüm dönemlerde pozitif değer alan tek katılım bankası olma özelliğine sahiptir.

#### **4.5.3.6. Piyasa Riskine Duyarlılık Analizi**

Likidite Durumu tüm dönemlerde tek katılım bankası konumunda olan Kuveyt Türk'ün Piyasa Riskine Duyarlılık bileşeninde ise tüm dönemlerde negatif değer alan tek katılım bankası olduğu gözlenmektedir. Kuveyt Türk katılım bankası yöneticilerinin Türk Parası / Yabancı Para pozisyonu konusunda diğer katılım bankaları yöneticileri ile farklı düşünmüş oldukları ve bu çerçevede pozisyon almış olduğu gözlenmektedir.

**Tablo 32: TFKB 2010-2015 CAMELS Değerleri**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	TFKB				
					2010 CAMELS DEĞERİ	2011 CAMELS DEĞERİ	2012 CAMELS DEĞERİ	2013 CAMELS DEĞERİ	2014 CAMELS DEĞERİ
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>		<b>1,74</b>	<b>0,58</b>	<b>3,06</b>	<b>0,47</b>	<b>0,99</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,50	5,49	0,75	3,32	-4,41	-8,43
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,30	1,84	2,81	4,59	2,85	7,14
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,20	-0,37	-1,24	4,34	3,44	5,26
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,20</b>		<b>1,83</b>	<b>2,45</b>	<b>-1,47</b>	<b>0,22</b>	<b>6,06</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	0,49	4,71	-8,24	-4,63	11,98
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,20	0,14	1,01	0,41	0,11	0,96
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,30	2,93	5,14	1,33	6,38	18,37
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,10	5,62	2,4	0,78	0,8	1,71
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	-0,05	-0,97	-1,61	-1,54	-2,72
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,10</b>		<b>-1,69</b>	<b>-1,21</b>	<b>-4,07</b>	<b>-4,08</b>	<b>-0,83</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,30	0,51	-1,07	-11,15	5,6	-17,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,20	-0,25	1,61	-2,73	-5,34	5,5
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,20	-1,87	-0,74	-8,8	-5,03	-11,73
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,30	-15,32	-11,92	-18,02	-36,03	15,48
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>		<b>1,11</b>	<b>2,02</b>	<b>0,53</b>	<b>1,85</b>	<b>10,63</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	3,62	6,28	7,11	5,58	-9,42
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,40	1,45	2,55	1,56	2,27	-6,45
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	2,31	4,67	-5,14	4,5	86,76
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,20</b>		<b>-0,87</b>	<b>-1,64</b>	<b>-1,77</b>	<b>0,37</b>	<b>-1,89</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,40	4,21	-1,08	-1,31	0,21	-4,45
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,40	-12,43	-9,83	-7,13	-2,34	-3,7
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,20	3,87	2,69	-0,43	3,96	-1,3
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,10</b>		<b>0,63</b>	<b>0,41</b>	<b>0,56</b>	<b>0,67</b>	<b>0,57</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,40	-2,59	-0,34	1,02	4,84	6,51
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,30	0,52	3,46	3,25	0,17	-2,89
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,30	8,32	0,96	1,36	1,72	2,03
<b>TOPLAM</b>					<b>2,74</b>	<b>2,61</b>	<b>-3,15</b>	<b>-0,5</b>	<b>15,53</b>

#### **4.5.4. Türkiye Finans Dinamik Analizi**

İnceleme dönemleri itibari ile istikrarlı çizgisi olmadığı gözlenmektedir. 2011 yılında önceki yıla oranda kısmi de olsa düşüş olan bankanın 2012 yılında -3,15 ile inceleme dönemleri içerisinde en kötü dönemi geçirmiş olduğu gözlenirken bu kötü performansın Yönetim Kalitesindeki negatif notun etkisi olduğu gözlenmektedir. 2013 yılında da Yönetim Kalitesinden düşük not alındığı gözlenirken Karlılıktaki ve Varlık Kalitesindeki olumlu gelişmenin -3,15 seviyesinden -0,5 seviyesine gerilemesine neden olmuştur. 2014 yılındaki 15.53'lük değer Bank Asya'nın bu dönemde diğer dönemlerin çok üzerinde kötü performans göstermiş olmasından kaynaklanmaktadır.

##### **4.5.4.1. Sermaye Yeterliliği Analizi**

CAMELS notundaki istikrarsızlık Sermaye Yeterliliği bileşeninde de bulunmakta olup özellikle 2013 ve 2014 yıllarındaki düşük performans dikkat çekici bulunmuştur. 2013 ve 2014 yıllarında Sermaye Yeterlilik Rasyosu sektör ortalamasının altında olduğu görülen Türkiye Finans'ın 2012 yılındaki en yüksek değere ulaşmasının nedeni bu dönemde sermayenin arttırılmış olmasından kaynaklanmaktadır. 2013 ve 2014 yılında da az da olsa sermaye artışı yapılmış olmasına karşın Sermaye Yeterlilik Rasyosu'nun sektörün çok altında olması nedeni ile bu bileşenden düşük bir puan alınmıştır.

##### **4.5.4.2. Varlık Kalitesi Analizi**

Türkiye Finans'ın Varlık Kalitesinin 2012 yılı hariç diğer dönemlerde pozitif olduğu gözlenmekte olup 2012 yılındaki düşüşün nedeni Duran Varlıkların Aktif içerisindeki payının sektör ortalamasıdır. 2013 yılında da Duran Varlıkların Aktif içerisindeki payı yüksek olduğu gözlenirken bu dönemdeki Brüt Takipteki Kredilerin Toplam Kredilere olan oranının önceki döneme oranla azalmış olması Varlık Kalitesinin pozitif çıkmasına neden olmuştur. Türkiye Finans'ın Varlık kalitesi ile ilgili dikkat çeken diğer bir husus ise Toplam Kredilerin Toplam Aktifler ve Toplanan Fonlara oranının tüm dönemlerde sektör ortalamalarının üzerinde

performans sergilemiş olmasıdır. Bu durumun ise 2010 yılındaki başta Genel Müdür olmak üzere üst düzey yönetim değişikliğinin Türkiye Finans'ın kredi politikasındaki değişiklikten kaynaklandığı düşünülmektedir.

#### **4.5.4.3.Yönetim Kalitesi Analizi**

İnceleme dönemleri itibari ile Yönetim Kalitesi bileşeni tüm dönemlerde negatif olan ikinci bankanın Türkiye Finans olduğu gözlenmektedir. Bu bileşende incelenen dört değişkenin yaklaşık tüm dönemlerdeki değerlerinin negatif olduğu gözlenirken Net Takipteki Kredilerin Toplam Krediler olan oranın 2014 yılı dışında (bu dönemdeki Bank Asya'nın sektör ortalamasını yukarı çekmesi dikkatlerden kaçmamalıdır) sektör ortalamasının üzerinde olduğu gözlenmektedir. Türkiye Finans'ın Net Karpayı Gelirlerinin Toplam Aktiflere ve Toplam Faaliyet Gelirlerine olan oranı performansının CAMELS notunu olumsuz yönde etkilediği gözlenmekte ayrıca Türkiye Finans'ın Kar Payı Dışı Gelir elde etme konusunda başarılı olmadığı gözlenmektedir.

#### **4.5.4.4. Karlılık Analizi**

Karlılık Analizi bileşeni tüm dönemlerde pozitif olan Türkiye Finans'ın 2012 yılındaki düşüş göstermiş olduğu ve bu düşüşün Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Karlılığın bu dönemde sektör ortalamasının çok altında olmasından kaynaklandığı gözlenmektedir. Türkiye Finans'ın Aktif Karlılığı ve Özkaynak Karlılığı tüm dönemler için olumlu olarak değerlendirilmiştir.

#### **4.5.4.5. Likidite Durumu Analizi**

İnceleme dönemleri içerisinde sadece 2013 yılında Likidite Durumu bileşeni pozitif olan Türkiye Finans'ın Albaraka Türk'ten sonra ikinci kötü katılım bankası olduğu gözlenmektedir. Likidite Durumunun negatif çıkmasındaki en önemli etkeni Türkiye Finans'ın Likit Aktiflerinin Kısa Vadeli Yükümlülüklerini yerine getirme

konusunda Bank Asya'dan sonra kötü performans sergileyen ikinci banka olduğu gözlenmekte olup tarafımızca olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

#### **4.5.4.6. Piyasa Riskine Duyarlılık Analizi**

İnceleme dönemleri itibari ile tüm dönemlerde Piyasa Riskine Duyarlılık Bileşeninden pozitif değer alan tek Katılım Bankası Türkiye Finans'tır. 2010 ve 2011 yıllarında YP Aktif / YP Pasif değişimi sektör ortalamasının üzerinde olan bankanın diğer iki değişimde sektör ortalamasının üzerinde olması nedeni ile pozitif değer alınmıştır.



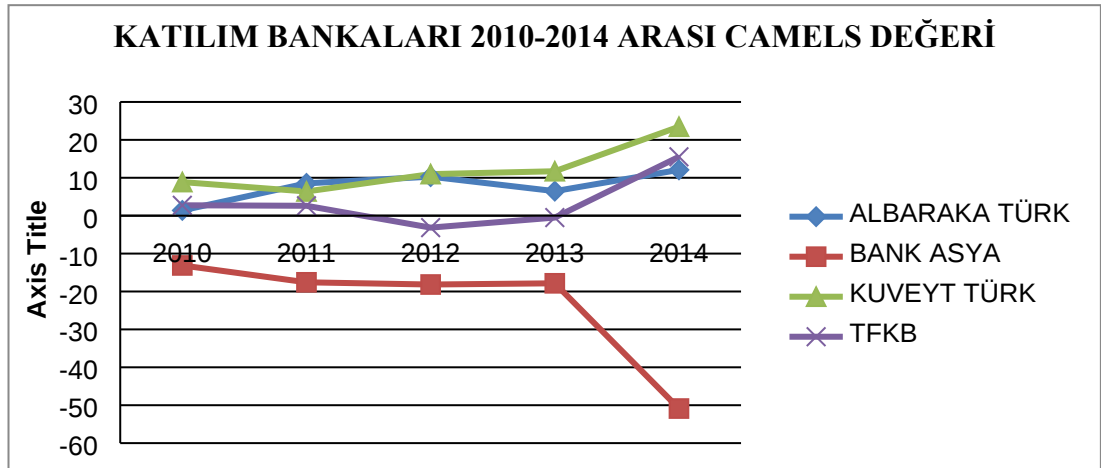
## GENEL DEĞERLENDİRME

Yapılan analizde 2010 – 2014 yılları arasında Türkiye’de faaliyet gösteren dört katılım bankası altı bileşenden 21 değişkenden oluşan bir değerlendirmeye tabi tutulmuş olup aşağıda bulunan tablo ve grafikten de anlaşılacağı üzere 2011 yılı hariç tüm dönemlerde en yüksek CAMELS notuna sahip olan katılım bankasının Kuveyt Türk olduğu gözlenmektedir. İkinci sırada Albaraka Türk’ün, üçüncü sırada Türkiye Finans’ın son sırada ise Bank Asya’nın olduğu gözlenmektedir. Bank Asya’nın sonuncu banka olmasının yanı sıra tüm dönemlerdeki CAMELS notunun negatif çıkmış olması ayrıca dikkate çekici olarak değerlendirilmiştir.

**Tablo 33: Katılım Bankalarının 2010-2015 arası toplam CAMELS Değerleri**

		2010	2011	2012	2013	2014
1	KUVEYT TÜRK	8,86	6,38	10,96	11,72	23,46
2	ALBARAKA TÜRK	1,39	8,52	10,29	6,47	12,08
3	TFKB	2,74	2,61	-3,15	-0,5	15,53
4	BANK ASYA	-13,13	-17,58	-18,16	-17,84	-50,88

**Şekil 6: Katılım Bankaları 2010-2014 Arası CAMELS Değerleri Grafiği**



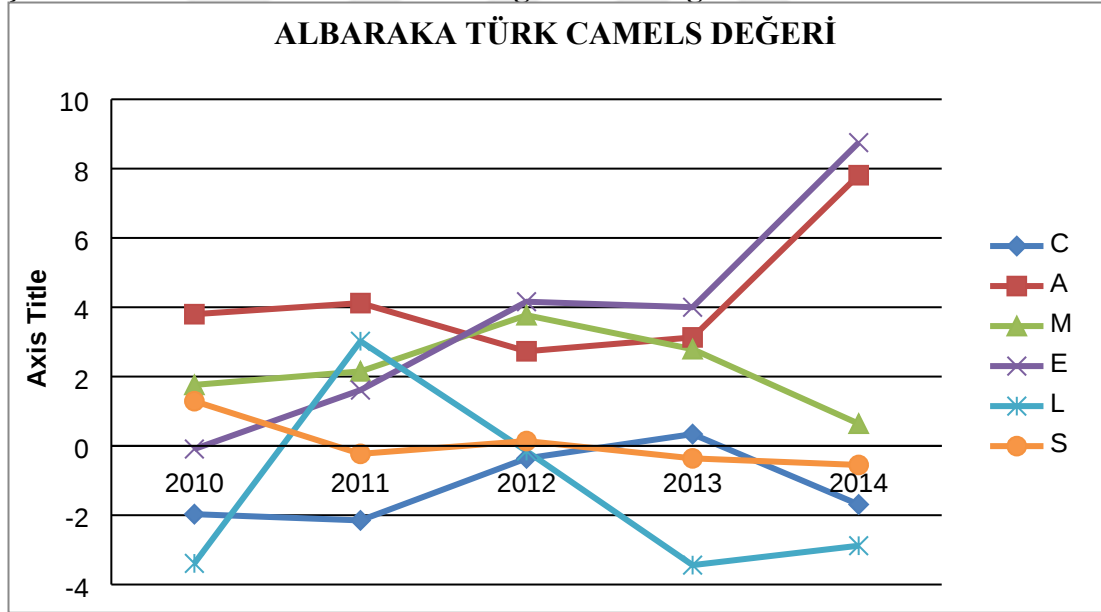
İnceleme dönemleri içerisinde 2014 yılı CAMELS puanlarının önceki yıllara oranla çok yüksek veya çok düşük çıkmış olmasının sebebi bu dönemde Bank Asya’nın zarar beyan etmesinden kaynaklandığı gözlenmektedir. Bank Asya’nın 2014 yılı rasyolarının sektördeki diğer katılım bankalarının çok gerisinde olması bu dönemdeki sektör ortalamasını da olumsuz yönde etkilemiş ve diğer katılım bankalarının CAMELS notlarının önceki dönemin üzerinde çıkmıştır.

#### 4.6.1. Albaraka Türk

Tablo 34: Albarak Türk CAMELS bileşenlerinin seyri

KISA AD	DEĞİŞKENLER	ALBARAKA TÜRK				
		2010 CAMELS DEĞERİ	2011 CAMELS DEĞERİ	2012 CAMELS DEĞERİ	2013 CAMELS DEĞERİ	2014 CAMELS DEĞERİ
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	-1,97	-2,15	-0,36	0,34	-1,69
A	VARLIK KALİTESİ	3,8	4,12	2,73	3,13	7,81
M	YÖNETİM KALİTESİ	1,76	2,15	3,77	2,79	0,64
E	KARLILIK	-0,09	1,61	4,16	4,00	8,75
L	LİKİDİTE DURUMU	-3,39	3,02	-0,15	-3,44	-2,88
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	1,29	-0,23	0,14	-0,36	-0,55
TOPLAM		1,39	8,52	10,29	6,47	12,08

Şekil 7: Albaraka Türk CAMELS Değerleri Grafiği



CAMELS analizi kapsamında ilk değerlendirmeye tabi tutmuş olduğumuz ilk banka aynı zamanda Türkiye’de katılım bankacılığı yapmak için kurulan Albaraka Türk’ün tüm dönemlerde CAMELS notunun pozitif çıkmış olduğu ve 2011 yılı CAMELS puanı ne yüksek olan banka olduğu gözlenmektedir. Varlık Kalitesi ve Yönetim Kalitesi bileşeninden tüm dönemlerde, Karlılık bileşeninde ise 2010 yılı hariç tüm dönemlerde pozitif değer aldığı gözlenmektedir. Tüm dönemlerdeki

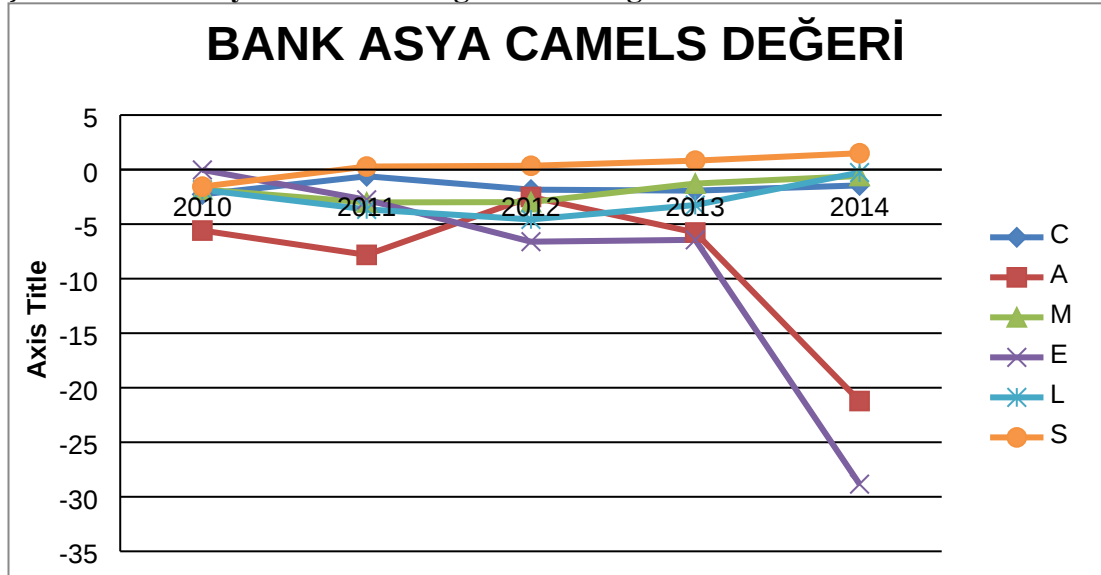
CAMELS notunun pozitif çıkmasında Yönetim Kalitesi ve Varlık Kalitesinin yüksek puanlar alınmış olmasından kaynaklandığı gözlenmektedir.

#### 4.6.2. Bank Asya

**Tablo 35: Bank Asya CAMELS bileşenlerinin seyri**

KISA AD	DEĞİŞKENLER	BANK ASYA				
		2010 CAMELS DEĞERİ	2011 CAMELS DEĞERİ	2012 CAMELS DEĞERİ	2013 CAMELS DEĞERİ	2014 CAMELS DEĞERİ
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	-2,27	-0,61	-1,84	-1,93	-1,45
A	VARLIK KALİTESİ	-5,59	-7,82	-2,51	-5,77	-21,22
M	YÖNETİM KALİTESİ	-1,82	-3,01	-2,98	-1,28	-0,59
E	KARLILIK	-0,03	-2,77	-6,61	-6,44	-28,84
L	LİKİDİTE DURUMU	-1,85	-3,65	-4,57	-3,25	-0,27
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	-1,56	0,28	0,35	0,82	1,5
<b>TOPLAM</b>		<b>-13,13</b>	<b>-17,58</b>	<b>-18,16</b>	<b>-17,84</b>	<b>-50,88</b>

**Şekil 8: Bank Asya CAMELS Değerleri Grafiği**



Çalışmamız kapsamında değerlendirilen ve tek yerli sermayeli olan katılım bankası olan Bank Asya'nın inceleme dönemlerinin tamamının CAMELS notunun negatif olduğu ve 2010 – 2014 yılları arasında ülkemizde faaliyet gösteren katılım bankaları arasında en kötü performans sergileyen banka olduğu gözlenmektedir. Bank



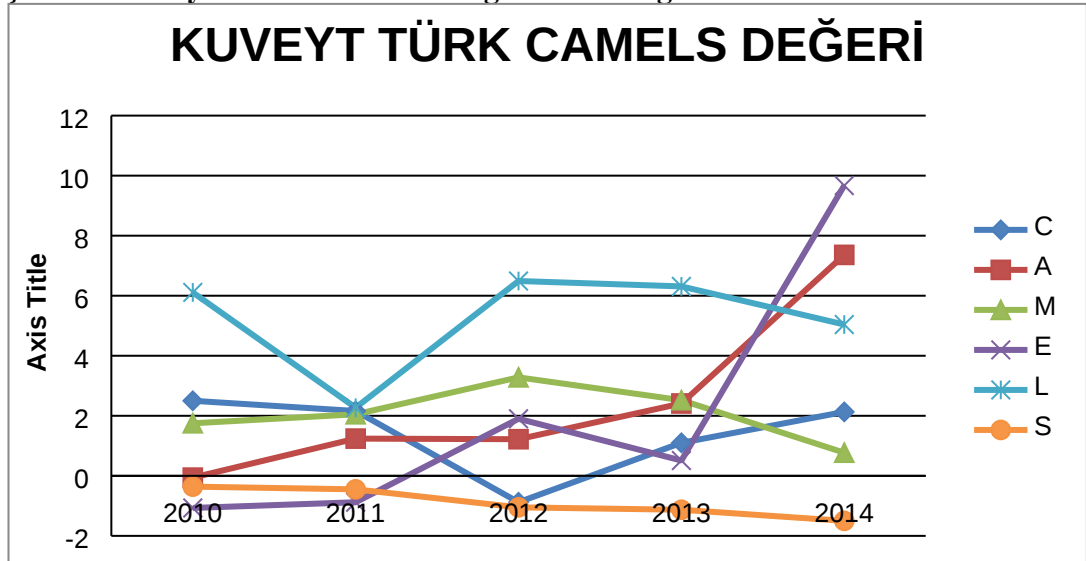
Asya'nın 2014 yılı notunun son beş yılın en düşük seviyede çıkmış olmasında bankanın pay sahipleri ile mevcut siyasi irade arasında yaşanan fikir ayrılıklarının etkisi olduğu düşünülmektedir. 2014 yılında zarar beyan eden Bank Asya'nın rasyoları da sektör ortalamasının çok altındadır.

#### 4.6.3. Kuveyt Türk

**Tablo 36: Kuveyt Türk CAMELS bileşenlerinin seyri**

KISA AD	DEĞİŞKENLER	KUVEYT TÜRK				
		2010 CAMELS DEĞERİ	2011 CAMELS DEĞERİ	2012 CAMELS DEĞERİ	2013 CAMELS DEĞERİ	2014 CAMELS DEĞERİ
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	2,5	2,16	-0,88	1,1	2,13
A	VARLIK KALİTESİ	-0,06	1,24	1,22	2,41	7,36
M	YÖNETİM KALİTESİ	1,75	2,05	3,28	2,52	0,77
E	KARLILIK	-1,07	-0,88	1,9	0,51	9,67
L	LİKİDİTE DURUMU	6,11	2,27	6,49	6,31	5,04
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	-0,36	-0,45	-1,05	-1,13	-1,5
<b>TOPLAM</b>		<b>8,86</b>	<b>6,38</b>	<b>10,96</b>	<b>11,72</b>	<b>23,46</b>

**Şekil 9: Kuveyt Türk CAMELS Değerleri Grafiği**



Çalışmamız kapsamında değerlemeye almış olduğumuz üçüncü banka Kuveyt Türk olup 2010 – 2014 yılları arasında ülkemizde faaliyet gösteren Katılım Bankaları arasında CAMELS puanı her dönem pozitif olan ve 2011 yılı hariç tüm dönemlerde

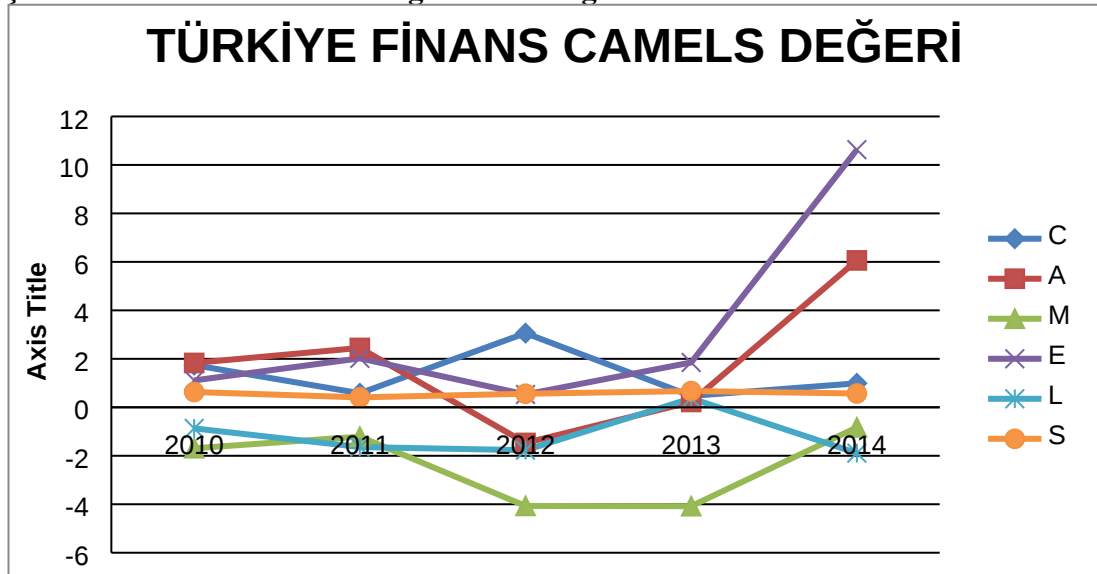
en yüksek notu alan katılım bankasıdır. Kuveyt Türk'ün tüm dönemlerde pozitif ve yüksek değerlere sahip olmasında Yönetim Kalitesi ve Likidite Durumu bileşenlerinden tüm dönemlerde pozitif değer alınmasının etkisi olduğu gözlenmektedir. Piyasa riskine duyarlılık bileşeninden tüm dönemlerde negatif not alan Kuveyt Türk'ün YP / TP pozisyonu konusunda diğer katılım bankalarından farklı bir politika izlemiş olduğu kanaati edinilmiştir.

#### 4.6.4. Türkiye Finans

**Tablo 37: TFKB CAMELS bileşenlerinin seyri**

KISA AD	DEĞİŞKENLER	TFKB				
		2010 CAMELS DEĞERİ	2011 CAMELS DEĞERİ	2012 CAMELS DEĞERİ	2013 CAMELS DEĞERİ	2014 CAMELS DEĞERİ
C	SERMAYE YETERLİLİĞİ	1,74	0,58	3,06	0,47	0,99
A	VARLIK KALİTESİ	1,83	2,45	-1,47	0,22	6,06
M	YÖNETİM KALİTESİ	-1,69	-1,21	-4,07	-4,08	-0,83
E	KARLILIK	1,11	2,02	0,53	1,85	10,63
L	LİKİDİTE DURUMU	-0,87	-1,64	-1,77	0,37	-1,89
S	PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK	0,63	0,41	0,56	0,67	0,57
<b>TOPLAM</b>		<b>2,74</b>	<b>2,61</b>	<b>-3,15</b>	<b>-0,5</b>	<b>15,53</b>

**Şekil 10: TFKB CAMELS Değerleri Grafiği**



Çalışmamız kapsamında 2010 – 2014 yılları arasında ülkemizde faaliyet gösteren son katılım bankası ise Türkiye Finans'tır. 2012, 2013 yıllarında negatif değer dışında diğer dönemlerde CAMELS notunun pozitif olduğu gözlenmektedir. Türkiye Finans'ın inceleme dönemleri itibari ile Sermaye, Karlılık ve Piyasa Riskine duyarlılık bileşenlerinden pozitif değer almasından kaynaklandığı gözlenmektedir. 2014 yılındaki değer önceki yıllara oranla çok yüksek çıkmasının nedeni Bank Asya'nın bu dönemdeki rasyolarının çok düşük olması nedeni ile 2014 yılı referans değerlerimin çok yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

## SONUÇ

Türk bankacılık sektöründe faaliyet gösteren üç tip banka bulunmaktadır. Bunlardan ilki mevduat bankaları ikincisi yatırım/kalkınma bankaları ve üçüncüsü katılım bankalarıdır. Katılım bankaları tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de işlemlerini faizsiz finans ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Katılım bankaları toplamış oldukları fonları İslami esaslara uygun şekilde reel sektörün finansmanı için kullanmaktadır. Burada yapılan işlemin temelinde ticari bir faaliyet bulunmakta olup katılım bankaları bu ticarete aracı konumundadır. Müşterisinin almaya karar vermiş olduğu emtia'nın bedeli peşin olarak satıcıya ödeyen katılım bankaları emtia bedelinin üzerine kar payı koyarak müşterisine tekrar satmaktadır. Aradaki farka faizsiz bankacılık dilinde vade farkı adı verilmektedir.

Katılım bankalarının ortaya çıkışında sosyal, dini, politik ve ekonomik nedenlerin etkili olduğu gözlenmektedir. İlk faizsiz bankacılık denemeleri 1963 yılında başlamış olup pratiğe aktarılması 1975 yılında aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 19 ülke tarafından kurulan İslam Kalkınma Bankası ile olmuştur. Özellikle 1970'li yıllardaki petrol fiyatlarındaki artış sonrası Körfez bölgesinde bulunan ülkeler petrol gelirinden elde etmiş oldukları paraları Avrupa ülkelerinde bulunan faizli bankalarda tutmak istememeleri nedeniyle arayış içerisine girmişlerdir. İslam âlimlerinin uzun süre yapmış oldukları çalışmalar sonucunda İslami esaslara uygun şekilde faaliyet göstermek amacı ile faizsiz finans sistemi kurulmuştur.

Büyük çoğunluğu İslam inancına sahip olan ülkemizde de benzer ihtiyaç hasıl olmuş ve 1983 yılında yayınlanan Kanun Hükmündeki Kararname ile "Özel Finans

Kurumları” kurulmuştur. 2001 krizinin ardından Özel Finans Kuruluşları, TMSF güvence fonu kapsamına alınmış ve 2006 yılında 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nda yapılan değişiklikle “Katılım Bankaları” olarak yeniden isimlendirilmiştir.

Katılım bankacılığının temel esası yapılacak tüm işlemlerin İslami usullere uygun olarak yapılması olup İslami esasların dışında fon kullandırımı yapması söz konusu değildir. Katılım bankaları İslami esaslara göre belirlenmiş emtiaların alımı konusunda devreye girer ve uygulama gereği ticaretin başında olması gerekir. İşleyiş ile ilgili kısa bir örnek vermek gerekirse inşaat sektöründe faaliyet gösteren Ahmet Bey’in devam eden projeleri için yaklaşık 500.000 TL tutarında demir alımı yapması gerekmektedir. Ancak demir alımı için nakit parası bulunmadığı için bu ödemeyi bankadan kredi kullanarak yapmak istemektedir. Ahmet Bey öncelikle kredi limiti bulunan katılım bankasındaki müşteri temsilcisine demir alımı yapmak istediğini söyler ve kredi kullanıp kullanamayacağını sorar. Kredi kullanımı konusunda engel olmadığını öğrenir ve bunun üzerine demir ticareti yapan firmadan alacağı demirlerin proforma faturasını veya faturasını temin ederek katılım bankasına gönderir. Katılım bankası ve Ahmet Bey kredi oranı ve kaç ay vadeli kredi kullanacağı konusunda mutabakatı sağladıktan sonra banka demir alımı için gerekli olan bedeli satıcının banka hesabına EFT / Havale yapar. Para transferi sonrasında satıcı demirleri Ahmet Bey’in istemiş olduğu adrese sevkiyatı yapar. Ahmet Bey almış olduğu demirler ile inşaat faaliyetlerini sürdürür. Burada yapılan işlem demir’in Ahmet Bey adına peşin fiyatına alınması ve daha sonra Ahmet Bey’e vadeli olarak satılması işlemidir. Ahmet bey’in 500.000 TL’yi 12 ay vadeli eşit taksitli olarak geri ödeyeceğini kabul edersek toplamda ödeyeceği tutar (aylık 1,05 kar payı oranı ile) 536.551 TL olacaktır. İşte buradaki 36.551 TL’lik fark katılım bankacılığı açısından alım – satım işlemlerinden doğan kar payı / vade farkı olarak adlandırılmaktadır.

Burada dikkat edilecek dört temel husus bulunmaktadır. Bunlardan ilki katılım bankasının ticaret sürecinin sonlanmadan sürece dahil olması, ikincisi fonlamaya konu emtia’nın İslami esaslara uygun olması, üçüncüsü alım satıma konu ürünün faturalı bir ürün olması ve sonuncusu ise emtia alımı için yapılacak olan ödemenin müşterinin değil satıcının banka hesabına yapılmasıdır.

Katılım bankalarının bu şekilde fatura fonlama işlemi ve paranın müşterinin değil satıcının hesabına yapılıyor olmasının reel sektörü geliştirici etkisinin yanı sıra kayıt dışı ticaretin azaltılmasında önemli etkisi bulunmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılım bankacılığının ülke ekonomisine olan katkılarını şu şekilde özetleyebiliriz;

- Katılım bankaları elinde ihtiyaç fazlası parası olan ve faiz hassasiyeti olan kişi veya kuruluşların fonlarını toplayarak yine İslami usullere göre kredi kullandırımı yaparak reel sektöre destek olur,
- Katılım bankaları, reel sektöre vermiş olduğu destek ile reel sektörde faaliyet gösteren firmaların üretim, yatırım, iç – dış ticaretlerinin, istihdamın artması konusunda çalışmalar yapmaktadır.
- Katılım bankalarında yapılan tüm işlemlerin faturaya dayandığı için ticari faaliyetler kayıt altına alınmakta ve böylelikle kayıt dışı ticaret önlenmektedir. Kayıt dışı ticaretin azalması firmaların reel ticaret hacimleri ve beraberinde vergi gelirlerinin artması konusunda önemli bir etkisi bulunmaktadır.
- Katılım bankalarında ödeme müşteri yerine satıcının hesabına EFT / Havale yapıldığı için finansman kaynaklarının yararlı ve verimli kullanımı sağlanmakta bu da ekonomiyi olumlu yönde etkilemektedir.
- Katılım bankaları çalışma prensipleri gereği toplamış oldukları fonlar ile Devlet İç Borçlanma Senetleri yapamamakta oldukları için toplamış oldukları fonların büyük bölümünü reel sektörü desteklemek için kredi kullandırımı yapmalarını gerektirmektedir. Katılım bankalarının kredi vereceği firmaları seçim konusunda çok seçici davranmaları durumunda risk tabana yayılmış olacaktır.

Ülkemizde faizsiz bankacılık uygulaması yaklaşık 31 yıldır yapılıyor olunmasına rağmen 2015 yılı verilerine göre bankacılık sektöründe faaliyet gösteren sadece 5 katılım bankasının faaliyet göstermiş olduğu gözlenmektedir. 2015 yılı verilerine göre toplam bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü içerisinde katılım bankalarının almış aldığı oran %5,1, toplanan fonların %6'si ve kullanılan kredilerin %5,2'sine sahip olduğu gözlenmektedir. 2001 – 2015 yılları arasındaki aktif gelişimi, toplanan fonların gelişimi ve kullanılan kredilerin gelişimlerine bakıldığı zaman katılım bankalarının mevduat bankalarından daha iyi performans

göstermiş oldukları gözlenmiş olmasına rağmen genel manada bankacılık sektöründeki pastadan almış olduğu payın hala düşük seviyededir.

Ülkemiz nüfusunun büyük bölümünün İslam inancına mensup olmasına rağmen katılım bankacılığının mevduat bankacılığı ile yarışabilecek konumda olmamasının en temel nedeninin yapılan işlemlerdeki kar payı – faiz farkının net ve iyi bir şekilde anlatılamamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Diğer taraftan 2015 yılına kadar devlet katılım bankasının olmamasının da katılım bankacılığının işlemleri konusunda çekimser olmasına sebep olduğu düşünülmektedir. Katılım bankalarında yapılan işlemlerin tamamının faturaya dayalı olması nedeni ile kayıt dışı işlemlerin fonlanamıyor olunması, mevduat bankalarına göre elinde az sayıda enstrüman bulunuyor olmasının da gelişimi olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.

Bu çalışmada, Katılım bankalarının tanımı, tarihçesi, işleyişi, ortaya çıkış nedenleri, Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankalarının çalışma esasları hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Ayrıca rakamsal olarak bankacılık sektörü ve sektör içindeki payı, aktif büyüklükleri, toplanan ve kullanılan fonlar, personel ve şube sayısı gibi veriler ortaya konulmuştur.

Dünyada ve Türkiye’de hızla büyüyen sektörlerden birisi de Faizsiz bankacılıktır. Faizsiz bankacılık sisteminin işleyişinin iyi tanıtılabilmesi ve performansının iyi analiz edilmesi çok önemlidir. Bu çalışmada katılım bankalarının sisteme katkılarının tespit edilmesi, çalışma şekillerinin açıklanması, kullandığı enstrümanların tanıtılması, en son aşamada ise mali analiz yöntemleri kullanılarak sektördeki payının belirlenmesi ve buna bağlı CAMELS analiz yöntemi ile performans analizinin yapılması amaçlanmıştır.

2010 – 2014 yılları arasında ülkemizde faaliyet gösteren dört katılım bankasının performansını ve katılım bankalarının birbirleri ile karşılaştırılmasını içeren bu çalışma, dört bölümden oluşmaktadır;

Birinci bölümde, katılım bankacılığının tanımı, ortaya çıkış nedenleri, tarihsel gelişim süreci, fon toplama ve kullandırma yöntemleri üzerinde durulmuştur.

İkinci bölümde, Türkiye’de katılım bankacılığının gelişimi, Türkiye’de faaliyet gösteren bankalara ait bilgilere yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde, CAMELS analizi ve puan hesaplaması, CAMELS bileşenleri, CAMELS analizinde kullanılan oranlar ve CAMELS analizi ile ilgili literatür taramasına yer verilmiştir. Çalışma kapsamında altı bileşen ve 21 değişken dikkate alınmıştır.

Dördüncü bölümde, katılım bankalarının CAMELS analizi ile ulaşılan değerlerin statik ve dinamik analizi yapılarak yapılmıştır.

Yapılan analizde 2010 – 2014 yılları arasında Türkiye’de faaliyet gösteren dört katılım bankası altı bileşenden 21 değişkenden oluşan bir değerlendirmeye tabi tutulmuş ve 2011 yılı hariç tüm dönemlerde en yüksek CAMELS notuna sahip olan katılım bankasının Kuveyt Türk olduğu gözlenmiştir. İkinci sırada Albaraka Türk’ün, üçüncü sırada Türkiye Finans’ın son sırada ise Bank Asya’nın olduğu gözlenmiştir. Bank Asya’nın sonuncu banka olmasının yanı sıra tüm dönemlerdeki CAMELS notunun negatif çıkmış olması ayrıca dikkate çekici olarak değerlendirilmiştir.

İnceleme dönemleri içerisinde 2014 yılı CAMELS puanlarının önceki yıllara oranla çok yüksek veya çok düşük çıkmış olmasının sebebi bu dönemde Bank Asya’nın zarar beyan etmesinden kaynaklanmaktadır. Bank Asya’nın 2014 yılı rasyolarının sektördeki diğer katılım bankalarının çok gerisinde olması bu dönemdeki sektör ortalamasını da olumsuz yönde etkilemiş ve diğer katılım bankalarının CAMELS notlarının önceki dönemin üzerinde çıkmasına sebep olmuştur.

## KAYNAKÇA

Abdullayev, Mezahir, “**Türk Bankacılık Sektöründe Dezenflasyon Sürecinde Camels Analizi**”. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi – Sayı 37 – Temmuz 2013 S: 98

AKBULAK Yavuz ve ÖZGÜÇ Erkan, "Alternatif Finansman Yöntemi Olarak İslami Finansal Araçlar ve Türkiye'de Uygulanabilirliği Üzerine Düşünceler" **Aktive Bankacılık ve Finans Dergisi**, Sayı 39, Kasım-Aralık 2004.

AKGÜNDÜZ Ahmet ve ÖZTÜRK Said, **Bilinmeyen Osmanlı**, OSAV Yay., İstanbul, 1999.

AKTEPE İshak Emin, **İslam Hukuku Çerçevesinde Finansman ve Bankacılık**. 2002.

Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. 30 Eylül 2015 tarihli **Bağımsız Denetim Raporu**-<http://www.albaraka.com.tr/pdf/30092015Konsolide-Denetim-Raporu.pdf>)

AYUB Muhammad, **UnderstandigIslamic Finance**, WileyFinance&Sons, England, 2010.

Babar, Haseeb. Zaman., ZebGul., “**Camels Rating System For Banking Industry In Pakistan**”, UmeaScholl of Business Master Thesis, 2011: 59

Battal Ahmet, **Bankalarla Karşılaştırmalı Olarak Hukuki Yönden Özel Finans Kurumları**, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Yayın No: 343, 1999, s.4.

BAYINDIR Abdulaziz, **Ticaret ve Faiz**, İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2007.

BAYINDIR Servet, **İslam Hukuku Penceresinden Faizsiz Bankacılık**, Rağbet Yayınları, İstanbul, 2005.

BDDK, "**Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik**", Madde: 19.

BDDK, "Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik", **Resmi Gazete**, Tarih: 01.11.2006, Sayı: 26333, Madde: 19..

BUDUR Erdem; ”**Türkiye’de özel finans kurumlarının yeniden yapılandırılması**” yüksek lisans tezi İstanbul 2003.

Buerger, M Lorraine, “**CamelsRatings: What They Mean And Why They Matter**”. 2011:s:3  
<http://www.schiffhardin.com/Templates/media/files/Other%20PDFs/CAMELS-Ratings---Lori-Buerger---March-2012.pdf>

BULUT H. İbrahim ve ER Bünyamin, **Katılım Bankacılığında İki Yeni Finansmal Teknik Önerisi: Mudaraba-risk Sermayesi Yatırım Ortaklıkları ve**



**Mudaraba-risk sermayesi Yatırım Fonları**, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, 2009.

CHANCE Clifford, **Dubai International Financial Centre Sukuk Guide book**, Dubai, 2012.

ÇİZAKÇA Murat, **İslam Dünyasında ve Batı'da İş Ortaklıkları Tarihi**, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1999.

DELİKANLI İhsan Uğur, **Bankacılıkta Kredi Türevlerinin Hissedar Değerine Katkısı, Etkin Bir Şekilde Kullanımına İmkan Sağlayacak Risk Yönetimi Yapılanması ve Finansal Raporlaması**, TBB Yayını no: 271, İstanbul, 2010.

Doğan Mesut, **“Katılım ve Geleneksel Bankaların Finansal Performanslarının Karşılaştırılması: Türkiye Örneği”**, Muhasebe ve Finans Dergisi, Nisan/2013, s:175-188

DOĞAN Önder, **“İslami Sermaye Piyasası Araçları: Dünyadaki Büyüklüğü, Türkiye’de Uygulanabilirliği ve Geliştirilmesine Yönelik Öneriler”**, Sermaye Piyasası Kurulu, Uzmanlık Yeterlik Tezi, Ankara, 2011.

DOĞAN Vahit, **Banka Teminat Mektupları**, Ankara: Seçkin Yayınları, 2005.

Durer, S., **“Türkiye’de Ticari Bankaların Sermaye Yapısı ve Yeterliliği”**, Yapı ve Kredi Bankası, Yayın No:8, İstanbul, 1988, s. 103

Eskici, M. M., 2007. **Türkiye’de Katılım Bankacılığı Uygulaması ve Katılım Bankaları’nın Müşteri Özellikleri**, Yüksek Lisans Tezi Süleyman Demirel Üniversitesi, 15,87.

ESKİCİOĞLU Osman, **İslam ve Ekonomi**, Anadolu Dağıtım, İzmir, 1999.

Federal Deposit Insurance Corporation, **Basic Examination Concept sand Guidelines Manual Examination Policies**, February 2002

GILBERT, R. Alton, Andrew P., MEYER ve Mark D., VAUGHAN (2002), **“Could a CAMELS Downgrade Model Improve Off-Site Surveillance?”**, Federal Reserve Bank Of St. Louis Working Paper Series, St. Louis, pp. 47-63.

Günümüzün gözde finansman aracı: Sukuk, 29.03.2016-

<http://tkbb.org.tr/Documents/OnemliBasliklar/sukuk%20makalesi8.pdf>

Kandemir T., Arıcı Nuray D., ;(2013). **“Mevduat Bankalarında CAMELS Performans Değerleme Modeli Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma (2001-2010)”** . Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Y.2013, C.18, S.1, s.61-87.

KARAGÜLLE Süleyman, **Alternatif Faizsiz Banka: Selem ve Kredileşme**, İz Yayıncılık, İstanbul, 1993.

KARAKAŞ Salih, **İslami Bankacılık**, İstanbul, 2002.

KETTELL Brian, **Introduction to Isamic Banking and Finance**, United Kingdom, Wiley, 2011.

Kılıç, Ç. ve Fettahoğlu, A.(2005), **Türk Bankacılık Sektörünün CAMELS Analizi ile Değerlendirilmesi**, 9. Ulusal Finans Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 29 - 30 Eylül 2005, Nevşehir, s.89–128.

Kılıç Ö. F., “Türkiye’de Katılım Bankacılığı Ve Müşteri Tercih Kriterleri Üzerine Bir Uygulama: Isparta İli Örneği” yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi tez 2, s:84

KÜÇÜKÇOLAK Necla, “**Faizsiz Finansman Sertifikası Sukuk’un Türk Sermaye Piyasası Açısından Değerlendirilmesi**”, Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar Dergisi, 2008, c.45, S.520.

KÜÇÜKKOCAOĞLU Güray, “**İslami Bankalar ve İslami Finans Kurumları Çalışma Notları**”, 2005.

MinhoonKhanLaghari, vd., “**Comperative Analysis of NBP & MCB Performance Under CAMELS Model**”, İnterdisciplinaryJournal of ContemprraryResearch in Business, Vol 3 no 1, 2011, s.1108

ÖZGÜR Ersan, “**Katılım Bankalarının Finansal Etkinliği ve Mevduat Bankaları ile Rekabet Edebilirliği**”, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Afyonkarahisar, 2007.

ÖZSOY İsmail, **Özel Finans Kurumları**, İstanbul: Asya Finans Kültür Yayınları, 1997.

ÖZSOY İsmail, **Türkiye’de Özel Finans Kurumları ve İslam Bankacılığı**, İstanbul: Timaş Yayınları, 1987.

ÖZTİN Özgüç,**100 soruda Türkiye’de Bankacılık**, gerçek yayınevi, İstanbul, 1989.

ÖZTÜRK Nazım, **Para Banka Kredi**, Ekin Yayınevi, Bursa, 2011.

Özulucan, A., Özdemir, F. S. (2010) **Katılım Bankacılığı. (1.Basım)**. İstanbul: Türkmen Yayınevi.

Parasız, İlker. **Modern Bankacılık, Teori ve Uygulama**. İstanbul: Banksis Yayınları, 2000.

PARLAKKAYA ve ÇÜRÜK Suna Akten, “ **Finansal Rasyoların Katılım Bankaları ve Geleneksel Bankalar Arasında Bir Tasnif Aracı Olarak Kullanımı: Türkiye Örneği**”,Ege Akademik Bakış Dergisi, Temmuz 2011, S.3, c.3.

Parlakkaya, Raif - Çürük, Suna Akten (2011), “**Finansal rasyoların katılım bankaları ve geleneksel bankalar arasında bir tasnif aracı olarak kullanımı: Türkiye örneği**”, Ege Akademik Bakış, Vol.11, No. 3, ss.397-405.

POLAT Ali, **Katılım Bankacılığı: Dünya Uygulamalarına İlişkin Sorunlar-Fırsatlar, Türkiye İçin Projeksiyonlar, Finansal Yenilik ve Açılımlarıyla Katılım Bankacılığı**, İstanbul: TKKB Yayını, 2009.

REİSOĞLU Seza, **Banka Teminat Mektupları ve Kontgarantiler**, 4. Baskı, Ankara: Cem Web Ofset.

**Resmi Gazete**, 10.06.1985 tarih ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu, Tarih: 28.06.1985, Sayı: 18795, Mad.10.

SAKARYA, Şakir, **“Camels Derecelendirme Sistemine Göre İMKB’deki Yerli ve Yabancı Sermayeli Bankaların Karşılaştırmalı Analizi”**, Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, 2010, s.15

SUDİN Haron, WAN NURSOFIZA WAN Azmi, **İslamic Finance and Banking System**, Perpustakaan Negara Malaysia: McGraw-Hills, 2009.

ŞAKAR Hakan, **Bankalarda Kredilendirme Teknikleri**, İstanbul: Akdeniz Yayıncılık, 2002.

TAKAN Mehmet ve BOYACIOĞLU Melek Acar, **Bankacılık Teori, Uygulama ve Yöntem**, Nobel Yayınları, Ankara, 2011.

TAKAN Mehmet, **Bankacılık Teori, Uygulama ve Yönetim**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2001.

TUNÇ Hüseyin, **Katılım Bankacılığı Felsefesi, Teorisi ve Türkiye Uygulaması**, İstanbul: Nesil Yayıncılık 2010.

TURHAN Nihat, **Dış Ticaret ve Akreditifli İşlemlerin Uluslararası Uygulama Kılavuzu**, İstanbul: Adalet Yayınevi, Şubat 2010.

Türkiye Katılım Bankaları Birliği, **“Katılım Bankacılığı Nedir? Nasıl Çalışır?”**, s.1

Tükenmez, M., Demireli, E. ve Akkaya, C. G. (2009). **“Kamu Bankalarında CAMELS Performans Derecelendirme Sistemi Üzerine Bir Değerlendirme”**. 13. Ulusal Finans Sempozyumu Bildiri Kitabı, Afyonkarahisar, 379-388.

Yahşi Fahrettin, **“Özel Finans Kurumları’nın Mevzuat Serüveni”**, Active Bankacılık ve Finans Dergisi, Sayı 21, Aralık 2001, s.34

YAHŞİ Fahrettin, **Katılım Bankalarında Risk Odaklı İç Denetim**, Doktora tezi İstanbul, 2014.

Yasemin Türker Kaya, **“Türk Bankacılık Sektöründe CAMELS Analizi”**, BDDK, Mali Sektör Politikaları Dairesi Çalışma Raporları, No:2001/6, 2001, s.1

YILMAZ Osman Nihat, **Faizsiz Bankacılık İlkeleri ve Katılım Bankacılığı**, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Şubat, 2010.

Zaim Sabahattin. 2006. **İslam Ekonomisinin Temelleri ve Faizsiz Finans Sistemindeki Yeni Gelişmeler**, İstanbul.



**EKLER: EK1: Albaraka Türk Katılım Bankası 2010 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2010 ALBARAKA TÜRK	2010 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-1,97</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,09	15,39	91,55	-8,45	-4,22
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	10,14	12,39	81,84	-18,16	-5,45
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	63,22	57,98	109,04	9,04	1,81
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>3,8</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	2,87	5,11	56,16	43,84	10,96
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	74,59	74,08	100,69	0,69	0,14
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	3,04	3,38	89,94	10,06	3,02
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	5,17	3,61	143,21	43,21	4,32
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	91,12	94,66	96,26	3,74	0,56
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>1,76</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,51	3,56	70,51	-29,49	-8,85
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	44,69	55,34	80,76	19,24	3,85
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,85	2,25	82,22	-17,78	-3,56
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,43	3,33	12,91	87,09	26,13
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>-0,09</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,59	1,74	91,38	-8,62	-3,02
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	15,72	14,1	111,49	11,49	4,6
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,97	2,16	91,2	-8,8	-2,2
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-3,39</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	17,73	20,31	87,3	-12,7	-5,08
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	32,26	45,98	70,16	-29,84	-11,94
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	10,82	10,79	100,28	0,28	0,06
	<b>S</b>	<b>PİYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>1,29</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	35,02	45,8	76,46	23,54	9,41
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	87,8	85,41	102,8	2,8	0,84
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	3,76	3,46	108,67	8,67	2,6
<b>TOPLAM</b>									<b>1,39</b>

**EK 2: Banka Aşya Katılım Bankası 2010 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2010 BANK ASYA	2010 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-2,27</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	13,33	15,39	86,61	-13,39	-6,69
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	13,37	12,39	107,91	7,91	2,37
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	44,15	57,98	76,15	-23,85	-4,77
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>-5,59</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	9,32	5,11	182,39	-82,39	-20,6
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	75,48	74,08	101,89	1,89	0,38
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	4,08	3,38	120,71	-20,71	-6,21
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	3,26	3,61	90,3	-9,7	-0,97
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	98,1	94,66	103,63	-3,63	-0,55
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-1,82</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	5,24	3,56	147,19	47,19	14,16
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	74,45	55,34	134,53	-34,53	-6,91
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,95	2,25	131,11	31,11	6,22
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	6,85	3,33	205,71	-105,71	-31,71
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>-0,03</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,79	1,74	102,87	2,87	1,01
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	13,38	14,1	94,89	-5,11	-2,04
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	2,23	2,16	103,24	3,24	0,81
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-1,85</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	18,38	20,31	90,5	-9,5	-3,8
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	36,49	45,98	79,36	-20,64	-8,26
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	12,31	10,79	114,09	14,09	2,82
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-1,56</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	45,4	45,8	99,13	0,87	0,35
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	86,96	85,41	101,81	1,81	0,54
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	1,56	3,46	45,09	-54,91	-16,47
<b>TOPLAM</b>									<b>-13,13</b>

**EK3: Kuveyt Türk Katılım Bankası 2010 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2010 KUYEY TÜR K	2010 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>2,5</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	17,05	15,39	110,79	10,79	5,39
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	12,91	12,39	104,2	4,2	1,26
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	67,64	57,98	116,66	16,66	3,33
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>-0,06</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	3,25	5,11	63,6	36,4	9,1
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	71,67	74,08	96,75	-3,25	-0,65
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	3,36	3,38	99,41	0,59	0,18
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	0,38	3,61	10,53	-89,47	-8,95
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	94,44	94,66	99,77	0,23	0,03
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>1,75</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,87	3,56	80,62	-19,38	-5,81
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	46,18	55,34	83,45	16,55	3,31
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,14	2,25	95,11	-4,89	-0,98
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	1	3,33	30,03	69,97	20,99
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>-1,07</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,64	1,74	94,25	-5,75	-2,01
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	12,7	14,1	90,07	-9,93	-3,97
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	2,06	2,16	95,37	-4,63	-1,16
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>6,11</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	22,68	20,31	111,67	11,67	4,67
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	83,48	45,98	181,56	81,56	32,62
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	7,14	10,79	66,17	-33,83	-6,77
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-0,36</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	54	45,8	117,9	-17,9	-7,16
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	79,96	85,41	93,62	-6,38	-1,91
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	4,09	3,46	118,21	18,21	5,46
<b>TOPLAM</b>									<b>8,86</b>

**EK4: Türkiye Finans Katılım Bankası 2010 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2010 TFKB	2010 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>1,74</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	17,08	15,39	110,98	10,98	5,49
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	13,15	12,39	106,13	6,13	1,84
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	56,9	57,98	98,14	-1,86	-0,37
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>1,83</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	5,01	5,11	98,04	1,96	0,49
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	74,59	74,08	100,69	0,69	0,14
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	3,05	3,38	90,24	9,76	2,93
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	5,64	3,61	156,23	56,23	5,62
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	94,96	94,66	100,32	-0,32	-0,05
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-1,69</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	3,62	3,56	101,69	1,69	0,51
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	56,03	55,34	101,25	-1,25	-0,25
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,04	2,25	90,67	-9,33	-1,87
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	5,03	3,33	151,05	-51,05	-15,32
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>1,11</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,92	1,74	110,34	10,34	3,62
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	14,61	14,1	103,62	3,62	1,45
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	2,36	2,16	109,26	9,26	2,31
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-0,87</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	22,45	20,31	110,54	10,54	4,21
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	31,69	45,98	68,92	-31,08	-12,43
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	12,88	10,79	119,37	19,37	3,87
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,63</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	48,77	45,8	106,48	-6,48	-2,59
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	86,9	85,41	101,74	1,74	0,52
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	4,42	3,46	127,75	27,75	8,32
<b>TOPLAM</b>									<b>2,74</b>

**EK5: Albaraka Türk Katılım Bankası 2011 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**



SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2011 ALBARAKA TÜRK	2011 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-2,15</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	12,53	14,03	89,31	-10,69	-5,35
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	9,6	10,9	88,07	-11,93	-3,58
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	53,67	52,86	101,53	1,53	0,31
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>4,12</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	2,65	4,94	53,64	46,36	11,59
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	69,44	72,82	95,36	-4,64	-0,93
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,36	2,86	82,52	17,48	5,24
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	4,98	3,84	129,69	29,69	2,97
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	90,3	102,16	88,39	11,61	1,74
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>2,15</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,67	3,36	79,46	-20,54	-6,16
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	50,53	58,2	86,82	13,18	2,64
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,59	1,89	84,13	-15,87	-3,17
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,17	2,87	5,92	94,08	28,22
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>1,61</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,53	1,45	105,52	5,52	1,93
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	15,94	13,49	118,16	18,16	7,26
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,93	1,82	106,04	6,04	1,51
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>3,02</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	23,41	21,5	108,88	8,88	3,55
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	58,65	47,91	122,42	22,42	8,97
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	7,57	6,7	112,99	12,99	2,6
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-0,23</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	54,65	53,23	102,67	-2,67	-1,07
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,69	3,81	96,85	-3,15	-0,94
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	77,27	77,98	99,09	-0,91	-0,27
<b>TOPLAM</b>									<b>8,52</b>

**EK6: Bank Asya Katılım Bankası 2011 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2011 BANK ASYA	2011 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-0,61</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	13,31	14,03	94,87	-5,13	-2,57
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	12,43	10,9	114,04	14,04	4,21
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	42,11	52,86	79,66	-20,34	-4,07
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>-7,82</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	9,57	4,94	193,72	-93,72	-23,43
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	76,51	72,82	105,07	5,07	1,01
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	4,68	2,86	163,64	-63,64	-19,09
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	4,99	3,84	129,95	29,95	2,99
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	106,1	102,16	103,86	-3,86	-0,58
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-3,01</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	4,99	3,36	148,51	48,51	14,55
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	81,02	58,2	139,21	-39,21	-7,84
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,49	1,89	131,75	31,75	6,35
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	7	2,87	243,9	-143,9	-43,17
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>-2,77</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,25	1,45	86,21	-13,79	-4,83
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	10,1	13,49	74,87	-25,13	-10,05
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,56	1,82	85,71	-14,29	-3,57
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-3,65</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	16,4	21,5	76,28	-23,72	-9,49
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	33,88	47,91	70,72	-29,28	-11,71
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	7,69	6,7	114,78	14,78	2,96
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,28</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	50,18	53,23	94,27	5,73	2,29
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,67	3,81	96,33	-3,67	-1,1
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	82,05	77,98	105,22	5,22	1,57
<b>TOPLAM</b>									<b>-17,58</b>

**EK7: Kuveyt Türk Katılım Bankası 2011 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2011 KUYEY TÜRÜK	2011 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>2,16</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	16,02	14,03	114,18	14,18	7,09
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	9,65	10,9	88,53	-11,47	-3,44
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	66,06	52,86	124,97	24,97	4,99
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>1,24</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	3,51	4,94	71,05	28,95	7,24
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	68,86	72,82	94,56	-5,44	-1,09
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,04	2,86	71,33	28,67	8,6
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	0,62	3,84	16,15	-83,85	-8,39
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	103,43	102,16	101,24	-1,24	-0,19
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>2,05</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,52	3,36	75	-25	-7,5
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	47,75	58,2	82,04	17,96	3,59
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,65	1,89	87,3	-12,7	-2,54
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,29	2,87	10,1	89,9	26,97
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>-0,88</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,3	1,45	89,66	-10,34	-3,62
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	13,56	13,49	100,52	0,52	0,21
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,64	1,82	90,11	-9,89	-2,47
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>2,27</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	25,28	21,5	117,58	17,58	7,03
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	62,96	47,91	131,41	31,41	12,57
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	3,93	6,7	58,66	-41,34	-8,27
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-0,45</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	54,39	53,23	102,18	-2,18	-0,87
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,63	3,81	95,28	-4,72	-1,42
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	72,11	77,98	92,47	-7,53	-2,26
<b>TOPLAM</b>									<b>6,38</b>

**EK8: Türkiye Finans Katılım Bankası 2011 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2011 TFKB	2011 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>0,58</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,24	14,03	101,5	1,5	0,75
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	11,92	10,9	109,36	9,36	2,81
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	49,58	52,86	93,79	-6,21	-1,24
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>2,45</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	4,01	4,94	81,17	18,83	4,71
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	76,48	72,82	105,03	5,03	1,01
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,37	2,86	82,87	17,13	5,14
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	4,76	3,84	123,96	23,96	2,4
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	108,8	102,16	106,5	-6,5	-0,97
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-1,21</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	3,24	3,36	96,43	-3,57	-1,07
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	53,51	58,2	91,94	8,06	1,61
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,82	1,89	96,3	-3,7	-0,74
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	4,01	2,87	139,72	-39,72	-11,92
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>2,02</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,71	1,45	117,93	17,93	6,28
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	14,35	13,49	106,38	6,38	2,55
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	2,16	1,82	118,68	18,68	4,67
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-1,64</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	20,92	21,5	97,3	-2,7	-1,08
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	36,14	47,91	75,43	-24,57	-9,83
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	7,6	6,7	113,43	13,43	2,69
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,41</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	53,68	53,23	100,85	-0,85	-0,34
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	4,25	3,81	111,55	11,55	3,46
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	80,47	77,98	103,19	3,19	0,96
<b>TOPLAM</b>									<b>2,61</b>

**EK9: Albaraka Türk Katılım Bankası 2012 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2012 ALBARAKA TÜRK	2012 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-0,36</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	13,03	13,84	94,15	-5,85	-2,93
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	9,88	10,46	94,46	-5,54	-1,66
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	73,87	63,79	115,8	15,8	3,16
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>2,73</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	2,76	3,58	77,09	22,91	5,73
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	73,48	71,01	103,48	3,48	0,7
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,45	2,93	83,62	16,38	4,91
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	4,25	3,57	119,05	19,05	1,9
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	98,19	100,84	97,37	2,63	0,39
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>3,77</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	5,89	5,11	115,26	15,26	4,58
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	51,51	47,46	108,53	-8,53	-1,71
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	3,56	2,59	137,45	37,45	7,49
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,27	3,03	8,91	91,09	27,33
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>4,16</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,55	1,33	116,54	16,54	5,79
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	15,74	12,84	122,59	22,59	9,03
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	3,91	2,58	151,55	51,55	12,89
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-0,15</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	20,25	23,44	86,39	-13,61	-5,44
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	56,92	54,96	103,57	3,57	1,43
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	7,11	6,11	116,37	16,37	3,27
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,14</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	54,33	56,72	95,79	4,21	1,69
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,94	4,06	97,04	-2,96	-0,89
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	77,43	75,85	102,08	2,08	0,62
<b>TOPLAM</b>									<b>10,29</b>

**EK10: Bank Asya Katılım Bankası 2012 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2012 BANK ASYA	2012 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-1,84</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	13,6	13,84	98,27	-1,73	-0,87
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	10,98	10,46	104,97	4,97	1,49
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	38,31	63,79	60,06	-39,94	-7,99
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>-2,51</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	3,71	3,58	103,63	-3,63	-0,91
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	76,24	71,01	107,37	7,37	1,47
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	4,04	2,93	137,88	-37,88	-11,37
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	3	3,57	84,03	-15,97	-1,6
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	101,8	100,84	100,95	-0,95	-0,14
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-2,98</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	6,05	5,11	118,4	18,4	5,52
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	35	47,46	73,75	26,25	5,25
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,06	2,59	79,54	-20,46	-4,09
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	6,71	3,03	221,45	-121,45	-36,44
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>-6,61</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	0,84	1,33	63,16	-36,84	-12,89
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	7,44	12,84	57,94	-42,06	-16,82
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,1	2,58	42,64	-57,36	-14,34
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-4,57</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	18,21	23,44	77,69	-22,31	-8,92
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	38,46	54,96	69,98	-30,02	-12,01
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	5,52	6,11	90,34	-9,66	-1,93
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,35</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	54,12	56,72	95,42	4,58	1,83
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	4,12	4,06	101,48	1,48	0,44
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	78,87	75,85	103,98	3,98	1,19
<b>TOPLAM</b>									<b>-18,16</b>

**EK11: Kuveyt Türk Katılım Bankası 2012 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2012 KUYEYİT TÜRK	2012 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-0,88</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	13,97	13,84	100,94	0,94	0,47
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	8,9	10,46	85,09	-14,91	-4,47
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	65,32	63,79	102,4	2,4	0,48
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>1,22</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	3,1	3,58	86,59	13,41	3,35
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	61,85	71,01	87,1	-12,9	-2,58
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,43	2,93	82,94	17,06	5,12
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	3,16	3,57	88,52	-11,48	-1,15
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	91,71	100,84	90,95	9,05	1,36
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>3,28</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	5,27	5,11	103,13	3,13	0,94
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	49,4	47,46	104,09	-4,09	-0,82
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	3,3	2,59	127,41	27,41	5,48
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,28	3,03	9,24	90,76	27,23
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>1,9</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,32	1,33	99,25	-0,75	-0,26
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	14,85	12,84	115,65	15,65	6,26
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	3,27	2,58	126,74	26,74	6,69
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>6,49</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	32,62	23,44	139,16	39,16	15,67
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	79,3	54,96	144,29	44,29	17,71
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	5,82	6,11	95,25	-4,75	-0,95
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-1,05</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	63,17	56,72	111,37	-11,37	-4,55
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,68	4,06	90,64	-9,36	-2,81
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	67,82	75,85	89,41	-10,59	-3,18
<b>TOPLAM</b>									<b>10,96</b>

**EK12: Türkiye Finans Katılım Bankası 2012 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2012 TFKB	2012 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>3,06</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,76	13,84	106,65	6,65	3,32
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	12,06	10,46	115,3	15,3	4,59
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	77,64	63,79	121,71	21,71	4,34
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>-1,47</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	4,76	3,58	132,96	-32,96	-8,24
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	72,45	71,01	102,03	2,03	0,41
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,8	2,93	95,56	4,44	1,33
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	3,85	3,57	107,84	7,84	0,78
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	111,67	100,84	110,74	-10,74	-1,61
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-4,07</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	3,21	5,11	62,82	-37,18	-11,15
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	53,93	47,46	113,63	-13,63	-2,73
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,45	2,59	55,98	-44,02	-8,8
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	4,85	3,03	160,07	-60,07	-18,02
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>0,53</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,6	1,33	120,3	20,3	7,11
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	13,34	12,84	103,89	3,89	1,56
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	2,05	2,58	79,46	-20,54	-5,14
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-1,77</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	22,67	23,44	96,72	-3,28	-1,31
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	45,17	54,96	82,19	-17,81	-7,13
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	5,98	6,11	97,87	-2,13	-0,43
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,56</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	55,28	56,72	97,46	2,54	1,02
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	4,5	4,06	110,84	10,84	3,25
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	79,29	75,85	104,54	4,54	1,36
<b>TOPLAM</b>									<b>-3,15</b>

**EK13: Albaraka Türk Katılım Bankası 2013 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**



SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2013 ALBARAKA TÜRK	2013 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>0,34</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,86	14,05	105,77	5,77	2,88
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	8,69	9,16	94,87	-5,13	-1,54
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	60,11	60,04	100,12	0,12	0,02
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>3,13</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	2,67	3,4	78,53	21,47	5,37
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	69,62	69,07	100,8	0,8	0,16
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,33	3,2	72,81	27,19	8,16
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	5,75	5,37	107,08	7,08	0,71
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	95,69	104,52	91,55	8,45	1,27
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>2,79</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,52	2,25	112	12	3,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	48,53	44,82	108,28	-8,28	-1,66
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,56	1,63	95,71	-4,29	-0,86
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,21	1,99	10,55	89,45	26,83
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>4</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,4	1,13	123,89	23,89	8,36
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	16,12	12,35	130,53	30,53	12,21
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,73	1,39	124,46	24,46	6,12
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-3,44</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	22,69	24,74	91,71	-8,29	-3,31
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	34,93	46,96	74,38	-25,62	-10,25
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	5,83	7,12	81,88	-18,12	-3,62
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-0,36</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	59,5	53,61	110,99	-10,99	-4,39
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,63	3,46	104,91	4,91	1,47
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	73,91	75,65	97,7	-2,3	-0,69
<b>TOPLAM</b>									<b>6,47</b>

**EK14: Bank Asya Katılım Bankası 2013 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2013 BANK ASYA	2013 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-1,93</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,27	14,05	101,57	1,57	0,78
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	9,03	9,16	98,58	-1,42	-0,43
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	35,84	60,04	59,69	-40,31	-8,06
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>-5,77</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	4,09	3,4	120,29	-20,29	-5,07
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	74,51	69,07	107,88	7,88	1,58
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	5,59	3,2	174,69	-74,69	-22,41
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	4,36	5,37	81,19	-18,81	-1,88
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	111,84	104,52	107	-7	-1,05
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-1,28</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	1,53	2,25	68	-32	-9,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	27,32	44,82	60,95	39,05	7,81
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	2,1	1,63	128,83	28,83	5,77
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	3,1	1,99	155,78	-55,78	-16,73
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>-6,44</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	0,65	1,13	57,52	-42,48	-14,87
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	7,19	12,35	58,22	-41,78	-16,71
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	0,76	1,39	54,68	-45,32	-11,33
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-3,25</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	19,63	24,74	79,35	-20,65	-8,26
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	35,28	46,96	75,13	-24,87	-9,95
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	7,81	7,12	109,69	9,69	1,94
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,82</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	45,61	53,61	85,08	14,92	5,97
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,52	3,46	101,73	1,73	0,52
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	80,02	75,65	105,78	5,78	1,73
<b>TOPLAM</b>									<b>-17,84</b>

**EK15: Kuveyt Türk Katılım Bankası 2013 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2013 KUYEY TÜR K	2013 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>1,1</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,24	14,05	101,35	1,35	0,68
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	8,89	9,16	97,05	-2,95	-0,88
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	73,85	60,04	123	23	4,6
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>2,41</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	2,82	3,4	82,94	17,06	4,26
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	62,69	69,07	90,76	-9,24	-1,85
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,35	3,2	73,44	26,56	7,97
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	5,55	5,37	103,35	3,35	0,34
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	95,31	104,52	91,19	8,81	1,32
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>2,52</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,26	2,25	100,44	0,44	0,13
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	46,63	44,82	104,04	-4,04	-0,81
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,64	1,63	100,61	0,61	0,12
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,28	1,99	14,07	85,93	25,78
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>0,51</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,15	1,13	101,77	1,77	0,62
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	13,04	12,35	105,59	5,59	2,23
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,42	1,39	102,16	2,16	0,54
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>6,31</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	31,76	24,74	128,38	28,38	11,35
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	73,4	46,96	156,3	56,3	22,52
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	6,3	7,12	88,48	-11,52	-2,3
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-1,13</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	62,19	53,61	116	-16	-6,4
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,21	3,46	92,77	-7,23	-2,17
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	68,68	75,65	90,79	-9,21	-2,76
<b>TOPLAM</b>									<b>11,72</b>

**EK16: Türkiye Finans Katılım Bankası 2013 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2013 TFKB	2013 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>0,47</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	12,81	14,05	91,17	-8,83	-4,41
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	10,03	9,16	109,5	9,5	2,85
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	70,37	60,04	117,21	17,21	3,44
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>0,22</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	4,03	3,4	118,53	-18,53	-4,63
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	69,44	69,07	100,54	0,54	0,11
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,52	3,2	78,75	21,25	6,38
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	5,8	5,37	108,01	8,01	0,8
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	115,23	104,52	110,25	-10,25	-1,54
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-4,08</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,67	2,25	118,67	18,67	5,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	56,78	44,82	126,68	-26,68	-5,34
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,22	1,63	74,85	-25,15	-5,03
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	4,38	1,99	220,1	-120,1	-36,03
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>1,85</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,31	1,13	115,93	15,93	5,58
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	13,05	12,35	105,67	5,67	2,27
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	+	0,25	1,64	1,39	117,99	17,99	4,5
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>0,37</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	24,87	24,74	100,53	0,53	0,21
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	44,21	46,96	94,14	-5,86	-2,34
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	8,53	7,12	119,8	19,8	3,96
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,67</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	47,12	53,61	87,89	12,11	4,84
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,48	3,46	100,58	0,58	0,17
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	79,98	75,65	105,72	5,72	1,72
<b>TOPLAM</b>									<b>-0,5</b>

**EK17: Albaraka Türk Katılım Bankası 2014 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2014 ALBARAKA TÜRK	2014 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-1,69</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	14,15	15	94,33	-5,67	-2,83
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	7,77	7,6	102,24	2,24	0,67
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	50,25	65,28	76,98	-23,02	-4,6
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>7,81</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	2,58	8,2	31,46	68,54	17,13
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	67,14	65,67	102,24	2,24	0,45
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,11	6,68	31,59	68,41	20,52
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	6,28	6,55	95,88	-4,12	-0,41
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	92,97	102,11	91,05	8,95	1,34
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>0,64</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,38	5,76	41,32	-58,68	-17,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	56,2	76,31	73,65	26,35	5,27
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,2	2,49	48,19	-51,81	-10,36
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,25	8,66	2,89	97,11	29,13
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>8,75</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,09	0,78	139,74	-39,74	-13,91
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	14,1	9,12	154,61	-54,61	-21,84
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	(+)	0,25	1,41	-0,51	-276,47	376,47	94,12
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-2,88</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	23,61	25,97	90,91	-9,09	-3,63
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	37,14	46,77	79,41	-20,59	-8,24
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	5,92	6,78	87,32	-12,68	-2,54
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-0,55</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	56,75	56,14	101,09	-1,09	-0,43
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,03	3,63	83,47	-16,53	-4,96
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	73,7	73,99	99,61	-0,39	-0,12
<b>TOPLAM</b>									<b>12,08</b>

**EK18: Bank Asya Katılım Bankası 2014 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2014 BANK ASYA	2014 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>-1,45</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	18,29	15	121,93	21,93	10,97
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	4,32	7,6	56,84	-43,16	-12,95
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	52,77	65,28	80,84	-19,16	-3,83
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>-21,22</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	23,44	8,2	285,85	-185,85	-46,46
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	66,22	65,67	100,84	0,84	0,17
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	19,69	6,68	294,76	-194,76	-58,43
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	5,62	6,55	85,8	-14,2	-1,42
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	101,94	102,11	99,83	0,17	0,02
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-0,59</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	15,71	5,76	272,74	172,74	51,82
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	138,49	76,31	181,48	-81,48	-16,3
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	6,48	2,49	260,24	160,24	32,05
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	29,87	8,66	344,92	-244,92	-73,48
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>-28,84</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	-0,06	0,78	-7,69	107,69	37,69
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	-0,48	9,12	-5,26	105,26	42,11
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	(+)	0,25	-6,06	-0,51	1188,24	-1088,24	-272,06
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-0,27</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	23,35	25,97	89,91	-10,09	-4,04
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	45,2	46,77	96,64	-3,36	-1,34
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	8,15	6,78	120,21	20,21	4,04
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>1,5</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	51,54	56,14	91,81	8,19	3,28
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	4,86	3,63	133,88	33,88	10,17
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	77,8	73,99	105,15	5,15	1,54
<b>TOPLAM</b>									<b>-50,88</b>

**EK19: Kuveyt Türk Katılım Bankası 2014 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2014 KUYEY TÜRÜK	2014 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>2,13</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	15,09	15	100,6	0,6	0,3
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	8,88	7,6	116,84	16,84	5,05
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	75,66	65,28	115,9	15,9	3,18
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>7,36</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	2,5	8,2	30,49	69,51	17,38
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	60,5	65,67	92,13	-7,87	-1,57
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,33	6,68	34,88	65,12	19,54
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	6,62	6,55	101,07	1,07	0,11
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	92,91	102,11	90,99	9,01	1,35
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>0,77</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,55	5,76	44,27	-55,73	-16,72
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	55,25	76,31	72,4	27,6	5,52
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,25	2,49	50,2	-49,8	-9,96
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	0,34	8,66	3,93	96,07	28,82
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>9,67</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	1,08	0,78	138,46	-38,46	-13,46
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	12,25	9,12	134,32	-34,32	-13,73
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	(+)	0,25	1,36	-0,51	-266,67	366,67	91,67
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>5,04</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	33,82	25,97	130,23	30,23	12,09
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	62,28	46,77	133,16	33,16	13,26
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	6,72	6,78	99,12	-0,88	-0,18
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>-1,5</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	69,26	56,14	123,37	-23,37	-9,35
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,36	3,63	92,56	-7,44	-2,23
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	65,45	73,99	88,46	-11,54	-3,46
<b>TOPLAM</b>									<b>23,46</b>

**EK20: Türkiye Finans Katılım Bankası 2014 Yılı CAMELS Puanı Hesaplaması**

SIRA	KISA AD	DEĞİŞKENLER	İLİŞKİNİN YÖNÜ	AĞIRLIK	2014 TFKB	2014 REFERANS DEĞERİ	ENDEKS DEĞERİ	SAPMA DEĞER	ORAN AĞIRLIĞI * SAPMA DEĞER
	<b>C</b>	<b>SERMAYE YETERLİLİĞİ</b>	<b>0,25</b>						<b>0,99</b>
1	SY1	Özkaynaklar / (Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar)	+	0,5	12,47	15	83,13	-16,87	-8,43
2	SY2	Özkaynaklar / Toplam Aktifler	+	0,3	9,41	7,6	123,82	23,82	7,14
3	SY3	Ödenmiş sermaye/Özkaynaklar	+	0,2	82,44	65,28	126,29	26,29	5,26
	<b>A</b>	<b>VARLIK KALİTESİ</b>	<b>0,2</b>						<b>6,06</b>
4	VK1	Duran Aktifler / Toplam Aktifler	-	0,25	4,27	8,2	52,07	47,93	11,98
5	VK2	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler	+	0,2	68,83	65,67	104,81	4,81	0,96
6	VK3	Takipteki Krediler (brüt) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	2,59	6,68	38,77	61,23	18,37
7	VK4	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler	+	0,1	7,67	6,55	117,1	17,1	1,71
8	VK5	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Toplanan Fonlar	-	0,15	120,63	102,11	118,14	-18,14	-2,72
	<b>M</b>	<b>YÖNETİM KALİTESİ</b>	<b>0,1</b>						<b>-0,83</b>
9	YK1	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Aktifler	+	0,3	2,38	5,76	41,32	-58,68	-17,6
10	YK2	Özel Karşılıklar Sonrası Net karpayı Geliri / Toplam Faaliyet Gelirleri (Giderleri)	-	0,2	55,31	76,31	72,48	27,52	5,5
11	YK3	Karpayı Dışı Gelirler (net) / Toplam Aktifler	+	0,2	1,03	2,49	41,37	-58,63	-11,73
12	YK4	Takipteki Krediler (net) / Toplam Krediler ve Alacaklar	-	0,3	4,19	8,66	48,38	51,62	15,48
	<b>E</b>	<b>KARLILIK</b>	<b>0,15</b>						<b>10,63</b>
13	KR1	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler	(+)	0,35	0,99	0,78	126,92	-26,92	-9,42
14	KR2	Net Dönem Karı (Zararı) / Özkaynaklar	(+)	0,4	10,59	9,12	116,12	-16,12	-6,45
15	KR3	Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar (Zarar) / Toplam Aktifler	(+)	0,25	1,26	-0,51	-247,06	347,06	86,76
	<b>L</b>	<b>LİKİDİTE DURUMU</b>	<b>0,2</b>						<b>-1,89</b>
16	LD1	Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,4	23,08	25,97	88,87	-11,13	-4,45
17	LD2	Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler	+	0,4	42,44	46,77	90,74	-9,26	-3,7
18	LD3	TP Likit Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,2	6,34	6,78	93,51	-6,49	-1,3
	<b>S</b>	<b>PIYASA RİSKİNE DUYARLILIK</b>	<b>0,1</b>						<b>0,57</b>
19	PRD1	YP Aktifler / YP Pasifler	-	0,4	47	56,14	83,72	16,28	6,51
20	PRD2	TP Aktifler / Toplam Aktifler	+	0,3	3,28	3,63	90,36	-9,64	-2,89
21	PRD3	Net Faiz Geliri (Karşılıklar Sonrası) / Toplam Aktifler	+	0,3	79	73,99	106,77	6,77	2,03
<b>TOPLAM</b>									<b>15,53</b>



